

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Analýza nákladů a kalkulace nákladů pro vybraný podnik

Bc. Marie Lhotská

© 2024 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Marie Lhotská

Ekonomika a management

Název práce

Analýza nákladů a kalkulace nákladů pro vybraný podnik

Název anglicky

Cost analysis and cost calculation for the chosen company

Cíle práce

Hlavním cílem této diplomové práce je analyzovat strukturu a vývoj nákladů podniku CZ PLAST, s.r.o. za období let 2017-2021 a dále vytvořit rozbor kalkulačního vzorce používaného podnikem. Dílčím cílem je na základě analýzy nákladů a kalkulace nákladů vyvodit závěry a navrhnout případná opatření, která by mohla vést k lepšímu řízení nákladů v podniku. K naplnění těchto cílů je využita analýza nákladů na základě druhového členění, vertikální a horizontální analýza nákladů, analýza fixních a variabilních nákladů, analýza režijních a jednicových nákladů a metody kalkulace nákladů.

Metodika

Diplomová práce má dvě hlavní části – teoretickou a praktickou. Teoretická část je vypracována jako rešerše na základě načtené odborné literatury. Jsou zde definovány základní pojmy a metody pro analýzu a kalkulaci nákladů. Teoretická část je znalostním základem pro následující, praktickou část diplomové práce. V praktické části je nejprve charakterizován podnik CZ PLAST, s.r.o. a dále jsou na základě spolupráce s vybraným podnikem zhodnoceny náklady v souvislostech s vývojem podniku za období let 2017-2021. Analýza a kalkulace nákladů je zpracována na základě výkazu zisku a ztráty, nákladových analytických účtů a výročních zpráv podniku. Je provedena analýza nákladů na základě druhového členění, vertikální a horizontální analýza nákladů, analýza fixních a variabilních nákladů, analýza režijních a jednicových nákladů a je popsána metoda kalkulace nákladů, která je podnikem používána.

Doporučený rozsah práce

50-80

Klíčová slova

fixní náklady, variabilní náklady, režijní náklady, jednicové náklady, kalkulace nákladů, výkaz zisku a ztráty, vertikální analýza, horizontální analýza, výsledek hospodaření

Doporučené zdroje informací

ČECHOVÁ, Alena. Manažerské účetnictví. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2831-2.

FIBÍROVÁ, Jana, Libuše ŠOLJAKOVÁ a Jaroslav WAGNER. Nákladové a manažerské účetnictví. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-299-0.

HRADECKÝ, Mojmír, Jiří LANČA a Ladislav ŠIŠKA. Manažerské účetnictví. Praha: Grada, 2008. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-2471-3.

LAZAR, Jaromír. Manažerské účetnictví a controlling. Praha: Grada, 2012. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-4133-8.

MÁČE, Miroslav. Účetnictví a finanční řízení. Praha: Grada, 2013. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-4574-9.

POPEŠKO, Boris a Šárka PAPADAKI. Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-5773-5.

SYNEK, Miloslav. Manažerská ekonomika. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ. Podniková ekonomika – klíčové oblasti. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0689-9.

1906

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Josef Slaboch, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 4. 9. 2023

prof. Ing. Lukáš Čechura, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci Analýza nákladů a kalkulace nákladů pro vybraný podnik jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 20.3.2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Josefu Slabochovi, Ph.D. za odborné vedení, čas, který mi věnoval v rámci konzultací k diplomové práci a jeho cenné rady. Dále bych ráda poděkovala výkonnému řediteli podniku CZ PLAST s.r.o. panu Michalovi Šprachtovi, MBA za poskytnutí podkladů potřebných pro zpracování diplomové práce.

Analýza nákladů a kalkulace nákladů pro vybraný podnik

Abstrakt

Hlavním cílem této diplomové práce je analyzovat strukturu a vývoj nákladů podniku CZ PLAST s.r.o. za období let 2017-2022 a dále popsat kalkulační vzorec používaný daným podnikem. Dílčím cílem je na základě analýzy nákladů a kalkulace nákladů vyvodit závěry a navrhnout případná opatření, která by mohla vést k lepšímu vývoji nákladů v podniku. K naplnění těchto cílů je využita analýza nákladů na základě druhového členění, vertikální a horizontální analýza nákladů, analýza fixních a variabilních nákladů a popis metody kalkulace nákladů.

Z vlastní práce vyplývá, že podnik CZ PLAST s.r.o. má v letech 2017-2022 velmi stabilní finanční výsledky. K největším meziročním změnám nákladů však došlo v podniku v letech 2020 (období pandemie Covid-19) a 2022 (období vysoké inflace), kdy v roce 2020 celkové náklady klesly meziročně o 5,55 % a v roce 2022 hodnota meziročně narostla o přibližně 16 %. V roce 2020 klesla hodnota výkonové spotřeby meziročně o více než 14 %, což bylo dáno především poklesem hodnoty položky spotřeba materiálu a energie. V roce 2022 činil meziroční nárůst výkonové spotřeby 20,65 %. Největší změnu osobních nákladů podnik zaznamenal v roce 2018, kdy tato položka narostla o 17,42 %. Obchodní marže a přidaná hodnota podniku dosahuje ve všech sledovaných letech kladné hodnoty. Hodnoty rentability nákladů byly po celé hodnocené období kladné a velmi stabilní. Nejnižší hodnotu mzdové produktivity podnik zaznamenal v roce 2020, a to 3,32. Nejnižší rozdíl mezi celkovými tržbami a bodem zvratu podnik zaznamenal také v roce 2020, kdy tento rozdíl činil 1 987 tis. Kč. Podnik tvoří kalkulace na třech úrovních, které následně porovnává.

Klíčová slova: fixní náklady, variabilní náklady, kalkulace nákladů, výkaz zisku a ztráty, vertikální analýza, horizontální analýza, výsledek hospodaření

Cost analysis and cost calculation for the chosen company

Abstract

The main objective of this diploma thesis is to analyze the structure and development of the costs of the company CZ PLAST s.r.o. for the period 2017-2022 and further describe the calculation formula used by the company. A partial objective is to draw conclusions on the basis of analysis of costs and cost calculations and propose eventual measures that could lead to better management of the company costs. In order to achieve these objectives, the cost classification, vertical and horizontal cost analysis, fixed and variable cost analysis and description of the cost calculation have been used.

The practical part of this thesis demonstrates that CZ PLAST s.r.o. has a very stable results in terms of costs in the years 2017-2022. However, the most significant year-on-year changes in costs occurred in the company in 2020 (pandemic year) and 2022 (inflation year), with total costs falling by 5.55 % in 2020 and the value rising by around 16 % in 2022. In 2020, the value of power consumption fell by more than 14 % year-on-year, mainly due to a fall in the value of material and energy consumption. In 2022, the year-on-year increase in power consumption was 20.65 %. The biggest year-on-year change in personal costs was recorded in 2018 (+17,42 %). The company's trading margin and value added reached a positive value for the complete analysed period of time. Cost profitability values were positive and very stable throughout the analysed period. The company recorded the lowest value of wage productivity in 2020, namely 3.32. The company also recorded the lowest difference between total sales and the turning point in 2020, when the difference amounted to 1 987 thousand CZK. The company makes calculations on three levels, which are compared then.

Keywords: fixed costs, variable costs, cost calculation, profit and loss statement, vertical analysis, horizontal analysis, economic result

Obsah

1 Úvod.....	8
2 Cíl práce a metodika	9
2.1 Cíl práce	9
2.2 Metodika	9
2.2.1 Hospodaření společnosti	9
2.2.2 Horizontální analýza	9
2.2.3 Vertikální analýza	10
2.2.4 Možné vlivy na vývoj nákladů a výnosů podniku	11
2.2.5 Ekonomické ukazatele související s náklady	11
2.2.6 Klasifikace nákladů na fixní a variabilní	12
2.2.7 Bod zvratu	12
2.2.8 Nákladová funkce	13
2.2.9 Kalkulace nákladů.....	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Pojem náklady	14
3.1.1 Pojetí nákladů	14
3.2 Klasifikace nákladů	16
3.2.1 Druhové členění nákladů	16
3.2.2 Účelové členění nákladů	17
3.2.3 Náklady technologické a náklady na obsluhu a řízení.....	18
3.2.4 Kalkulační členění nákladů.....	18
3.2.5 Fixní a variabilní náklady	20
3.2.6 Relevantní a nerelevantní náklady	21
3.2.7 Explicitní a implicitní náklady	21
3.3 Výkaz zisku a ztráty	22
3.3.1 Výsledek hospodaření	23
3.4 Analýza nákladů.....	24
3.4.1 Absolutní ukazatele.....	24
3.4.1.1 Horizontální analýza.....	24
3.4.1.2 Vertikální analýza.....	24
3.4.2 Nákladové funkce	24
3.4.2.1 Krátkodobá nákladová funkce	26
3.4.2.2 Dlouhodobá nákladová funkce	27
3.4.3 Bod zvratu.....	28
3.4.3.1 Haléřový ukazatel	29
3.5 Kalkulace nákladů.....	30

3.5.1	Druhy kalkulací.....	31
3.5.1.1	Kalkulace ceny a kalkulace nákladů.....	31
3.5.1.2	Kalkulace nákladů z hlediska doby sestavování.....	31
3.5.1.3	Kalkulace z hlediska úplnosti nákladů	32
3.5.1.4	Kalkulace nákladů z hlediska struktury	33
3.5.2	Kalkulační metody	34
3.5.2.1	Tradiční přírážková kalkulace	35
3.5.2.2	Kalkulace podle aktivit	35
3.5.2.3	Kalkulace variabilních nákladů	35
3.5.2.4	Kalkulace dělením	36
3.5.2.5	Rozdílové kalkulace.....	36
3.5.2.6	Kalkulace sdružených výkonů.....	36
4	Vlastní práce	37
4.1	Charakteristika podniku	37
4.1.1	Přehled základních charakteristik podniku	38
4.1.2	Historie podniku.....	38
4.2	Celkové náklady, celkové výnosy a výsledek hospodaření	39
4.3	Horizontální analýza.....	41
4.3.1	Horizontální analýza VH, celkových nákladů a výnosů	41
4.3.2	Horizontální analýza položek výnosů	42
4.3.3	Horizontální analýza nákladů dle druhu	45
4.3.4	Horizontální analýza výkonové spotřeby	49
4.3.5	Horizontální analýza osobních nákladů	50
4.3.6	Horizontální analýza nákladů dle oblasti vzniku	52
4.4	Vertikální analýza.....	54
4.4.1	Vertikální analýza nákladů v druhovém členění	54
4.4.2	Vertikální analýza výkonové spotřeby	55
4.4.3	Vertikální analýza osobních nákladů	56
4.4.4	Vertikální analýza nákladů dle oblasti vzniku	57
4.5	Možné vlivy na vývoj nákladů a výnosů podniku.....	58
4.6	Přidaná hodnota a obchodní marže	60
4.7	Ekonomické ukazatele vycházející z nákladů	61
4.8	Členění nákladů na variabilní a fixní	62
4.8.1	Analýza bodu zvratu	64
4.8.2	Nákladová funkce	66
4.9	Kalkulace nákladů	67
5	Výsledky a doporučení.....	69

6 Závěr.....	70
7 Seznam použitých zdrojů	73
7.1 Seznam tištěných zdrojů	73
7.2 Seznam internetových zdrojů.....	76
Seznam obrázků, tabulek, grafů, vzorců, zkratk a příloh.....	77
7.3 Seznam obrázků	77
7.4 Seznam tabulek	77
7.5 Seznam grafů.....	78
7.6 Seznam vzorců	78
7.7 Seznam použitých zkratk.....	78
7.8 Seznam příloh.....	78
Přílohy.....	79

1 Úvod

Náklady jsou neodmyslitelnou součástí každé firmy. Je tomu tak z toho důvodu, že bez vynaložení nákladů by v podniku nebylo možné zajistit produkci výrobků ani služeb.

Pro jakékoliv aktivity, které jsou vykonávány za účelem zvyšování výkonnosti podniku, je nutnou znalostní základnou klasifikace nákladů. S výkonností podniku je totiž úzce spojena optimalizace nákladů. Klasifikace nákladů pojednává o tom, z jakých složek se náklady podniku skládají, jak jednotlivé složky reagují na změny při aktivitě podniku nebo jaký je vztah těchto složek k podnikovým výkonům. Znalost klasifikace nákladů dle různých hledisek je potřebná pro nákladové i manažerské účetnictví. Klasifikace nákladů je tedy pro podnik důležitá především v oblasti optimalizace nákladů.

Pro analýzu nákladů lze v současnosti využít mnoho metod a nástrojů. V praxi se lze setkat například s absolutními ukazateli, nákladovou funkcí, bodem zvratu nebo haléřovým ukazatelem.

Za nejčastěji používaný nástroj pro řízení nákladů lze považovat kalkulace. Pro kalkulace je důležité, aby management podniku nejprve stanovil náklady, které jsou úzce spjaty s hlavní podnikatelskou činností podniku. Kalkulací nákladů je pak označován proces stanovení nákladů v dané struktuře na jeden konkrétní výkon. Jednotlivé složky nákladů se vypočtou v kalkulačních položkách a skladba a podobnost daných nákladových položek se určuje pomocí vybraného kalkulačního vzorce

Tato diplomová práce je zaměřena na analýzu struktury a vývoje nákladů podniku CZ PLAST s.r.o. za období let 2017-2022. Podnik CZ PLAST s.r.o., pro který je vlastní práce zpracovávána, je podnik, který se zabývá rotačním tvářením plastů. Podnik vyrábí palivové nádrže, plastové jímky, vodoměrné šachty, kanalizační šachty a další výrobky. Rotační tvářením plastů je označení pro moderní metodu výroby bezešvých plastů. Pomocí gravitace, tepla, tvaru formy a pomalého otáčení získává výrobek specifické vlastnosti, které mají v každodenní lidské činnosti všestranné využití. Rotační tvářením plastů je kvalitním zpracováním plastů z hlediska pravidelné vnitřní struktury a absence vnitřního pnutí a švů u výrobků.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této diplomové práce je analyzovat strukturu a vývoj nákladů podniku CZ PLAST s.r.o. za období let 2017-2022 a dále popsat kalkulační vzorec používaný podnikem. Dílčím cílem je na základě analýzy nákladů a kalkulace nákladů vyvodit závěry a navrhnout případná opatření, která by mohla vést k lepšímu vývoji nákladů v podniku. K naplnění těchto cílů je využita analýza nákladů na základě druhového členění, vertikální a horizontální analýza nákladů, analýza fixních a variabilních nákladů a popis metody kalkulace nákladů používané podnikem.

2.2 Metodika

Diplomová práce má dvě hlavní části – teoretickou a praktickou. Teoretická část je vypracována jako rešerše na základě načtené odborné literatury. Jsou zde definovány základní pojmy a metody pro analýzu a kalkulaci nákladů. Teoretická část je znalostním základem pro následující, praktickou část diplomové práce. V praktické části je nejprve charakterizován podnik CZ PLAST s.r.o., dále jsou analyzovány některé ekonomické charakteristiky podniku pomocí horizontální a vertikální analýzy účetních výkazů a jsou přiřazeny případné externí vlivy týkající se změn v hodnotách nákladů. Dále jsou na základě spolupráce s vybraným podnikem zhodnoceny náklady v souvislostech s vývojem podniku za období let 2017-2022. Analýza a kalkulace nákladů je zpracována na základě výkazu zisku a ztráty, nákladových analytických účtů a výročních zpráv podniku. Je provedena analýza nákladů na základě druhového členění, analýza fixních a variabilních nákladů a je popsána metoda kalkulace nákladů, která je podnikem používána.

2.2.1 Hospodaření společnosti

Náplní této části vlastní práce bude zhodnocení vývoje celkových nákladů, celkových výnosů a výsledku hospodaření před zdaněním podniku CZ PLAST s.r.o. v letech 2017-2022.

2.2.2 Horizontální analýza

V rámci této kapitoly bude provedena horizontální analýza celkových nákladů, výnosů a výsledku hospodaření před zdaněním, dále pak horizontální analýza jednotlivých položek

nákladů a výnosů a také analýza nákladů dle oblasti jejich vzniku. Podrobněji budou analyzovány položky výkonová spotřeba a osobní náklady.

Pomocí horizontální analýzy se provádí hodnocení vývoje položek účetních výkazů v čase, a to na základě výpočtů absolutních a relativních změn položek. Pro tuto analýzu je potřeba disponovat údaji z delší časové řady (managementmania.com, 2015).

Vzorec 1: Horizontální analýza – absolutní změna

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1}$$

(Knápková, Pavelková, Remeš, Šteker, 2017)

Vzorec 2: Horizontální analýza – relativní změna

$$\text{Relativní změna} = \frac{\text{absolutní změna} \times 100}{\text{ukazatel}_{t-1}}$$

(Knápková, Pavelková, Remeš, Šteker, 2017)

2.2.3 Vertikální analýza

V rámci této kapitoly bude provedena vertikální analýza položek nákladů v druhovém členění a v členění dle oblasti vzniku. Podrobnější vertikální analýza bude provedena u položek výkonová spotřeba a osobní náklady.

Vertikální analýza neboli procentní analýza, udává jednotlivé položky účetních výkazů jako procentní podíl ke stanovené základně položené jako 100 %. Touto základnou bývají pro analýzu výkazu zisku a ztráty celkové náklady, popř. celkové výnosy (Knápková, Pavelková, Remeš, Šteker, 2017).

Vzorec 3: Vertikální analýza – podíl na celku (%)

$$\text{Podíl na celku} = \frac{U_i}{\sum U_i} \times 100$$

, kde U_i je hodnota dílčího ukazatele a $\sum U_i$ velikost absolutního ukazatele (Mrkvička, Kolář, 2006).

2.2.4 Možné vlivy na vývoj nákladů a výnosů podniku

V této kapitole budou popsány možné externí vlivy působící na vývoj nákladů a výnosů podniku CZ PLAST s.r.o. v analyzovaných letech 2017-2022. Tyto vlivy budou odvozeny na základě vlastních úvah a rozhovorů s výkonným ředitelem podniku. Vlivy budou vyvozeny na základě horizontální a vertikální analýzy nákladů podniku.

2.2.5 Ekonomické ukazatele související s náklady

Tato kapitola se zabývá výpočty obchodní marže a přidané hodnoty podniku ve sledovaném období. Dále bude vypočten a interpretován ukazatel rentability nákladů, mzdové produktivity a ukazatel nákladovosti výnosů.

Výkaz zisku a ztráty ve vertikální podobě umožňuje vypočítat obchodní marži a přidanou hodnotu z jednotlivých fází podnikové činnosti (Sedláček, 2004).

Vzorec 4: Obchodní marže

$$\text{Obchodní marže} = \text{tržby z prodeje zboží} - \text{náklady na prodané zboží}$$

(investicnigramotnost.cz, 2024)

Přidaná hodnota vyjadřuje hodnotu, kterou podnik přidá produktu svou vlastní činností (investicnigramotnost.cz, 2024).

Vzorec 5: Přidaná hodnota

$$\text{PH} = \text{tržby celkem} - \text{výkonová spotřeba} - \text{změna stavu zásob vl. č.} - \text{aktivace}$$

(helios.eu, 2016)

Ukazatel rentability nákladů udává, kolik Kč zisku přináší 1 Kč vynaložených nákladů. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím efektivnější je zhodnocení položek vložených do podnikání (Roubíčková, Růčková, 2012).

Vzorec 6: Rentabilita nákladů

$$\text{ROC} = \frac{\text{VH po zdanění}}{\text{náklady celkem}}$$

(Roubíčková, Růčková, 2012)

Mzdová produktivita vyjadřuje, kolik Kč výnosů připadá na 1 Kč vyplácených osobních nákladů. Tento ukazatel by měl dosahovat co možná nejvyšší hodnoty (Roubíčková, Růčková, 2012).

Vzorec 7: Mzdová produktivita

$$\text{Mzdová produktivita} = \frac{\text{výnosy celkem}}{\text{osobní náklady}}$$

Nákladovost výnosů vyjadřuje zatížení výnosů podniku celkovými náklady. Hodnota tohoto ukazatele by měla v čase klesat (Roubíčková, Růčková, 2012).

Vzorec 8: Nákladovost výnosů

$$\text{Nákladovost výnosů} = \frac{\text{náklady celkem}}{\text{výnosy celkem}}$$

2.2.6 Klasifikace nákladů na fixní a variabilní

V této kapitole proběhne rozčlenění nákladů podniku CZ PLAST s.r.o. na fixní a variabilní. Toto dělení bude provedeno na základě konzultací s výkonným ředitelem podniku a za využití analytické evidence nákladů podniku z let 2017-2022.

Náklady lze dělit na fixní a variabilní v závislosti na jejich chování při změnách faktorů, které mají na náklady vliv. Ty náklady, na které má změna faktoru vliv, se definují jako variabilní náklady neboli proměnlivé náklady. Náklady, které se celkově nemění, nebo se nemění v určitém intervalu, se nazývají fixní náklady (Macík, 1994).

2.2.7 Bod zvratu

Bod zvratu je typ výpočtu, který má za úkol zjistit jakou hodnotu výkonů by měl podnik zajistit, aby zvládl uhradit jak fixní, tak i variabilní náklady. Výstupem tzv. bodu zvratu je určitá úroveň produkce (Popesko, Papadaki, 2016).

Pro podniky s různorodou produkcí se počítá tzv. haléřový ukazatel, což je jeden z nástrojů pro výpočet bodu zvratu a vytvoření tzv. klasifikační analýzy nákladů. Haléřový ukazatel nákladovosti lze vypočítat jako podíl celkových variabilních nákladů na objemu celkových tržeb (Synek, 2007).

Vzorec 9: Bod zvratu

$$\text{Bod zvratu} = \frac{\text{fixní náklady}}{1 - \text{haléřový ukazatel}}$$

(Popesko, Papadaki, 2016)

Vzorec 10: Haléřový ukazatel

$$h = \frac{\text{variabilní náklady}}{\text{tržby}}$$

(Popesko, Papadaki, 2016)

2.2.8 Nákladová funkce

Hlavním účelem nákladové funkce je vyjádřit průběh chování nákladů. Pomocí nákladové funkce lze sledovat a analyzovat chování nákladů daného podniku za dané období (Taušl, Procházková, Jelínková, 2018).

Pro tvorbu nákladové funkce lze využít tzv. klasifikační metodu. Klasifikační analýza je metodou, která pracuje s klasifikací nákladů dle závislosti na jejich chování při změnách faktorů, tedy s rozdělením nákladů na fixní a variabilní. Na základě této metody se rozdělené náklady dosazují do nákladové funkce (Taušl, Procházková, Jelínková, 2018).

Vzorec 11: Nákladová funkce

$$\text{Nákladová funkce} = \text{fixní náklady} + Q \times \text{haléřový ukazatel}$$

(Synek, 2007)

2.2.9 Kalkulace nákladů

V této kapitole bude popsáno, jakým způsobem podnik CZ PLAST s.r.o. tvoří kalkulace nákladů. Popis bude proveden na základě výročních zpráv a konzultací s podnikem.

3 Teoretická východiska

3.1 Pojem náklady

Náklady jsou základní ekonomickou veličinou. Pojem náklady lze vysvětlit jako spotřebu výrobních faktorů, která je vyjádřena v penězích, přičemž výrobní faktory jsou vynaloženy za účelem tvorby výnosů v podniku (Taušl, Procházková, Jelínková, 2018).

Hodnotu nákladů lze určit na základě množství a ceny používaných výrobních faktorů, tedy vstupů, které jsou spotřebované při výrobě. Těmito vstupy jsou například pracovní síla, suroviny, energie a know-how. Hodnota nákladů by měla být v podniku minimalizována tak, aby podnik směřoval k prosperitě. Celkové náklady lze pak určit jako součet součinů množství spotřebovaných výrobních faktorů a jejich cen za kus (Keřkovský, Valsa, 2012).

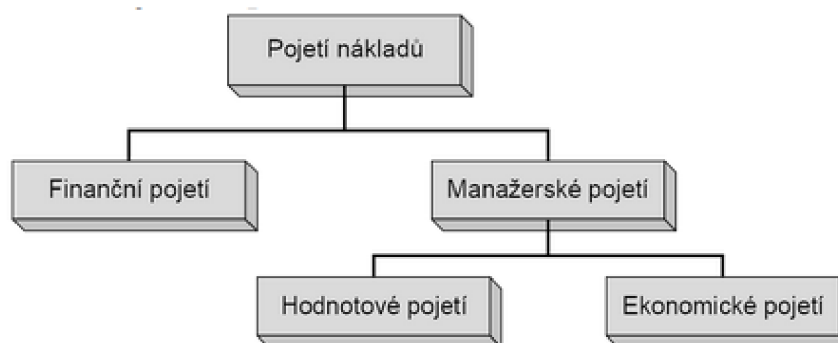
Náklady jsou pro každý podnik neoddelitelnou součástí, jelikož bez vynaložení nákladů nelze zajistit produkce výrobků ani služeb. Výrobní náklady znamenají pro podnik v určitém smyslu oběť, neboť výrobní faktory jsou vzácné a nelze využít tytéž výrobní faktory pro výrobu dvou výrobků. V souvislosti s touto teorií lze náklady označit jako náklady obětované příležitosti, které lze definovat jako ztráty z činností, které nemohou být z důvodu omezených možností uskutečněny. Lze říct, že náklady obětované příležitosti se rovnají hodnotě obětované alternativní akce (Jurečka, 2013; Keřkovský, Valsa, 2012).

3.1.1 Pojetí nákladů

V ekonomické teorii se rozlišují dvě základní skupiny pojetí nákladů. Tato pojetí jsou rozlišena na základě rozdílného chápání ekonomické veličiny nákladů různými skupinami uživatelů. V tomto případě lze rozdělit uživatele na externí uživatele a interní uživatele ekonomických informací, kdy mezi těmito dvěma skupinami je částečný rozdíl ve vnímání pojmu náklady v rámci účetních systémů. Náklady jsou jinak vnímány ve finančním účetnictví a jinak v účetnictví manažerském (Popesko, Papadaki, 2016).

Lze tedy rozlišit dvě základní pojetí nákladů. Prvním je finanční pojetí nákladů, které se uplatňuje ve finančním účetnictví a druhým manažerské pojetí nákladů, které se uplatňuje v rámci manažerského účetnictví (Popesko, Papadaki, 2016).

Obrázek 1 Vztah jednotlivých pojetí nákladů

Zdroj: Popesko, Papadaki, 2016

V rámci finančního pojetí nákladů lze hovořit o chápání nákladů jako úbytku ekonomického prospěchu. Tento úbytek se projevuje jako úbytek aktiv nebo na druhé straně přírůstek dluhů, který vede ke snížení vlastního kapitálu. Základem pro vysvětlení pojmu náklady ve finančním účetnictví tedy je, že ve finančním účetnictví jsou náklady vnímány jako spotřeba externích vstupů evidovaných v účetním systému. Je také důležité zmínit, že náklady jsou v rámci finančního účetnictví vyjadřovány v účetních cenách (tedy v cenách pořízení spotřebovaných aktiv). Mohou být také vyjádřeny v hodnotě nárůstu pasiv, která je evidována. Takovéto náklady jsou udány ve výši, v jaké byly zachyceny finančním účetnictvím. V této souvislosti lze tyto náklady také označit jako explicitní náklady (Král, 2010).

Manažerské pojetí nákladů lze dále členit na další dvě mírně odlišná pojetí. Mezi těmito dvěma pojetími je rozdíl v identifikaci implicitních neboli neúčetních nákladů. Uvedenými skupinami jsou hodnotové pojetí nákladů a ekonomické pojetí nákladů. Hodnotové pojetí nákladů je využíváno při poskytování informací pro běžné řízení a kontrolu v průběhu uskutečňovaných procesů prováděných podnikem. U tohoto pojetí je pracováno s oceňováním spotřebovaných ekonomických vstupů cenami odpovídajícími současné reálné hodnotě těchto vstupů. V podniku je u uskutečňovaných aktivit očekáváno, že zajistí návratnost jak původní výše investovaných peněz, tak i zmnožení ekonomických zdrojů v jejich původní výši a hodnotě, tedy cenách, které odpovídají jejich aktuální výši. Hodnotové pojetí nákladů tedy počítá jak s náklady explicitními, tedy náklady, které jsou shodné s finančním účetnictvím, tak i s náklady, které s finančním účetnictvím shodné nejsou – vykazují se v jiné výši, nebo nejsou do finančního účetnictví vůbec zahrnuty – tyto náklady lze pak označit za kalkulační druhy nákladů (Popesko, Papadaki, 2016).

Druhý přístup manažerského pojetí nákladů je ekonomické pojetí nákladů. Toto pojetí je založeno na myšlence oportunitních nákladů. Ekonomické pojetí nákladů vnímá hodnotu nákladů jako takovou, kterou lze získat, pokud je s náklady pracováno tak, že jsou využity co nejefektivněji. Dále tato hodnota může představovat maximální ušlý efekt, který vznikl použitím omezených zdrojů na danou alternativu. V rámci hodnotového i ekonomického pojetí nákladů se hovoří o implicitních nákladech. Implicitní náklady lze definovat jako veškeré náklady, které v rámci finančního účetnictví nejsou evidovány, ale v rámci hodnotového a ekonomického pojetí nákladů jsou vyčísleny (Král, 2010).

Z rozdílů mezi dvěma základními skupinami manažerského a finančního účetnictví vyplývá, že v rámci těchto dvou účetních systémů budou existovat položky nákladů, které budou ve finančním účetnictví evidovány jako náklad, kdežto manažerské účetnictví je jako náklad akceptovat nebude, avšak může to platit i naopak – lze najít i nákladové položky, s nimiž manažerské účetnictví kalkuluje, ale ve finančním účetnictví nejsou evidovány (Popesko, Papadaki, 2016).

3.2 Klasifikace nákladů

Klasifikace nákladů je nutnou znalostní základnou pro jakékoliv aktivity, které jsou vykonávány za účelem zvyšování výkonnosti podniku. S výkonností podniku je totiž úzce spojena optimalizace nákladů. Klasifikace nákladů pojednává o tom, z jakých složek se náklady podniku skládají, jak jednotlivé složky reagují na změny při aktivitě podniku nebo jaký je vztah těchto složek k podnikovým výkonům. Znalost klasifikace nákladů dle různých hledisek je potřebná pro nákladové i manažerské účetnictví (Popesko, Papadaki, 2016).

3.2.1 Druhové členění nákladů

Druhové členění nákladů, je členění, které se využívá, pokud existují požadavky vyvolané řízením podniku a pokud je potřeba znát k tomu naturální podstatu podnikem spotřebovávaných zdrojů. Je významné proto, že podává informace o spotřebě vstupních ekonomických zdrojů, zabezpečuje, aby podnikový rozpočet byl vázán k dalším součástem podniku. Druhové členění lze pak označit také jako členění nákladů podle nákladových druhů. Nákladové druhy lze definovat jako stejnorodé položky nákladů (Hradecký, Lanča, Šiška, 2008). Druhové členění nákladů se využívá při podrobnějším členění nákladů, které vstupují do podniku z vnějšího okolí. Druhové členění položek nákladů by mělo odpovídat na otázky, od koho, kdy a jak musí podnik zajistit materiál, energii, služby atd. (Král, 2018).

Dle Hradeckého, Lanči a Šišky (2008) lze za základní druhy považovat:

- Spotřeba materiálu a energie
- Spotřeba a využití externích prací a služeb
- Mzdové a ostatní osobní náklady
- Odpisy dlouhodobého nehmotného i hmotného majetku
- Finanční náklady

Druhy nákladů, které vstupují do podniku můžeme rozčlenit na tři charakteristiky dle jejich zobrazení. První jsou prvotní náklady, které se zachycují okamžikem jejich vstupu do podniku. Druhou charakteristikou jsou externí náklady, které vznikají spotřebou výrobků a služeb. Poslední charakteristikou jsou náklady jednoduché. Tyto náklady nelze dále členit na jednodušší složky (Král, 2018).

Druhé členění nákladů se využívá také v nákladovém účetnictví při tvorbě rozpočtů a odpočtů středisek, kde už je ale nutno vyjadřovat vzat spotřeby nákladových druhů i k danému účelu. Při členění nákladů středisek lze položky dále členit na náklady druhotné, interní a složené. Náklady druhotné vznikají spotřebou výkonů, které byly vyrobeny ve vlastním podniku, náklady interní jsou náklady spojené s vystupováním podniku jako svého vlastního dodavatele a náklady složené jsou náklady složené z několika druhů prvotních nákladů (Hradecký, Lanča, Šiška, 2008).

3.2.2 Účelové členění nákladů

Účelové členění nákladů je členění, které třídí položky nákladů dle jejich účelu. Náklady se člení dle účelu jejich vynaložení, a tedy dle toho, jaké podnikové činnosti se týkají. Náklady v účelovém členění vystihují, jaký je výsledek procesu, pro který mají být náklady spotřebovány. Aby mělo smysl náklad vynakládat, tak je nutné, aby každý náklad měl od svého počátku svůj účel (Čechová, 2011).

Účelové členění nákladů lze definovat jako členění nákladů podle činnosti, které vyvolávají vznik těchto nákladů. Členění položek nákladů dle účelu je významné pro kontrolu přiměřenosti spotřeby nákladů. Druhé členění nákladů totiž nezahrnuje hledisko účelu, a proto neumožňuje kontrolu přiměřenosti spotřeby nákladů. Účelové členění zahrnuje členění nákladů podle výkonů a dále členění nákladů podle jednotlivých výrobních a nevýrobních činností (Hradecký, Lanča, Šiška, 2008).

Klasifikace nákladů dle účelu se využívá pro řízení hospodárnosti. Smyslem tohoto členění je podávat informace o tom, zda jsou náklady spořeny, nebo překračovány. Účelové

členění má vztah k příčině vynaložení jednotlivého nákladu, a proto z něj lze usuzovat racionální nákladový úkol, ke kterému se spotřeba daného nákladu váže. První oblastí účelového členění je dělení na hlavní podnikatelské činnosti a servisní činnosti. Hlavní podnikatelské činnosti jsou takové činnosti, v nichž bezprostředně dochází k přeměně ekonomických zdrojů na výkony. Servisní činnosti jsou takové činnosti, které by měly zajistit bezprostřední tvorbu samotného výkonu, jejich výsledkem jsou různé dílčí výkony (Strouhal, 2012).

3.2.3 Náklady technologické a náklady na obsluhu a řízení

Prvním krokem při účelovém členění nákladů jsou technologické náklady a náklady na obsluhu a řízení (Fibířová, Šoljaková, Wagner, 2007).

U rozlišení nákladů podle souvislosti se zajištěním rámcových podmínek činnosti podniku, nebo souvislosti nákladu s vynaložením při vlastní tvorbě výkonů, lze dělit náklady na náklady technologické a náklady na obsluhu a řízení. Technologické náklady jsou náklady, které jsou vyvolané technologií dané činnosti. Technologické náklady lze dále rozčlenit na jednicové náklady a režijní náklady. Jednicové náklady jsou náklady přímo související s jednotkou výkonu, tedy například jednoho výrobku. Režijní náklady jsou náklady, které nelze přímo přiřadit na jednici výkonu, souvisí s technologickým procesem jako celkem. Náklady na obsluhu a řízení jsou režijní náklady, které zabezpečují řadu doprovodných činností technologického procesu a slouží také k zabezpečení infrastruktury pro výrobní proces (Čížinská, 2018).

3.2.4 Kalkulační členění nákladů

Kalkulační členění nákladů je spojeno s vyjádřením hodnoty nákladů na konkrétní, naturálně vyjádřenou jednotkou výkonu. Tato jednotka výkonu se označuje jako kalkulační jednice. Dle kalkulačního členění dělíme náklady na náklady přímé a nepřímé. Náklady přímé jsou takové náklady, které lze přímo přidělit na určitou kalkulační jednici. Znamená to, že tento náklad přímo souvisí s konkrétním druhem činnosti. Nepřímé náklady nesouvisí s konkrétním jedním druhem výkonu, nelze je přiřadit k jedné konkrétní činnosti. Takové náklady existují proto, aby zabezpečili průběh daným jednicím. Mezi nepřímé náklady lze zařadit například náklady spojené s pronájmem výrobní haly nebo náklady na informační systém podniku (Čížinská, 2018).

Dle Martinovičové, Konečného a Vavříny (2014) lze do přímých nákladů zařadit:

1. Přímý materiál, což je materiál, který je trvalou součástí produktu, nebo se podílí z velké části na vlastnostech tohoto produktu. Mohou jím být například suroviny, základní materiál, polotovary nebo pohonné hmoty.
2. Přímé mzdy, které lze definovat jako základní mzdy, příplatky a doplatky ke mzdě a odměny, které přímo souvisí s výrobou daného kalkulovaného výkonu.
3. Ostatní přímé náklady, mezi které se řadí například palivo a energie, opravy a udržování a příspěvky na sociální zabezpečení.

Do nepřímých nákladů dle Martinovičové, Konečného a Vavříny (2014) patří:

1. Výrobní, respektive provozní režie, kam se řadí nákladové položky vztahující se k řízení a obsluze výroby, která nelze přímo přiřadit na kalkulační jednici. Jedná se například o režijní mzdy, opotřebení strojů, odpisy dlouhodobého hmotného majetku, spotřebu energie nebo režijní materiál.
2. Správní režie, která zahrnuje nákladové položky vztahující se k řízení podniku jako celku. Řadí se sem například odpisy správních budov, mzdy řídicích pracovníků nebo pojištění.
3. Odbytová režie je taková režie, která se vztahuje k odbytové činnosti. Jedná se například o náklady na skladování nebo propagaci.

Lze vytvořit kalkulaci úplných nákladů, což znamená, že lze přiřadit dané kalkulaci jak náklady přímé, tak i nepřímé. K tomu je třeba využít jednu z metod rozpočítání nepřímých nákladů na kalkulační jednici. Vychází se buď z metody přírážkové kalkulace, nebo kalkulace dělením (Čížinská, 2018).

Jednicový náklad lze také označit jako normu na kus, kdy předpokladem pro to, aby se stal náklad jednicovým je, že je nutno stanovit kusovou spotřební normu zdroje. Kusem lze však rozumět i jednotky jako je například litr, sada nebo minuta. Zdrojem je nutno myslet konečné zboží připravené k prodeji. U služeb může norma za kus vyplývat z dokumentace, nebo ji lze zjistit měřením (Nekvapil, 2021).

Režijní náklady jsou oproti jednicovým nákladům náklady všechny ostatní, kdy pro režie neexistuje kusová spotřební norma. Režijní náklady tedy nelze přiřadit na kalkulační jednici. Takový náklad může vzniknout, pokud není zdroj spotřebováván v předem známé dávce, nebo pokud by mohla vzniknout předem známá dávka spotřeby, ale nikdo ji nezměřil (Nekvapil, 2021).

3.2.5 Fixní a variabilní náklady

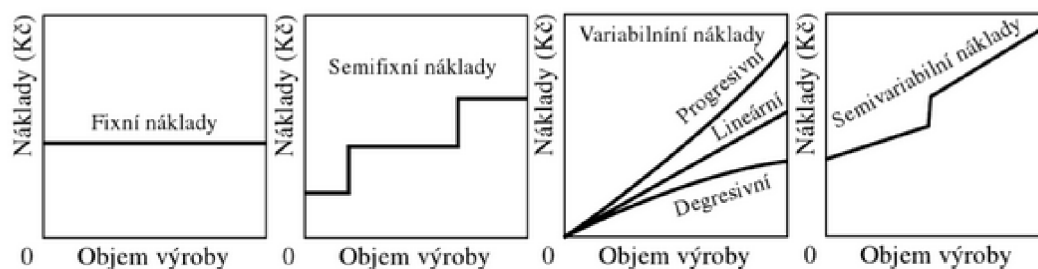
Dalším členěním nákladů je členění nákladů na fixní a variabilní. Náklady lze dělit na fixní a variabilní v závislosti na jejich chování při změnách faktorů, které mají na náklady vliv. Těmito faktory, které náklady ovlivňují jsou především množství neboli objem výkonů, či stupeň zaměstnanosti podniku a velikost podniku. Některé náklady se se změnou množství výkonů změní, některé náklady však zůstávají nezměněny nebo se mění až po určitém intervalu změn. Ty náklady, na které má změna faktoru vliv, se definují jako variabilní náklady neboli proměnlivé náklady. Náklady, které se celkově nemění, nebo se nemění v určitém intervalu, se nazývají fixní náklady (Macík, 1994).

Variabilní náklady mohou mít různé typy průběhu. Dle Macíka (1994) se variabilní náklady v závislosti na změně objemu výkonů mohou měnit:

- Lineárně, tj. proporcionálně
- Degresivně, tj. podproporcionálně
- Progresivně, tj. nadproporcionálně
- Smíšeně, tj. degresivně-progresivně

Existují také náklady semifixní a semivariabilní. Semifixní náklady jsou takové fixní náklady, které se od určité úrovně objemu skokem zvyšují. Může se jednat například o náklady na nájem nového výrobního zařízení po tom, co se vyčerpá kapacita stávajícího zařízení, ale vedení podniku se rozhodne, že chce objem výroby dále zvyšovat. Semivariabilní náklady jsou takové náklady, které při určité úrovni produkce skokově vzrostou a dále se chovají jako variabilní náklady. Příkladem semivariabilních nákladů mohou být telefonní poplatky (Keřkovský, Valsa, 2012).

Obrázek 2 Fixní, semifixní, variabilní a semivariabilní náklady

Zdroj: Keřkovský, Valsa, 2012

3.2.6 Relevantní a nerelevantní náklady

Další metodou klasifikace je rozdělení na relevantní a nerelevantní náklady. Tato klasifikace vychází z metod, které se vztahují k manažerským rozhodnutím. Řadíme ji tedy do klasifikací, které se provádí na rozdíl od tradičních metod vždy k určitému konkrétnímu rozhodnutí. Tradiční metody se totiž na straně druhé vztahují k určitému výkonu. U manažerských metod je také rozdíl časový. Zatímco tradiční klasifikace nákladů se vztahovaly k hodnotám skutečně evidovaným, manažerské metody klasifikace pracují s hodnotami odhadovanými a budoucími (Popesko, 2009).

Relevantní náklady jsou takové náklady, jejichž výše je závislá na přijetí nebo nepřijetí daného rozhodnutí. Jejich hodnota se tedy v závislosti na rozhodnutí změní. Naopak irelevantní náklady jsou náklady, na které nemá rozhodnutí vliv. Jejich hodnota je tedy neměnná a není závislá na tom, jaká varianta se zvolí. Pod relevantní náklady lze také zařadit rozdílové náklady, které představují rozdíl před rozhodnutím a po započtení dopadů. Cílem této klasifikační metody je eliminace těchto dopadů irelevantních nákladů a zkrácení v manažerském rozhodování (Popesko, 2009).

3.2.7 Explicitní a implicitní náklady

Pro manažerské rozhodování je dále významná klasifikace na explicitní a implicitní náklady. Explicitní náklady lze definovat jako náklady příležitosti. Tyto náklady mají povahu výdajů na trzích zdrojů – mzdy, suroviny, zařízení, nájemné, úroky, pojistné atd. Se sledováním a evidováním těchto nákladů na rozdíl od implicitních nákladů v účetnictví nenastávají problémy. Implicitní náklady lze pak definovat jako ztráty z volby alternativ podniku vznikajících užíváním zdrojů patřících podniku nebo poskytovaných vlastníkem podniku. Příkladem mohou být vlastní budovy společnosti, kapitál, čas vlastníka společnosti apod. U implicitních nákladů nastává v účetnictví problém s jejich sledováním a zachycením. U těchto nákladů se na rozdíl od explicitních nákladů většinou nejedná o platby a položky, které by byly zachycované v nákladových účetních výkazech (Macík, 1994).

V účetnictví existují i nákladové položky, které jsou evidovány v jiné výši nebo nejsou evidovány vůbec. Proto je nutné rozlišovat dvě pojetí nákladů, a to implicitní a explicitní náklady. Explicitní náklady jsou v rámci účetnictví evidovány v přesné výši. Implicitní náklady jsou náklady, které v účetnictví evidovány nejsou, případně jsou evidovány v jiné

výši, ale v rámci ekonomického myšlení se berou v úvahu. Implicitní náklady nemají povahu peněžních výdajů (Popesko, 2009; Synek, 2007).

S explicitní a implicitní náklady souvisí také tzv. oportunitní náklady, které lze definovat jako částka peněz, která je ztracena, když zdroje nebyly použity na nejlepší možnou alternativu. Označují se také jako náklady obětované příležitosti a mají charakter implicitních nákladů. Oportunitní náklady jsou také řazeny do nákladů vyjádřených z pohledu manažerského rozhodování. V manažerském rozhodování je důležité posuzovat jak explicitní náklady vedené v účetnictví, tak i náklady a výnosy, které v účetnictví nelze nalézt (Popesko, 2009; Synek, 2007).

3.3 Výkaz zisku a ztráty

Ve výkazu zisku a ztráty se nachází informace o úspěšnosti práce podniku a o výsledku, kterého dosáhl podnikatelskou činností. Výkaz zisku a ztráty ukazuje, které výnosy a náklady za jednotlivé činnosti participovaly na tvorbě výsledku hospodaření běžného období, který je pak v rozvaze zapsán jako výsledek hospodaření běžného účetního období. Zaznamenává spojitost mezi výnosy podniku dosaženými v určitém období a náklady spojenými s jejich vytvořením (Holečková, 2008).

Výkaz zisku a ztráty podává přehled o tom, jak byl vytvořen zisk, na základě nákladů a výnosů příslušného účetního období. Výkaz ukazuje číselné údaje, které se, na rozdíl od údajů v rozvaze, vztahují k určitému období, nikoli k určitému okamžiku. Výkaz zisku a ztráty může být zapsán buď v horizontální, nebo vertikální formě. Horizontální zapisuje náklady a výnosy odděleně, vertikální forma spojuje výnosy a náklady, které se vztahují k určitému okruhu činností. Výkaz zisku a ztráty se sestavuje buď v plné, anebo zkrácené podobě (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

Výnosy představují získané peněžní částky z veškerých činností daného podniku za dané účetní období. K jejich inkasu však nemuselo v daném období dojít. Náklady se definují jako peněžní částky vynaložené podnikem za účelem získání výnosů. K jejich splacení nemuselo dojít v tomtéž období (Knápková, Pavelková, 2010).

Legislativní změny ve struktuře výkazu zisku a ztráty v roce 2016

Stejně jako u rozvahy, tak i ve struktuře výkazu zisku a ztráty se v roce 2016 udály změny. Mnoho změn nastalo ve výnosech, odkud byly odstraněny položky aktivace a změna stavu zásob vlastní výroby. Hodnoty v těchto řádcích VZZ roku 2015 budou ve výsledovce

roku 2016 ve sloupci minulé období přesunuty do řádku C. Aktivace. Další změnou je nový řádek, který v roce 2016 přibyl ve VZZ, nachází se na posledním řádku a nese označení čistý obrat za účetní období. V nákladech se pojem výkonová spotřeba, kam v roce 2015 spadaly položky spotřeba materiálu a služby, změnila a je sem navíc přiřazena položka náklady vynaložené na prodané zboží (forum.helios.eu, 2016).

3.3.1 Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření obsahuje buď zisk, nebo ztrátu z hlavní podnikatelské činnosti, dále pak zisk, nebo ztrátu z ukončovaných aktivit a zisk, nebo ztrátu z přeceněných aktiv nebo závazků držených k prodeji (Máče, 2013).

Výsledek hospodaření podniku se vyčísluje jako rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady. Výsledek vyjde buď jako zisk (+), nebo ztráta (-) (Knápková, Pavelková, 2010).

Zisk lze pak dle Růčkové (2019) rozdělit do tří kategorií:

- EBIT je celkový zisk před odečtením úroků i daní. Využití nachází tam, kde je potřeba znát mezifiremní srovnání. Je v souladu s provozním výsledkem hospodaření.
- EAT je čistý zisk, který je zdaněný. Ve výkazu zisku a ztráty se nachází pod označením výsledek hospodaření v běžném účetním období.
- EBT je zisk před zdaněním, tedy hospodářský výsledek, od něž nebyly odečteny daně. Tento typ výpočtu zisku se hodí pro situace, kdy je třeba srovnat výkonnost firem s různým daňovým zatížením.

Dle Máčeho (2013) lze výsledek hospodaření určit dvěma rozdílnými metodami. Těmto metodám se přezdívá báze a jedná se o výsledku hospodaření založeném na bázi peněžních toků a na aktuální bázi. Pokud podnik využívá výsledek hospodaření na aktuální bázi, pak zisk, případně ztrátu počítá jako rozdíl výnosů a nákladů, a to bez souvislosti s tím, zda byly výnosy již přijaty v podobě peněžních příjmů. U výsledku hospodaření založeném na bázi peněžních toků záleží výpočet pouze na výnosech a nákladech, ke kterým se již řadí konkrétní transakce a jsou tedy reálnými příjmy a výdaji. Dle Máčeho (2013) je pak výsledek hospodaření na bázi peněžních toků více odpovídajícím, jelikož má lepší vypovídací schopnost o tom, zda je podnik schopen generovat peněžní prostředky.

3.4 Analýza nákladů

Pro analýzu nákladů lze v současnosti využít mnoho metod a nástrojů. V praxi se lze setkat například s absolutními ukazateli, nákladovou funkcí, bodem zvratu nebo haléřovým ukazatelem.

3.4.1 Absolutní ukazatele

Absolutní ukazatele lze využít v případě, že chce uživatel účetních výkazů sledovat vývoj jednotlivých položek (Kubíčková, Kotěšovcová, 2006).

3.4.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza se zaměřuje na porovnávání změn jednotlivých položek z různých výkazů v časové posloupnosti. V horizontální analýze se počítá absolutní výše změn a její procentní vyjádření k výchozímu roku (Knápková, Pavelková, Remeš, Šteker, 2017).

3.4.1.2 Vertikální analýza

„Vertikální analýza (procentní rozbor) spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jediné zvolené základně položené jako 100 %. Pro rozbor rozvahy je obvykle za základnu zvolena výše aktiv (pasiv) a pro rozbor výkazu zisku a ztráty velikost celkových výnosů nebo nákladů.“ (Knápková, Pavelková, Remeš, Šteker, 2017)

Tato analýza se provádí „po sloupcích“, její tvorba se zakládá na struktuře zvolených ukazatelů a předpokládá se, že se struktura v čase bude měnit (Kalouda, 2016).

3.4.2 Nákladové funkce

Dle Taušla, Procházkové a Jelínkové (2018) je hlavním účelem nákladové funkce vyjádřit průběh chování nákladů. Pomocí nákladové funkce lze sledovat a analyzovat chování nákladů daného podniku za dané období. Lze rozlišit průběh nákladové funkce v krátkém období a v dlouhém období. Podle délky období se totiž náklady chovají odlišně. Nákladová funkce krátkého období se využívá pro operativní řízení. Analýza nákladové funkce pro dlouhé období se využívá především pro oblast strategického, popřípadě taktického řízení. Nákladová funkce lze zachytit například pokud chce podnik dosáhnout lepšího finančního plánování. Ve finančním plánování jde pak přesněji o to, aby podnik určil

výši nákladů, kterou bude podnik nucen vynaložit pro dosažení předpokládaného objemu produkce.

Nákladová funkce se využívá při tvorbě důležitých manažerských rozhodnutí. Nákladová funkce je nejjednodušším modelem pro analýzu nákladů, protože uvažuje vliv pouze jednoho faktoru, a to objemu výroby. Objem výroby se uvažuje jako nezávisle proměnná a celkové náklady na druhé straně jako závisle proměnná. V rámci rozlišení nákladové funkce podle délky období rozdělujeme nákladovou funkci na krátkodobou a dlouhodobou. U krátkodobé nákladové funkce, kde se znázorňuje nákladová funkce v rámci měsíců, lze v tomto období zaměřit pouze některé výrobní činitele. Faktory, jako jsou například stroje a budovy zůstávají neměnné. Dlouhodobá nákladová funkce je pak složena z jednotlivých částí krátkodobých nákladových funkcí. Zatím co v krátkém období se mění pouze variabilní náklady a fixní zůstávají neměnné, u dlouhodobé nákladové funkce se již mění i fixní náklady (Martinovičová, Konečný, Vavřina, 2014).

Nákladovou funkci lze definovat jako funkci, která udává, znázorňuje a zachycuje vývoj nákladů v závislosti na objemu produkce. Nákladová funkce má využití pro různé oblasti související s podnikáním. Nákladová funkce lze využít pro rozhodování o různých otázkách a problémech, kterými jsou například:

- Analýza bodu zvratu,
- Zjištění objemu produkce potřebného pro dosažení požadované úrovně zisku,
- Zjištění limitů nákladů a cen,
- Stanovení minimální ceny pro pokrytí nákladů
- Zjištění průběhu jednotkových nákladů (Taušl, Procházková, Jelínková, 2018).

Lze rozlišit několik průběhů nákladové funkce, kdy nejjednodušším z těchto průběhů je lineární nákladová funkce. S touto funkcí lze totiž poměrně jednoduše pracovat. Lineární nákladová funkce znázorňuje proporcionální průběh nákladů. Nákladová funkce však může mít i jiný průběh než lineární. Mezi další průběhy nákladové funkce se řadí například tvar kvadratický nebo také exponenciální (Taušl, Procházková, Jelínková, 2018).

Dle Synka (2011) nákladová funkce vyjadřuje vztah mezi náklady a objemem výroby. Lineární průběh nákladové funkce je znázorněním lineárního vývoje nákladů vzhledem k objemu výroby a v grafu je znázorněn přímkou. Tento vývoj nákladů lze označit také jako proporcionální náklady. Náklady jsou nadproporcionální, pokud rostou rychleji než objem produkce a podproporcionální, pokud náklady rostou pomaleji než objem

produkce. Průběh nadproporcionálních nákladů lze také nazvat progresivní funkcí a u proporcionálních nákladů degresivní funkcí.

Nákladová funkce lze podle Taušla, Procházkové a Jelínkové (2018) stanovit na základě čtyř různých metod, kterými jsou:

- Klasifikační analýza
- Metoda dvou období
- Bodový diagram
- Regresní a korelační analýza.

Taušl, Procházková a Jelínková (2018) ve své publikaci uvádějí, že klasifikační analýza je metodou, která pracuje s klasifikací nákladů dle závislosti na jejich chování při změnách faktorů, tedy s rozdělením nákladů na fixní a variabilní. V klasifikační analýze se pak rozdělené náklady dosadí do nákladové funkce. Metoda dvou období, jak název napovídá, je metoda, která pracuje s hodnotami ze dvou různých období. Doporučuje se vybrat období s nejmenším a nejvyšším objemem výroby, avšak je nutno vynechat období, která jsou dána určitou výjimečnou situací a mohla by průběh zkreslit. Bodový diagram je grafické znázornění nákladové funkce. Ze znázorněného bodového diagramu lze odhadnout průběh nákladové funkce. Metoda bodového diagramu se využívá většinou jako doplněk k některé z početních metod. Regresní a korelační analýza jsou statistické metody, které jsou poměrně náročné na určení. Pomocí regresní analýzy lze určit na rozdíl od jiných metod i nelineární průběh funkce. Regresní analýza je založena na závislosti jednotlivých proměnných. Korelační analýza pak určuje těsnost této závislosti.

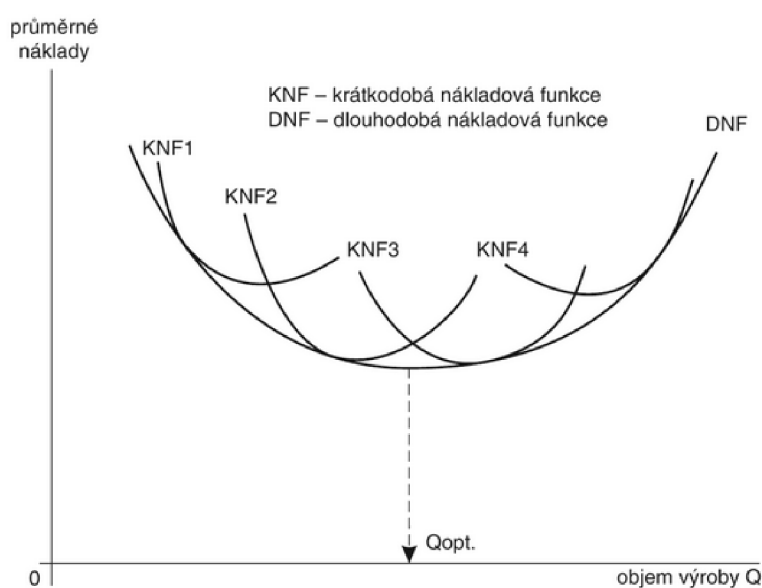
3.4.2.1 Krátkodobá nákladová funkce

Krátkodobá nákladová funkce zaznamenává vývoj nákladů v krátkém období. Za krátké období lze považovat takové období, kdy lze měnit pouze některé výrobní faktory, kdežto některé zůstávají neměnné. V krátkém období se mění například množství vynaložené práce nebo množství surovin, které jsou spotřebovány. Naopak měnit nelze například stroje nebo budovy. V krátkém období lze definovat, že objem výroby má určitou kapacitu, kterou určují právě ty faktory, které jsou fixní. Krátkodobá nákladová funkce nachází využití především v běžném neboli operativním řízení. Konkrétně lze krátkodobá nákladová funkce uplatnit například při analýze bodu zvratu nebo pokud chce podnik optimalizovat svůj objem výroby (Synek, 2011).

3.4.2.2 Dlouhodobá nákladová funkce

Dlouhodobá nákladová funkce je taková funkce, která pracuje s hodnotou nákladů ve dlouhém období. Dlouhé období lze pro účely nákladových funkcí definovat jako období, ve kterém se mění veškeré výrobní činitele. V dlouhém období tedy lze oproti krátkému období například rozšířit výrobní kapacity nebo změnit výrobní technologii. V dlouhém období se u nákladové funkce pracuje pouze s průměrnými celkovými a marginálními náklady, jelikož u dlouhodobé nákladové funkce neexistují fixní náklady (Synek, 2011).

Obrázek 3 Dlouhodobá nákladová funkce tvaru U

Zdroj: Synek, 2011

Dle Synka (2011) je dlouhodobá nákladová funkce složena z částí krátkodobých nákladových funkcí. Tato funkce má z počátku klesající průběh kvůli zvětšování objemu výroby. Nejnižším bodem této funkce je bod minimálních průměrných nákladů, což znamená nejvyšší efektivnost výroby. Od tohoto minima průměrných nákladů funkce začíná růst, což se děje například v důsledku obtížné koordinace řízení. Typickým tvarem křivky dlouhodobých nákladů je tvar písmene U, ale v některých odvětvích se lze setkat i s křivkou ve tvaru písmene L. Tvar písmene L by znamenal, že průměrné náklady zpočátku klesají a od určitého bodu se nemění. Dále se také lze u dlouhodobé nákladové funkce setkat s tvarem hyperboly, který značí stálý klesající trend funkce.

Synek (2011) ve své publikaci uvádí, že dlouhodobá funkce má na rozdíl od krátkodobé funkce kromě vlivu na optimální velikosti objemu výroby vliv například i na

počet podniků na daném trhu. To je způsobeno tím, že je na různých trzích jinak velká poptávka a typická firma má pro daný trh jiný průměrný objem výroby. Čím vyšší je poptávka na daném trhu a čím nižší je průměrný objem výroby na jednu firmu, tím více firem může v daném odvětví fungovat.

Dlouhodobá nákladová funkce je využívána především manažeři, kteří se rozhodují například o velikosti podniku, nebo druhu, počtu a výkonu výrobní technologie (Synek, 2011).

3.4.3 Bod zvratu

Bod zvratu je typ výpočtu, který má za úkol zjistit jakou hodnotu výkonů by měl podnik zajistit, aby zvládl uhradit jak fixní, tak i variabilní náklady. Výstupem tzv. bodu zvratu je určitá úroveň produkce. Hodnota této úrovně produkce neboli objemu produkce v bodě zvratu, je takovou hodnotou, do jejíhož dosažení výrobky pokrývaly pouze náklady a zároveň od tohoto bodu již začaly přispívat k tvorbě zisku. Základem pro výpočet bodu zvratu je dělení nákladů dle objemu produkce na fixní a variabilní. Odečtením jednotkových variabilních nákladů výkonu od ceny výkonu lze získat částku, která podniku zůstane po realizaci a prodeji výkonu. Pokud se od ceny výkonu odečtou jednotkové variabilní náklady výkonu, získá se částka, která podniku po uskutečnění a prodeji výkonu zbyde. Tato částka je v prvním kroku využita ke splacení existujících fixních nákladů. Až v druhém kroku, pokud je aktivita podniku taková, že jsou uhrazeny fixní náklady, začíná tento zůstatek vést k realizaci zisku. Tento zůstatek, který je rozdílem mezi cenou a variabilními náklady, lze označit jako příspěvek na úhradu, jelikož přispívá k tvorbě zisku (Popesko, Papadaki, 2016).

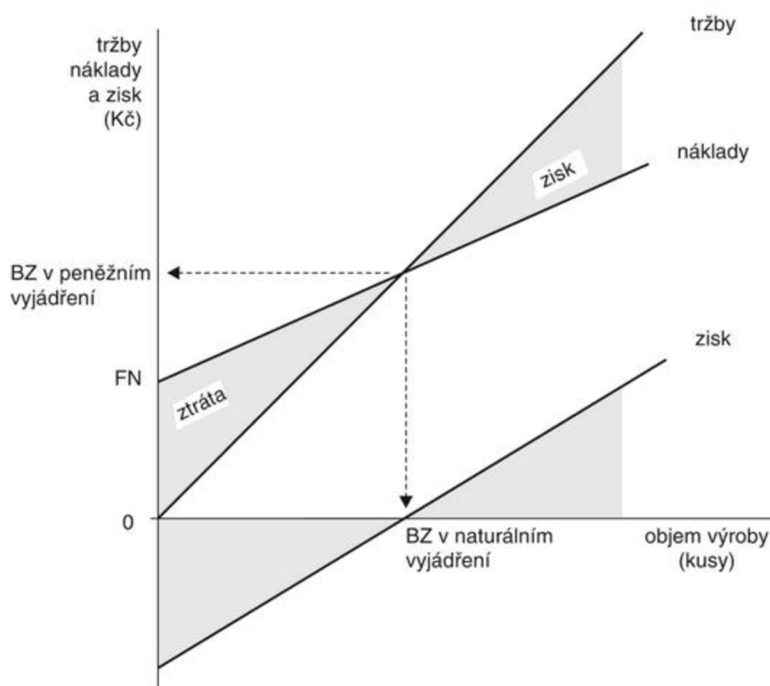
U modelování nákladů se lze setkat s problémem, že analýzu bodu zvratu v její základní podobě lze jen obtížně a v málo případech využít. Při využití analýzy bodu zvratu nastává problém v jednotkách, jelikož pro analýzu bodu zvratu je základní podmínkou homogenita výkonů. Objem výkonů je však často ve firmách udáván v naturálních jednotkách, tedy například v počtu kusů. Výrobní podnik většinou vyrábí pouze jeden druh produktu, avšak u podniků, které vyrábí různé druhy produktů je potřeba vyjádřit závislost nákladů objemu produkce pomocí poměrového neboli haléřového ukazatele (Popesko, Papadaki, 2016).

Pro analýzu a vyjádření bodu zvratu je důležité taktéž sledovat vliv nejvyšší možné kapacity výkonu. Pro toto sledování je nutné vyjádření ukazatele kritického využití výrobní kapacity. Tento ukazatel vyjadřuje, jaký je poměr využitelné kapacity v bodu zvratu. Je

nutné ho sledovat z důvodu, že existují situace, kdy se hodnota bodu zvratu nachází nad úrovní nejvyšší možné kapacity instalovaných zařízení. V tomto případě je pak nemožné dosáhnout bodu zvratu za pomoci stávající technologie (Popesko, Papadaki, 2016).

Pro analýzu bodu zvratu je důležité vyjádření klasifikace nákladů dle jejich závislosti na změnu objemu výkonu. Tato klasifikace je potřebná pro odhad pro odhad vývoje budoucích nákladů při různých úrovních aktivity podniku. Z toho pak vyplývají otázky, které lze řešit právě analýzou bodu zvratu. Touto otázkou je například otázka týkající se toho, jak velká hodnota produkce je nutná, aby šlo splatit fixní a variabilní náklady. V souvislosti s tím jsou podnikovým managementem sledovány ekonomické veličiny sledující náklady, tržby, zisk před zdaněním a objem výroby (Martinovičová, Konečný, Vavřina, 2014).

Obrázek 4 Grafická analýza bodu zvratu

Zdroj: Synek, 2011

3.4.3.1 Haléřový ukazatel

Haléřový ukazatel je jeden z nástrojů pro výpočet bodu zvratu a vytvoření tzv. klasifikační analýzy nákladů. Haléřový ukazatel nákladovosti lze vypočítat jako podíl celkových variabilních nákladů na objemu celkových tržeb (Synek, 2007).

Haléřový ukazatel se využívá z toho důvodu, že ne pro všechny podniky lze využít výpočet bodu zvratu pomocí jeho vzorce v základní podobě. Bod zvratu je obtížné vypočítat pro podniky, které mají různorodé druhy výkonů, a proto se pro tyto podniky vypočítává bod zvratu pomocí haléřového neboli poměrového ukazatele. Pro tyto podniky je třeba vytvořit globální funkci, tím že se ve funkci nepoužijí variabilní náklady, ale místo nich je zde jejich haléřový ukazatel. Haléřový ukazatel lze vyjádřit jako poměr variabilních nákladů a celkových tržeb. Dále se pak vypočte bod zvratu dosazením hodnoty haléřového ukazatele do základního vzorce pro bod zvratu za jednotkové variabilní náklady (Popesko, 2009).

3.5 Kalkulace nákladů

Slovo kalkulace lze jinak označit jako výpočet nebo také jako výpočetní postup. V podniku je pak kalkulace chápána jako výpočet, který se zaměřuje na konkrétní podnikové oblasti týkající se problému nákladů, které je potřeba vynaložit na realizovaný výkon. Tímto výkonem neboli produktem lze rozumět konkrétní výrobek vyjádřený v naturálních jednotkách, kterými mohou být například kusy, kilogramy nebo tuny. Kromě výrobku lze však považovat za výkon také poskytovanou službu. Taková služba je například ve zdravotnických zařízeních měřitelná v nákladech na jedno lůžko a den. Kalkulace nákladů lze tedy definovat jako výpočetní postupy, pomocí kterých lze určit náklady na jednotky, které jsou spjaté s podnikatelskou činností a jsou jejím předmětem. Kalkulace jsou nezastupitelným nástrojem řízení výkonů (Macík, 1994).

Kalkulace lze považovat za nejčastěji používaný nástroj pro řízení nákladů. Je důležité, aby management podniku nejprve stanovil náklady, které jsou úzce spjaty s hlavní podnikatelskou činností podniku. Kalkulací nákladů je pak označován proces stanovení nákladů v dané struktuře na jeden konkrétní výkon. Jednotlivé složky nákladů se vypočtou v kalkulačních položkách a skladba a podobnost daných nákladových položek se určuje pomocí vybraného kalkulačního vzorce (Martinovičová, Konečný, Vavřina, 2014).

Kalkulační vzorec je všeobecným uspořádáním výpočtu jednotlivých položek nákladů. Není nutné, aby toto uspořádání dodržel každý podnik. Každý podnik může sledovat nákladové položky v různě podrobném členění (Martinovičová, Konečný, Vavřina, 2014).

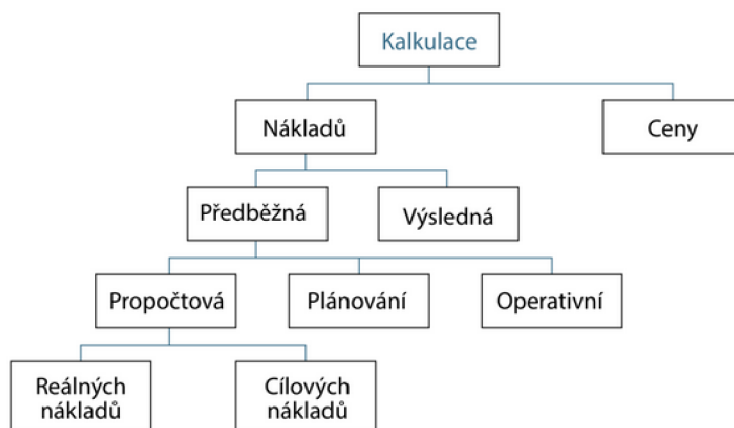
Martinovičová, Konečný a Vavřina (2014) ve své publikaci dále uvádějí, že dle základního kalkulačního členění se, jak již bylo uvedeno výše, náklady člení na náklady přímé a nepřímé. Přímé náklady je možno přímo přiřadit na konkrétní kalkulační jednici již při jejich vzniku. Patří sem přímý materiál, přímé mzdy a ostatní přímé náklady. Nepřímé

náklady jsou náklady, které nelze stanovit na konkrétní kalkulační jednici, ale jsou společně vynakládané na celé kalkulované množství, více výkonů nebo zajištění chodu celého podniku. Nepřímé náklady zahrnují výrobní režii, správní režii a odbytovou režii.

3.5.1 Druhy kalkulací

Kalkulační systém lze klasifikovat způsobem uvedeným na obrázku č. 5, přičemž kalkulace nákladů lze dále členit dle různých hledisek a kalkulace ceny je samostatnou kategorií. Podniky využívají kalkulace k různým účelům, dle kterých je vytvořen kalkulační systém firmy (Král 2018; Popesko, Papadaki, 2016).

Obrázek 5 Kalkulační systém a jeho členění

Zdroj: Král, 2018

3.5.1.1 Kalkulace ceny a kalkulace nákladů

Cenová kalkulace a nákladové kalkulace jsou vcelku individuální oblasti manažerského rozhodování. Kalkulace nákladů vyjadřuje skutečně vynaložené náklady, které jsou potřebné k výrobě a prodeji výrobků, či obecněji výkonů. Kalkulace ceny je na rozdíl od nákladových kalkulací vyjádřena jako zpětná návratnost nákladů a zisku, která se později vyjadřuje jako výnosy. Kalkulace nákladů je vyjádřením nákladové náročnosti výrobků, která je většinou udávána ve finančním nebo hodnotovém pojetí. Kalkulace ceny zpravidla vychází z ekonomického pojetí, což znamená, že zahrnuje oproti nákladové kalkulaci i zisk (Král, 2018).

3.5.1.2 Kalkulace nákladů z hlediska doby sestavování

Kalkulace z hlediska doby sestavování lze dělit na předběžné kalkulace a výsledné kalkulace. Jak název napovídá, tak kalkulacím, které se vytváří před provedením výkonu se

přezdívá předběžné kalkulace a kalkulace, které se vytváří po provedení výkonu se nazývají výsledné kalkulace. Předběžné kalkulace zahrnují plánování nákladů pro budoucí výkony, které budou prováděny. Výsledné kalkulace mají zvláště kontrolní charakter. Je doporučeno sestavovat výsledné kalkulace rozdílovým způsobem, což znamená v porovnání s kalkulací předběžnou (Synek, 2011).

Dle Synka a kol. (2011) lze předběžné kalkulace dále dělit na kalkulace operativní, plánové a propočtové:

- Operativní kalkulace jsou kalkulace, které se sestavují za využití operativních norem, které obsahují jednotlivé podmínky, které platí v době, kdy se kalkulace sestavuje. Operativní kalkulace se dále rozlišuje na operativní kalkulaci výchozí a běžnou. Výchozí operativní kalkulace je platná k prvnímu dni daného období. Rozdíl mezi těmito dvěma kalkulacemi spočívá v odchylkách kalkulací od norem. Operativní kalkulace nachází využití například při operativním řízení výroby.
- Plánové kalkulace jsou sestavované za využití plánových norem, které dávají důraz na opatření, která by měla v dohledné době nastat. Základní kalkulací je roční plánová kalkulace, která se dále rozebírá v plánových kalkulacích čtvrtletních.
- Propočtové kalkulace se uskutečňují v těch situacích, kdy nejsou dány konkrétní spotřební normy. Lze se s nimi setkat například u nových výrobků. Propočtové kalkulace se uplatňují obzvláště pro dlouhodobé plánování a strategické řízení.

3.5.1.3 Kalkulace z hlediska úplnosti nákladů

Kalkulace nákladů lze podle úplnosti nákladů dělit na úplnou a neúplnou. Kalkulace úplných nákladů, která se jinak označuje také jako absorpční kalkulace je takovou kalkulací, kdy na danou kalkulační jednici jsou přiřazeny náklady přímé i nepřímé, přičemž nepřímé náklady je pro úplnou kalkulaci nutno rozpočítat určitým způsobem na kalkulační jednici. Pro toto rozpočítání je nejčastěji využit procentní podíl určeného nákladu k tzv. rozvrhové základně (Čižinská, 2018).

Kalkulace úplných nákladů však bývají nepřesné z toho důvodu, že nelze přesně přiřadit nepřímé náklady na jednotku produkce. Nepřímé náklady se skládají z části i z fixních nákladů, což je problémem, protože při každé změně počtu jednotek výrobků se změní i hodnota nepřímých nákladů, které připadají na jeden výrobek. Aby se zabránilo

těmto nedostatkům, lze využít kalkulaci neúplných nákladů (Martinovičová, Konečný, Vavřina, 2014).

Dle Martinovičové, Konečného a Vavřiny (2014) lze pro kalkulaci neúplných nákladů využít dvě různé metody, kterými jsou:

- Metoda přímých nákladů, kde se kalkulace určuje na základě hrubého rozpětí za dané období, které se spočítá tak, že se od všech tržeb za období odečtou přímé náklady všech produktů. Hrubé rozpětí lze definovat jako veličina, která vyjadřuje, jak každá jednotka produkce přispívá k úhradě nepřímých nákladů a k tvorbě zisku. Od hrubého rozpětí se pak odečtou nepřímé náklady za dané období. Tímto výpočtem lze vyjádřit zisk určité firmy za dané období. Produkty lze pak na základě této kalkulace seřadit od nejvýhodnějších, tedy těch s nejvyšší hodnotou podílu hrubého rozpětí na prodejní ceně, až k těm nejmiň výhodným. Čím vyšší je podíl hrubého rozpětí na prodejní ceně, tím dříve jsou splaceny nepřímé náklady a začíná docházet k tvorbě zisku.
- Metoda variabilních nákladů, která se zakládá na výpočtu příspěvku na úhradu. Příspěvek na úhradu fixních nákladů a tvorbu zisku za dané období se spočítá tak, že se od tržeb za dané období odečtou variabilní náklady všech výrobků za dané období. Touto metodou lze vyjádřit zisk daného podniku za období stejně jako u metody předchozí.

Rozdíl mezi metodou přímých nákladů a metodou variabilních nákladů lze vidět na obrázku 6, ze kterého lze také odvodit vzorce pro kalkulaci těmito metodami.

Obrázek 6 Struktura ceny produktu

cena produktu			
celkové náklady			zisk
přímé náklady	režie		
HRUBÉ ROZPĚTÍ			
přímé náklady	variabilní režie	fixní režie	zisk
variabilní náklady		PŘÍSPĚVEK NA ÚHRADU FIXNÍCH NÁKLADŮ A TVORBU ZISKU	

Zdroj: Synek, Kislingerová, 2010

3.5.1.4 Kalkulace nákladů z hlediska struktury

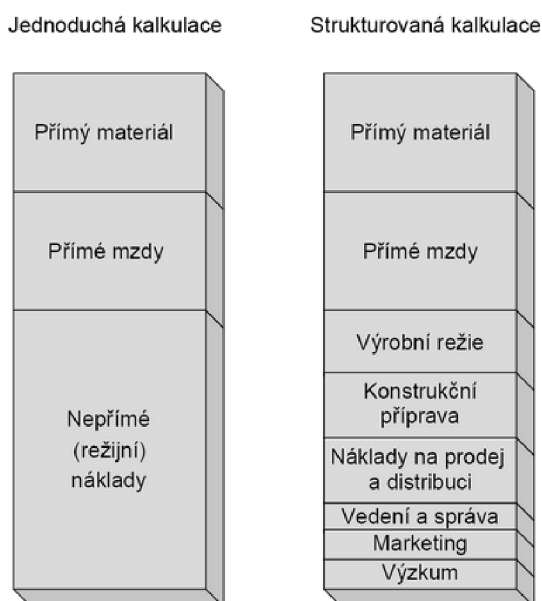
Kalkulace z hlediska struktury lze dělit na kalkulace postupné a kalkulace průběžné. Toto dělení vychází ze stupňovité výroby, kdy polotovary vyrobené vlastní činností

v předchozích fázích se využijí při výrobních fázích dalších neboli ve výrobě následujících stupňů (Synek, 2011).

Postupná kalkulace je taková, která zahrnuje položku polotovary vlastní výroby. Tato položka by měla také zahrnovat informaci o nákladech spotřebovaných vlastní činností, které byly vynaloženy na polotovary, které se vyrobily v předchozích fázích. Průběžná kalkulace je naopak kalkulací, ve které nelze najít položku polotovary vlastní výroby. S náklady spotřebovanými vlastní činností, které byly vynaloženy na dané polotovary, se pracuje na základě kalkulačního členění (Synek, 2011).

Dle Popeska a Papadaki (2016) je co se týče struktury kalkulace nákladů potřeba také zmínit, že existuje rozdíl mezi jednoduchou a strukturovanou kalkulací nákladů. Aby byla nákladová kalkulace co nejlepší, měla by zobrazovat nejenom informaci o celkové výši nákladů na výkon, ale i informace o tom, z jakých skupin se náklady výkonu skládají. Tento rozdíl je zobrazen na obrázku č. 7.

Obrázek 7 Struktura nákladů v kalkulaci

Zdroj: Popesko, Papadaki, 2016

3.5.2 Kalkulační metody

V manažerském účetnictví lze definovat tři základní metody, kterými jsou tradiční přírážková kalkulace, kalkulace podle aktivit a kalkulace variabilních nákladů. Přírážkovou kalkulaci a kalkulaci podle aktivit lze zařadit do skupiny kalkulace úplných nákladů a

kalkulaci variabilních nákladů do skupiny kalkulací neúplných nákladů. Dále pak existují speciální metody kalkulací, které nelze využít obecně ve všech organizacích, ale jen pro specifické typy výkonů nebo rozhodovacích úloh. Těmito speciálními metodami jsou kalkulace dělením, rozdílové kalkulace a kalkulace sdružených výkonů, pod kterou zahrnujeme rozčítací a odčítací metodu kalkulací (Popesko, 2009).

3.5.2.1 Tradiční přírážková kalkulace

Přírážková kalkulace je formou kalkulace, která nachází využití v mnoha situacích. Příkladem může být rozpočítání režijních nákladů pro firmu s různorodou produkcí. Přírážková kalkulace je potřebná k tomu, aby se daly rozpočítat režijní náklady na 1 jednotku výroby, což se vyjadřuje v přírážkové kalkulaci pomocí tzv. režijní přírážky. Režijní přírážka lze stanovit dvěma způsoby. Prvním způsobem je vypočtení procentuální přírážky k rozvrhové základně, což se vypočítá jako podíl režijních nákladů na nákladový druh, který je zvolen za rozvrhovou základnu. Druhým způsobem je vypočtení režijních nákladů na jednotku produkce jako sazbu v Kč, což lze vyjádřit jako podíl režijních nákladů na jednotku naturální rozvrhové základny. Za rozvrhovou základnu by měla být zvolena některá z položek přímých nákladů, obvykle jsou voleny přímé mzdy, nebo přímý materiál (Taušl Procházková, Jelínková, 2018).

3.5.2.2 Kalkulace podle aktivit

Kalkulace podle aktivit je, jak název napovídá založena na přiřazení výrobku k aktivitám, které jsou pro jeho výrobu skutečně potřeba. Tato metoda se často označuje také jako metoda ABC. Pro tuto metodu je potřeba rozčlenit náklady podle vztahu k dílčím aktivitám. Dále se pak pracuje s aktivitami, které vyvolávají vznik nákladů a posuzuje se vztah jednotlivých aktivit k objemu prováděných výkonů. Dle těchto zásad lze pak odvodit náklady jednotlivých produktů (Armstrong, Stephen, 2015; Král, 2018).

3.5.2.3 Kalkulace variabilních nákladů

Kalkulace variabilních nákladů je taková kalkulace, která nezahrnuje fixní náklady. S kalkulovaným výrobkem jsou spojeny pouze variabilní náklady. Tato kalkulace odpovídá kalkulaci neúplných nákladů (Armstrong, Stephen, 2015).

3.5.2.4 Kalkulace dělením

Pokud je výroba daného podniku jednoduše strukturovaná, stačí provést kalkulaci dělením pro stanovení vlastních nákladů podniku. Tato metoda kalkulační je jednoduchá tím, že pro získání vlastních nákladů na jednotku se veškeré náklady sčítají a dělí počtem vyrobených jednotek (Lang, 2005).

Dále existuje také kalkulace dělením s poměrovými čísly, která se využívá, pokud je rozdíl u výrobků například ve velikosti, nebo hmotnosti (Holečková, Hyršlová, 2018).

3.5.2.5 Rozdílové kalkulace

Rozdílová metoda kalkulační je metodou, která lze využít ve výrobě hromadného typu a velkosériové výrobě. Jedná se například o strojírenské podniky. Předmětem kalkulační je množství vyrobených výrobků. Tato kalkulace se nazývá také normová, jelikož je dobrou pomůckou pro sledování odchylek skutečnosti od normy. Pro tuto metodu je však podstatná přesná evidence tak, aby se mohly odchylky sledovat (Lazar, 2012).

3.5.2.6 Kalkulace sdružených výkonů

Kalkulace sdružených výkonů se využívá u podniků, kde vzniká z jedné výrobní činnosti více výrobků. Takové podniky musí využívat kalkulace sdružených výkonů, kterými jsou zůstatková kalkulace, kalkulace rozčítací metodou nebo metoda kvantitativní výtěže. Zůstatková neboli odečítací metoda lze využít tam, kde se výrobky dělí na jeden hlavní a ostatní vedlejší. Kalkulace rozčítací metodou se sestavuje na základě poměrových čísel. Metoda kvantitativní výtěže lze využít, pokud dané produkty vznikají ve stupňovité výrobě (Holečková, Hyršlová, 2018).

4 Vlastní práce

V praktické části je nejprve charakterizován podnik CZ PLAST s.r.o. Dále jsou analyzovány změny ve vývoji nákladů podniku, což zahrnuje kapitoly zabývající se analýzou nákladů podniku pomocí horizontální a vertikální analýzy účetních výkazů. Na základě horizontální a vertikální analýzy jsou vyvozeny možné externí vlivy působící na vývoj nákladů podniku. Dále jsou zhodnoceny některé ekonomické charakteristiky související s náklady. V další kapitole jsou rozděleny náklady na variabilní a fixní náklady jako podklad pro vypočtení bodu zvratu a vytvoření nákladové funkce. V poslední kapitole vlastní práce je popsán kalkulační vzorec, který je podnikem používán. Na základě spolupráce s vybraným podnikem jsou zhodnoceny náklady v souvislostech s vývojem podniku za období let 2017-2022. Analýza a kalkulace nákladů je zpracována na základě konzultací s podnikem, výkazu zisku a ztráty, nákladových analytických účtů a výročních zpráv podniku.

4.1 Charakteristika podniku

Obrázek 8 logo společnosti CZ PLAST s.r.o.

Zdroj: CZ PLAST s.r.o., ©2023

Podnik CZ PLAST s.r.o., pro který je vlastní práce zpracovávána, je podnik, který se zabývá rotačním tvářením plastů. Rotační tvářením plastů se také jinak označuje rotomolding nebo rotomoulding. Podnik vyrábí palivové nádrže, plastové jímky, vodoměrné šachty, kanalizační šachty a další výrobky. Rotační tvářením plastů je kvalitním zpracováním plastů z hlediska pravidelné vnitřní struktury a absence vnitřního pnutí a švů.

Rotační tváření plastů je označení pro moderní metodu výroby bezešvých plastů. Pomocí gravitace, tepla, tvaru formy a pomalého otáčení získává výrobek specifické vlastnosti. Tyto výrobky mají v každodenní lidské činnosti všestranné využití.

Mezi konkrétní výrobky podniku CZ PLAST s.r.o. patří:

1. adblue nádrže – používané u diesellových motorů strojů a dopravních prostředků, kdy vstříkem adblue se snižují emise CO₂
2. palivové nádrže – do motocyklů, sekaček, autobusů, traktorů atp.
3. kanalizace – vodoměrné šachty k vodoměrům, vodovodní přípojky, kanalizační šachty a jímky
4. blatníky – díly karoserií, blatníky, nárazníky, kryty
5. nádrže na dešťovou vodu
6. Potrubí a další produkty (czplast.com, 2024)

4.1.1 Přehled základních charakteristik podniku

Tabulka 1 Přehled základních charakteristik podniku

ZÁKLADNÍ ÚDAJE PODNIKU	
Název	CZ PLAST s.r.o.
Datum vzniku a zápisu	5. března 1997
Sídlo	č.p. 173, 530 02 Kostěnice
IČO	25266233
Právní forma	společnost s ručením omezeným
Předmět podnikání	Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Jednatel	Michal Šprachta
Společníci	Michal Šprachta, Leoš Janda, Marek Šprachta, Markéta Šprachtová, CZP vkladová s.r.o.
Základní kapitál	250 000,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Justice.cz

4.1.2 Historie podniku

Historie podnikatelské činnosti podniku CZ PLAST s.r.o. přesahuje 25 let. Společnost byla založena v roce 1997 jako soukromá společnost s ryze českým kapitálem. Zajišťuje komplexní dodávky plastových výrobků vyrobených dle požadavků zákazníka. S odběrateli spolupracuje při návrhu a konstrukci výrobku, zajišťuje výrobu formy a vlastní výrobu a dodávky hotových výrobků. V oboru rotačního tváření plastů má podnik na českém trhu velmi silné postavení a své výrobky dodává z velké části také na zahraniční trhy. Podnik má

diverzifikované odběratelské i dodavatelské portfolio. Jedná se o exportně orientovanou společnost, jelikož přibližně 60 % tržeb je placeno v euru. Společnost vlastní výrobní areál v Kostěnicích.

Nezanedbatelným milníkem v historii vývoje společnosti bylo vypořádání obchodních podílů pasivních společníků (rodina Medunova, Douckova a Jírkova) ze společnosti prostřednictvím kupující společnosti CZP vkladová s.r.o. v roce 2021. Majorita vlastnictví tak byla sdružena do rukou členů rodiny Šprachtovy aktivně zapojené do chodu společnosti.

4.2 Celkové náklady, celkové výnosy a výsledek hospodaření

Vývoj celkových nákladů, celkových výnosů a výsledku hospodaření před zdaněním v letech 2017-2022 ukazuje tabulka č.2. Vývoj celkových nákladů a výnosů lze sledovat také v grafu č. 1 a vývoj výsledku hospodaření před zdaněním v grafu č. 2. Z grafu č.1 lze pozorovat, že výše výnosů je v podniku v letech 2017-2022 dlouhodobě vyšší než výše nákladů, což je pozitivní v tom, že výsledek hospodaření se na základě toho pohybuje dlouhodobě v kladných hodnotách (viz graf č. 2).

Hodnota celkových výnosů se v letech 2017 a 2018 pohybovala na stabilních hodnotách. V roce 2019 a 2020 pak měla klesající průběh. Nejnižší hodnotu výnosů podnik zaznamenal v roce 2020, kdy byla tato hodnota rovna přibližně 109 mil. Kč. Od roku 2020 do roku 2022 hodnota celkových výnosů opět rostla až na hodnotu přibližně 135 mil. Kč v roce 2022.

Celkové náklady měly v letech 2017-2022 podobný průběh jako celkové výnosy. V roce 2018 lze pozorovat mírný nárůst hodnoty. Od roku 2018 do roku 2020 pak měly celkové náklady klesající trend. V roce 2020 byla hodnota nejnižší za sledované období, a to přibližně 104,6 mil. Kč. Od roku 2020 do roku 2022 je možné sledovat nárůst celkových nákladů, které vystoupaly v roce 2022 až na přibližně 128 mil. Kč.

Výsledek hospodaření před zdaněním se v roce 2017 pohyboval na hodnotě více než 8 mil. Kč, což je jeho nejvyšší hodnota za všechny analyzované roky 2017-2022. Do roku 2020 měl pak vývoj výsledku hospodaření před zdaněním klesající trend. Nejnižší hodnoty za sledované období nabyly v roce 2020, a to 5 958 tis. Kč. Od roku 2020 do roku 2022 zaznamenal podnik nárůst hodnoty výsledku hospodaření, kdy v roce 2022 činila tato hodnota více než 7 mil. Kč.

Vývoj výsledku hospodaření, celkových nákladů a výnosů v podniku lze ve sledovaných letech obecně hodnotit jako velmi stabilní. Výjimkou je rok 2020, kde hodnoty

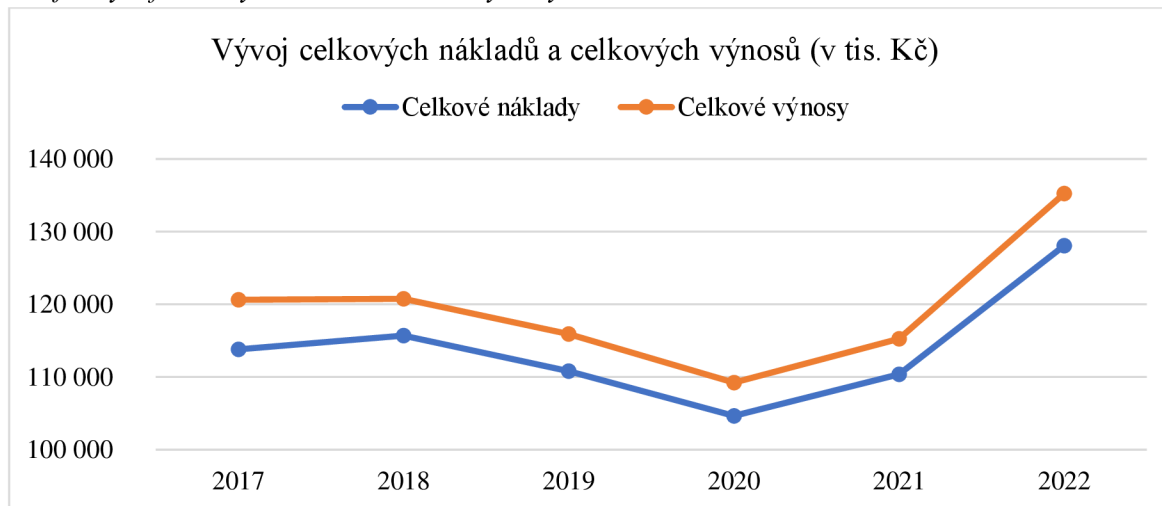
ovlivnila pandemie Covid-19. V roce 2021 a 2022 doháněla firma produkci, a i přes zvýšení nákladů kvůli inflaci, zvyšování cen energií a zemního plynu firma dosáhla meziročního zvýšení výsledku hospodaření, jelikož se podniku postupně dařilo zvyšovat ceny výrobků i na výstupu s tím, že odběratelům zdůvodňovala nárůst cen na vstupu.

Tabulka 2 Vývoj výsledku hospodaření, celkových nákladů a celkových výnosů

v tis. Kč	2017	2018	2019	2020	2021	2022
VH před zdaněním	8 360	6 187	5 974	5 958	6 162	7 157
Celkové náklady	113 826	115 687	110 810	104 655	110 394	128 079
Celkové výnosy	120 624	120 768	115 898	109 236	115 276	135 241

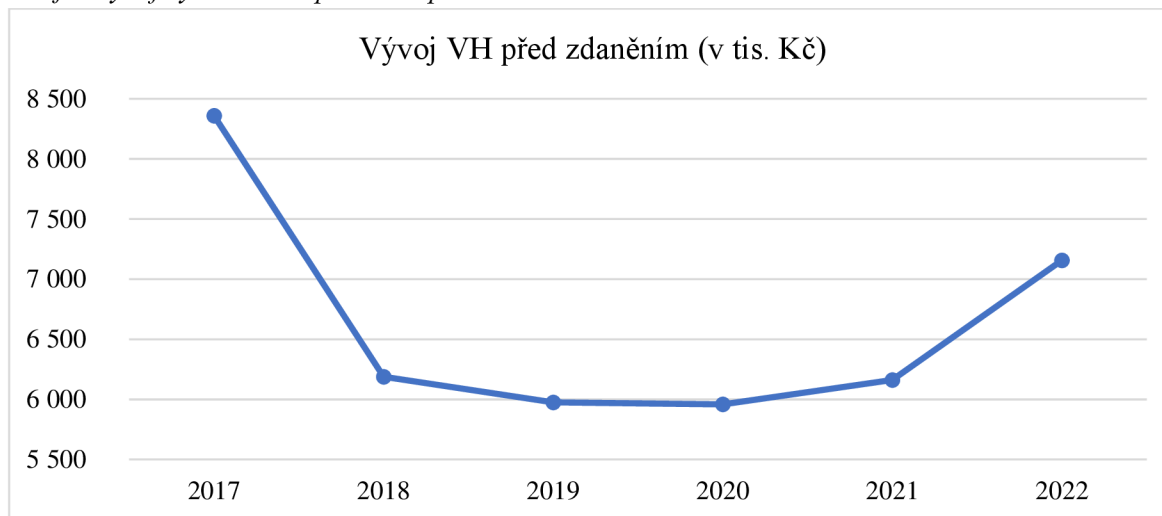
Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

Graf 1 Vývoj celkových nákladů a celkových výnosů v letech 2017-2022

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

Graf 2 Vývoj výsledku hospodaření před zdaněním v letech 2017-2022

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.3 Horizontální analýza

Následující kapitola je věnována horizontální analýze položek výkazu zisku a ztráty v letech 2017-2022. Horizontální analýza je provedena vždy ve formě absolutní změny a procentuální změny položek nákladů a výnosů. Nejprve je provedena horizontální analýza výsledku hospodaření, celkových nákladů a výnosů. Dále je provedena horizontální analýza jednotlivých položek výnosů a nákladů v druhovém členění výkazu zisku a ztráty. Následují podrobnější analýzy konkrétních položek nákladů, a to výkonové spotřeby, osobních nákladů a nákladů dle oblasti jejich vzniku.

4.3.1 Horizontální analýza VH, celkových nákladů a výnosů

Tabulka č. 3 zobrazuje horizontální analýzu v absolutní formě. Absolutní změna výsledku hospodaření před zdaněním, celkových nákladů a celkových výnosů vyjadřuje o kolik tis. Kč se zvýšily, nebo snížily jednotlivé položky v jednotlivých letech, a to vždy oproti roku předchozímu. Tabulka č. 4 pak vyjadřuje, o kolik % se položky zvýšily oproti předchozímu roku.

Největší meziroční změnou hodnoty výsledku hospodaření byl pokles v roce 2018 oproti roku 2017. Tento pokles činil téměř 26 %. Jinak řečeno, hodnota z roku 2018 klesla do roku 2017 o 2 173 tis. Kč. To bylo dáno tím, že podnik zaznamenal nárůst hodnoty celkových nákladů, kdežto celkové výnosy nedosáhly oproti celkovým nákladům takového nárůstu. Hodnota výsledku hospodaření před zdaněním dále klesala, mezi lety 2018 a 2019 klesla ještě o 3,44 % neboli 213 tis. Kč. Do roku 2020 lze sledovat ještě malý pokles oproti roku 2019, a to pouhých 0,27 %. Dále již hodnota výsledku hospodaření před zdaněním až do roku 2022 stoupala, kdy mezi lety 2020 a 2021 se jednalo o růst v hodnotě 3,42 % neboli 204 tis. Kč. A v mezi lety 2021 a 2022 poté hodnota vzrostla o 16,15 % neboli 995 tis. Kč.

V rámci horizontální analýzy celkových nákladů lze sledovat mírný meziroční nárůst jejich hodnoty mezi lety 2017 a 2018. V roce 2019 pak oproti roku 2018 hodnota celkových nákladů klesla o 4,22 % neboli 4 877 tis. Kč. Hodnota celkových nákladů dále klesla i v roce 2020 oproti roku 2019, kdy meziroční změna činila -5,55 % v procentuálním vyjádření a -6 155 tis. Kč v absolutním vyjádření. Mezi lety 2020 a 2021 pak podnik zaznamenal nárůst hodnoty celkových nákladů o 5 739 tis. Kč, což se rovná 5,48 %. Nejvyšší meziroční nárůst hodnoty celkových nákladů za sledované období pak lze sledovat mezi lety 2021 a 2022, kdy hodnota narostla o přibližně 16 % neboli 17 685 tis. Kč.

Následuje horizontální analýza celkových výnosů. Celkové výnosy mezi lety 2017 a 2018 mírně vzrostly o 0,12 % neboli 1 861 tis. Kč. Mezi lety 2018 a 2019 byl zaznamenán pokles o přibližně 4 % neboli 4 870 tis. Kč. V roce 2020 klesla hodnota celkových výnosů oproti roku 2019 o 5,75 % v procentuálním vyjádření a o 6 662 tis. Kč v absolutním vyjádření. Mezi lety 2020 a 2021 hodnota celkových výnosů začala opět růst, a to meziročně o 5,53 % neboli 6 040 tis. Kč. Největší meziroční změnu u celkových výnosů, stejně jako u celkových nákladů podnik zaznamenal mezi lety 2021 a 2022, a to u celkových výnosů nárůst o 17,32 % neboli v absolutním vyjádření o 19 965 tis. Kč.

Tabulka 3 Horizontální analýza – absolutní změna VH, celkových nákladů a výnosů

Horizontální analýza v tis. Kč	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
VH před zdaněním	-2 173	-213	-16	204	995
Celkové náklady	1 861	-4 877	-6 155	5 739	17 685
Celkové výnosy	144	-4 870	-6 662	6 040	19 965

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

Tabulka 4 Horizontální analýza – relativní změna VH, celkových nákladů a výnosů

Horizontální analýza v %	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
VH před zdaněním	-25,99	-3,44	-0,27	3,42	16,15
Celkové náklady	1,63	-4,22	-5,55	5,48	16,02
Celkové výnosy	0,12	-4,03	-5,75	5,53	17,32

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.3.2 Horizontální analýza položek výnosů

Tato kapitola se zabývá horizontální analýzou jednotlivých položek výnosů v druhovém členění výkazu zisku a ztráty. Horizontální analýzu formou absolutní změny sleduje tabulka č. 5 a horizontální analýzu v procentuálním vyjádření ukazuje tabulka č. 6.

Celkové výnosy mezi lety 2017 a 2018 mírně vzrostly o 0,12 % neboli 1 861 tis. Kč. Mezi lety 2018 a 2019 byl zaznamenán pokles o přibližně 4 % neboli 4 870 tis. Kč. V roce 2020 klesla hodnota celkových výnosů oproti roku 2019 o 5,75 % v procentuálním vyjádření a o 6 662 tis. Kč v absolutním vyjádření. Mezi lety 2020 a 2021 hodnota celkových výnosů začala opět růst, a to meziročně o 5,53 % neboli 6 040 tis. Kč. Největší meziroční změnu u celkových výnosů, stejně jako u celkových nákladů podnik zaznamenal mezi lety 2021 a 2022. U celkových výnosů činil v roce 2022 nárůst 17,32 % neboli 19 965 tis. Kč v absolutním vyjádření. Meziroční nárůst absolutní hodnoty výnosů byl v letech 2021 a 2022 ovlivněn inflací, která navázala na pandemii Covid-19, kdy stouply mimo jiné ceny energií a v roce 2022 pak kvůli konfliktu na Ukrajině výrazně stouply ceny zemního plynu.

Hodnota tržeb z prodeje výrobků a služeb stoupla mezi lety 2017 a 2018 o 3 %. Mezi lety 2018 a 2019 pak tyto tržby začaly klesat, a to skoro o 5 % a mezi lety 2019 a 2020 činil pokles 12,24 % neboli 13 503 tis. Kč, což bylo ovlivněno sníženou produkcí v období pandemie Covid-19, kdy spolu s nástupy jednotlivých vln pandemie stát uplatňoval celou řadu opatření, zejména v podobě karanténních opatření, kdy docházelo k zásadnímu omezení pohybu lidí a zboží a byl zásadně omezen mezinárodní obchod. Po určitou dobu byla i pozastavena výroba v podnicích. V dalším období začaly tržby z prodeje výrobků a služeb znovu růst, a to o 11,87 % mezi lety 2020 a 2021 a o více než 19 % mezi lety 2021 a 2022. Mezi lety 2021 a 2022 činil tento nárůst 20 645 tis. Kč v absolutním vyjádření.

Další analyzovanou položkou výnosů jsou tržby za prodej zboží. Tržby za prodej zboží klesly v roce 2018 meziročně o 3 053 tis. Kč neboli 46,56 %. Mezi lety 2018 a 2019 sledoval podnik mírný nárůst tržeb za prodej zboží, a to o 368 tis. Kč neboli o 10,50 %. V období let 2019 a 2020 zaznamenal podnik vyšší výkyv, kdy stouply tržby za prodej zboží meziročně o 119,60 %, tedy o 4 631 tis. Kč, což bylo způsobeno zvýšeným objemem prodeje doplňkového sortimentu k výrobkům podniku v tomto roce. V roce 2021 tržby za prodej zboží klesly meziročně o 45,11 % a v dalším roce, tedy 2022 pak klesly tyto tržby meziročně ještě o 22,63 %. Tržby za prodej zboží však tvoří jen malý podíl na celkových tržbách společnosti, jelikož se jedná se o výrobní podnik a zboží tvoří pro koncové zákazníky pouze doplňky k výrobkům, které podnik sám nevyrábí.

Další položkou následující po tržbách za prodané zboží jsou ostatní provozní výnosy. Hodnota ostatních provozních výnosů se dělí do dalších 3 položek, kterými jsou tržby z prodaného dlouhodobého majetku, tržby z prodaného materiálu a jiné provozní výnosy. Položka tržby za prodej materiálu nedílně souvisí s výrobní činností rotačního tváření, kdy firma trvale odprodává zbytkové nespotřebované suroviny a zbytky z výroby odběratelům k dalšímu zpracování, což znamená, že tato položka se podílí na tvorbě zisku každoročně. V roce 2018 podnik zaznamenal pokles ostatních provozních výnosů o 20,37 % oproti roku 2017. V absolutní hodnotě pokles ostatních provozních výnosů v tomto období činil 297 tis. Kč. Bylo to dáno poklesem všech tří položek, ze kterých jsou ostatní provozní výnosy v podniku složeny. Mezi lety 2018 a 2019 lze sledovat mírnější pokles oproti předchozímu sledovanému období, a to o 0,52 %, což je dáno vzestupem jiných provozních výnosů oproti předchozímu roku, a to o 122,67 %. V následujícím období, mezi lety 2019 a 2020 stouply jiné provozní výnosy o významnou hodnotu 918, 56 %, tedy 1 534 tis. Kč a vlivem toho stouply ostatní provozní výnosy o 120,52 % neboli 1 392 tis. Kč. V roce 2020

byl nárůst ostatních provozních výnosů ovlivněn především inkasem finančních podpor od státu v době pandemie Covid-19. V období let 2021 a 2022 byly meziroční změny znovu záporné, jelikož i jiné provozní výnosy začaly klesat. V roce 2021 oproti předchozímu roku klesly ostatní provozní výnosy o více než 43 % a v roce 2022 oproti roku 2021 klesla hodnota této položky ještě o 2 %.

Položky výnosy z prodaného dlouhodobého finančního majetku – podíly a výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku v podniku mají nulové hodnoty za všechna sledovaná období. U položky výnosové úroky a podobné výnosy lze sledovat meziroční změnu pouze v roce 2021 a 2022. V roce 2021 stoupla hodnota výnosových úroků a podobných výnosů meziročně o 1 tis. Kč a v roce 2022 oproti roku 2021 hodnota opět klesla a to o 100%, tedy o 1 tis. Kč.

U položky ostatní finanční výnosy lze v roce 2018 sledovat meziroční pokles o 14 %, tedy o 82 tis. Kč. Výrazný meziroční nárůst lze pak sledovat v roce 2020, kdy hodnota oproti předchozímu roku stoupla o 160,71 % neboli 818 tis. Kč. Mezi lety 2020 a 2021 byl podnikem zaznamenán pokles o 38,73 % a mezi lety 2021 a 2022 opět nárůst položky ostatní finanční výnosy o téměř 50 %, tedy 403 tis. Kč. Jelikož je podnik exportně zaměřený (cca 60 % ročních tržeb inkasuje ze zahraničí v měně eur) a současně hradí i malou část svých nákladů v měně eur, odehrávají se na účtech ostatní finanční výnosy i ostatní finanční náklady každoročně uzávěrkové operace týkající se proúčtování kurzových rozdílů.

Tabulka 5 Horizontální analýza – absolutní změna výnosů

Označení	Horizontální analýza v tis. Kč	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	Výnosy celkem	144	-4 870	-6 662	6 040	19 965
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	3 576	-5 238	-13 503	11 493	20 648
II.	Tržby za prodej zboží	-3 053	368	4 631	-3 836	-1 056
III.	Ostatní provozní výnosy	-297	-6	1 392	-1 104	-29
III.1.	Tržby z prodaného DM	-108	-7	83	-12	-71
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	-136	-81	-235	-18	129
III.3.	Jiné provozní výnosy	-53	92	1 534	-1 074	-87
IV.	Výnosy z DFM – podíly	0	0	0	0	0
V.	Výnosy z ostatního DFM	0	0	0	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	0	0	0	1	-1
VII.	Ostatní finanční výnosy	-82	6	818	-514	403

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

Tabulka 6 Horizontální analýza – relativní změna výnosů

Označení	Horizontální analýza v %	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	Výnosy celkem	0,12	-4,03	-5,75	5,53	17,32
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	3,19	-4,53	-12,24	11,87	19,06
II.	Tržby za prodej zboží	-46,56	10,50	119,60	-45,11	-22,63
III.	Ostatní provozní výnosy	-20,37	-0,52	120,52	-43,35	-2,01
III.1.	Tržby z prodaného DM	-93,91	-100,00	-	-14,46	-100,00
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	-11,19	-7,51	-23,55	-2,36	17,32
III.3.	Jiné provozní výnosy	-41,41	122,67	918,56	-63,14	-13,88
IV.	Výnosy z DFM – podíly	-	-	-	-	-
V.	Výnosy z ostatního DFM	-	-	-	-	-
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	-	-	-	-	-100,00
VII.	Ostatní finanční výnosy	-14,02	1,19	160,71	-38,73	49,57

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.3.3 Horizontální analýza nákladů dle druhu

Horizontální analýzu nákladů dle druhu v absolutním vyjádření lze sledovat v tabulce č. 7 a v procentuálním vyjádření v tabulce č. 8. V rámci horizontální analýzy celkových nákladů lze sledovat mírný meziroční nárůst jejich hodnoty mezi lety 2017 a 2018. V roce 2019 pak oproti roku 2018 hodnota celkových nákladů klesla o 4,22 % neboli 4 877 tis. Kč. Hodnota celkových nákladů dále klesla i v roce 2020 oproti roku 2019, kdy meziroční změna činila -5,55 % v procentuálním vyjádření a -6 155 tis. Kč v absolutním vyjádření. Mezi lety 2020 a 2021 pak podnik zaznamenal nárůst hodnoty celkových nákladů o 5 739 tis. Kč, což se rovná 5,48 %. Nejvyšší meziroční nárůst hodnoty celkových nákladů za sledované období pak lze sledovat mezi lety 2021 a 2022, kdy hodnota narostla o přibližně 16 % neboli 17 685 tis. Kč. Vývoj celkových nákladů lze ve sledovaných letech obecně hodnotit jako velmi stabilní. Výjimkou je rok 2020, kdy hodnoty ovlivnila pandemie Covid-19. V roce 2021 a 2022 pak došlo ke zvýšení nákladů kvůli inflaci a s tím souvisejícímu zvyšování cen energií a zemního plynu.

V roce 2018 hodnota položky výkonová spotřeba meziročně narostla o 123 tis. Kč neboli 0,16 %. V roce 2019 výkonová spotřeba meziročně klesla o 2 686 tis. Kč neboli 3,59 % a v roce 2020 poté klesla ještě meziročně o 10 354 tis. Kč, tedy o více než 14 %, to bylo ovlivněno sníženou produkcí v období pandemie. Mezi lety 2020 a 2021 začal podnik zaznamenávat nárůst výkonové spotřeby o více než 11 mil. Kč, tedy o 18,13 %. V roce 2022 činil meziroční nárůst této položky nákladů více než 15 mil. Kč neboli 20,65 %. Meziroční

nárůsty v letech 2021 a 2022 byly dány zvýšenou průměrnou roční mírou inflace, a především výrazným zvyšováním cen energií a zemního plynu v tomto období.

Horizontální analýza položky změna stavu zásob zaznamenává nejvyšší pokles za sledované období v absolutní hodnotě mezi lety 2017 a 2018, kdy hodnota klesla o 3 140 tis. Kč neboli 97,25 %. Mezi lety 2018 a 2019 činil pokles hodnoty v procentuálním vyjádření 847 % a v absolutním vyjádření 745 tis. Kč. Nejvyšší meziroční nárůst hodnoty změny stavu zásob vlastní činnosti pak podnik zaznamenal v roce 2020, kdy hodnota vzrostla o 222 % neboli 1 849 tis. Kč.

V letech 2018 až 2020 měla hodnota položky aktivace rostoucí trend, kdy nejvíce meziročně vzrostla v roce 2018, a to o 313 tis. Kč, tedy o 37,22 %. Největší pokles této položky podnik zaznamenal v roce 2022, kdy hodnota klesla meziročně o 479 tis. Kč neboli o 167 %.

Hodnota osobních nákladů stoupla v roce 2018 meziročně o více než 5 mil. Kč. V procentuálním vyjádření činil tento rozdíl 17,42 %. Jako důvod lze uvést situaci na trhu práce. Dle tabulky č. 21 činila obecná míra nezaměstnanosti v letech 2018 a 2019 přibližně 2 %, což lze považovat za velmi nízkou hodnotu. Na výrobní podnik, kterým je CZ PLAST s.r.o., tento stav vyvolává tlak na zvyšování mezd vlivem nedostatku potenciálních zaměstnanců na trhu práce. Mezi lety 2018 až 2021 poté byly zaznamenány poklesy hodnot osobních nákladů, a to nejvíce meziročně v roce 2021, kdy pokles činil 2 197 tis. Kč neboli 6,68 %. Mezi lety 2021 a 2022 potom horizontální analýza ukazuje opět nárůst osobních nákladů, a to o 1 432 tis. Kč neboli 4,67 %. Podrobnější horizontální analýza osobních nákladů je popsána níže v kapitole 4.3.5.

Hodnota položky úpravy hodnot v provozní oblasti mezi lety 2017 až 2018 vzrostla o více než 30 %. Mezi lety 2018 a 2019 byl zaznamenán pokles o 557 tis. Kč neboli 15,41 %. V roce 2020 úpravy hodnot v provozní oblasti opět vzrostly, a to o 64 tis. Kč, tedy o přibližně 2 %. V roce 2021 se tento trend opět obrátil, kdy hodnota meziročně klesla o 268 tis. Kč neboli více než 8,5 %. V roce 2022 byl pak zaznamenán nejvyšší meziroční nárůst za sledované období, a to o více než 1 mil. Kč neboli 37,35 %. Do této položky spadají především odpisy a vývoj této položky lze považovat za související především s investicemi do nových strojů. Stabilní vývoj hodnoty této položky v podniku značí, že podnik pravidelně investuje do obnovy strojního vybavení.

Položka ostatní provozní náklady v roce 2018 a také v roce 2019 meziročně klesala, kdy v roce 2018 klesla oproti předchozímu roku o 28,25 % a v roce 2019 meziročně ještě

o přibližně 4 %. Mezi lety 2019 až 2021 se poté trend obrátil, kdy hodnota provozních výnosů narostla nejprve v roce 2020 oproti předchozímu roku o 61,47 % a v roce 2021 ještě o téměř 17 %. Mezi lety 2021 a 2022 hodnota opět klesla o 33,27 % neboli o téměř 1 mil. Kč.

Podnik nemá během let 2017 až 2022 zaznamenány žádné hodnoty v rámci položek náklady vynaložené na prodané podíly, náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem a úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti.

Největší změnu hodnoty položky nákladové úroky a podobné náklady za sledované období lze sledovat mezi lety 2021 a 2022, kdy hodnota meziročně stoupla o 1 196 tis. Kč neboli o 167 %, což bylo dáno nárůstem základní úrokové sazby ČNB, kterou v tomto období ČNB zvedla k tlumení vysoké inflace a zároveň to částečně mohlo být dáno i nárůstem závazků k bankovním institucím, které mezi lety 2021 a 2022 narostly o přibližně 3 mil. Kč. Největší pokles naopak podnik zaznamenal v roce 2020, kdy hodnota meziročně klesla o 93 tis. Kč, tedy o téměř 13 %.

Ostatní finanční náklady stouply meziročně nejvíce v roce 2020, a to o 1 016 tis. Kč a tedy o 179,19 %. V dalším roce potom klesly o 44 % neboli téměř 700 tis. Kč. Hodnota položky daň z příjmu v letech 2018 a 2019 meziročně klesala a v roce 2020 poté narostla o 55 %. Od roku 2021 již hodnota daně z příjmu klesala, kdy v roce 2022 hodnota klesla oproti předchozímu roku o 100 %, tedy 1285 tis. Kč v absolutním vyjádření. Jak již bylo popsáno výše, podnik je exportně zaměřený (cca 60 % ročních tržeb inkasuje ze zahraničí v měně eur) a současně hradí i malou část svých nákladů v měně eur, a proto se na účtu ostatní finanční náklady každoročně odehrávají uzávěrkové operace týkající se proučtování kurzových rozdílů.

Tabulka 7 Horizontální analýza – absolutní změna nákladů v druhovém členění

Označení	Horizontální analýza v tis. Kč	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	Náklady celkem	1 861	-4 877	-6 155	5 739	17 685
A.	Výkonová spotřeba	123	-2 686	-10 354	11 198	15 062
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	-3 140	-745	1 849	-2 647	1 433
C.	Aktivace	313	205	102	-66	-479
D.	Osobní náklady	5 054	-1 001	-184	-2 197	1 432
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	887	-557	64	-268	1 066
F.	Ostatní provozní náklady	-637	-66	954	425	-975
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	0	0	0	0	0
H.	Náklady související s ostatním DFM	0	0	0	0	0
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční činnosti	0	0	0	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	152	156	-93	88	1 196
K.	Ostatní finanční náklady	-259	37	1 016	-697	235
L.	Daň z příjmů	-456	-220	491	-97	-1 285
M.	Převod podílů na VH společníkům	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

Tabulka 8 Horizontální analýza – relativní změna nákladů v druhovém členění

Označení	Horizontální analýza v %	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	Náklady celkem	1,63	-4,22	-5,55	5,48	16,02
A.	Výkonová spotřeba	0,16	-3,59	-14,36	18,13	20,65
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	-97,27	-846,59	221,97	-260,53	87,86
C.	Aktivace	37,22	38,83	31,58	-29,86	-166,90
D.	Osobní náklady	17,42	-2,94	-0,56	-6,68	4,67
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	32,51	-15,41	2,09	-8,58	37,35
F.	Ostatní provozní náklady	-28,25	-4,08	61,47	16,96	-33,27
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	-	-	-	-	-
H.	Náklady související s ostatním DFM	-	-	-	-	-
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční činnosti	-	-	-	-	-
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	36,80	27,61	-12,90	14,01	167,04
K.	Ostatní finanční náklady	-32,83	6,98	179,19	-44,03	26,52
L.	Daň z příjmů	-29,19	-19,89	55,42	-7,04	-100,39
M.	Převod podílů na VH společníkům	-	-	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.3.4 Horizontální analýza výkonové spotřeby

V tabulkách č. 9 a č. 10 lze vidět horizontální analýzu výkonové spotřeby. Výkonová spotřeba se dělí do tří položek, mezi které řadíme náklady na vynaložené prodané zboží, spotřebu materiálu a energie a služby.

V roce 2018 meziročně narostla hodnota výkonové spotřeby o 123 tis. Kč. V procentuálním vyjádření tento nárůst činil 0,16 %. V roce 2018 oproti předchozímu roku klesla o 2 888 tis. Kč, tedy 53 % položka náklady vynaložené na prodané zboží. Spotřeba materiálu a energie v roce 2018 meziročně vzrostla o 1 819 tis. Kč neboli téměř 3 %. Hodnota položky služby v tomto období meziročně vzrostla o téměř 17 %.

V roce 2019 výkonová spotřeba meziročně klesla o přibližně 2,7 mil. Kč neboli 3,59 %. To bylo dáno především poklesem nákladů na spotřebu materiálu energie, které v roce 2019 oproti předchozímu roku klesly o více než 4,5 mil. Kč, tedy o 7 %. U zbylých dvou položek podnik zaznamenal nárůst.

V roce 2020 poté klesla hodnota výkonové spotřeby ještě meziročně o 10 354 tis. Kč, tedy o víc než 14 %. To bylo opět dáno poklesem hodnoty položky spotřeba materiálu a energie, která klesla o 13 414 tis. Kč, což činilo pokles o 22,5 % oproti předchozímu roku v procentuálním vyjádření. Vliv na pokles výkonové spotřeby v tomto období však měl i pokles nákladů na služby, které klesly meziročně o 1 207 tis. Kč neboli 12,27 %. Na změny hodnot položek výkonové spotřeby v roce 2020 měla vliv pandemie Covid-19. Pokles nákladů odráží zároveň také pokles tržeb v tomto roce, kdy byla omezena výroba vlivem lockdownových opatření.

Mezi lety 2020 a 2021 začal podnik zaznamenávat nárůst výkonové spotřeby o více než 11 mil. Kč, tedy o 18,13 %. To způsobil nárůst nákladů na spotřebu materiálu a energie, které vzrostly o téměř 14,5 mil. Kč, tedy o více než 31 %. Hodnoty zbylých dvou položek tvořících výkonovou spotřebu v tomto období klesly.

V roce 2022 činil meziroční nárůst výkonové spotřeby více než 15 mil. Kč neboli 20,65 %. Opět to bylo způsobeno rostoucím trendem hodnoty položky spotřeba materiálu a energie, která stoupla o více než 14 mil. Kč, tedy o téměř 24 %. V tomto období k tomu však napomohl z části i nárůst hodnoty položky služby, která vzrostla mezi lety 2021 a 2022 o 1 865 tis. Kč neboli 22,41 %. Změny hodnot položek výkonové spotřeby v roce 2022 byly dány šoky v cenách energií po začátku konfliktu na Ukrajině a strmým růstem inflace. Společnosti se však postupně dařilo zvyšovat ceny výrobků i na výstupu s tím, že

odběratelům zdůvodňovala nárůst cen na vstupu, a proto tím nebyl zasažen výsledek hospodaření v daném roce.

Tabulka 9 Horizontální analýza – absolutní změna výkonové spotřeby

Označení	Horizontální analýza v tis. Kč	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
A.	Výkonová spotřeba	123	-2 686	-10 354	11 198	15 062
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	-2 888	246	4 267	-2 962	-1 202
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	1 819	-4 557	-13 414	14 471	14 399
A.3.	Služby	1 192	1 625	-1 207	-311	1 865

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

Tabulka 10 Horizontální analýza – relativní změna výkonové spotřeby

Označení	Horizontální analýza v %	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
A.	Výkonová spotřeba	0,16	-3,59	-14,36	18,13	20,65
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	-53,16	9,67	152,88	-41,97	-29,35
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	2,92	-7,12	-22,55	31,41	23,79
A.3.	Služby	16,97	19,78	-12,27	-3,60	22,41

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.3.5 Horizontální analýza osobních nákladů

Podrobnější horizontální analýzu osobních nákladů lze sledovat v tabulkách č. 11 a č. 12, kde jsou osobní náklady podrobněji členěny a jsou tedy zároveň analyzovány položky mzdové náklady a náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady.

V roce 2018 vzrostla hodnota osobních nákladů opět o více než 5 mil. Kč neboli 17,42 %. Mzdové náklady vzrostly meziročně o stejnou procentuální hodnotu jako osobní náklady, a tedy o 17,42 %, což činilo v absolutním vyjádření více než 3,7 mil. Kč. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a ostatní náklady vzrostly o 17,39 %, a tedy 1 337 tis. Kč. Změna nákladů na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a ostatní náklady je dána především položkou náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Tyto změny lze zdůvodnit meziročním snížením obecné míry nezaměstnanosti v roce 2018. Nízká obecná míra nezaměstnanosti vyvolává tlak na mzdy, jelikož je na trhu nedostatek potenciálních zaměstnanců.

V roce 2019 klesla oproti předchozímu roku hodnota osobních nákladů o 1 mil. Kč. V procentuálním vyjádření tato změna činí 2,94 %. Bylo to zapříčiněno z části poklesem mzdových nákladů, které klesly o 402 tis. Kč a z části poklesem nákladů na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatními náklady, kde pokles činil 599 tis. Kč. Tento

pokles nákladů na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatních nákladů byl zapříčiněn poklesem nákladů na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, které mezi lety 2018 a 2019 klesly o 894 tis. Kč. Naopak ostatní náklady vzrostly do roku 2019 meziročně o 295 tis. Kč.

V roce 2020 činil pak pokles osobních nákladů oproti roku 2019 184 tis. Kč, tedy 0,56 %, kdy mzdové náklady klesly o 763 tis. Kč neboli 3,10 % a naopak náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady vzrostly o 579 tis. Kč. Vzrůst nákladů na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatních nákladů byl zapříčiněn vzrůstem ostatních nákladů o 937 tis. Kč, tedy o 96,20 %.

Mezi lety 2020 a 2021 osobní náklady dále klesaly, kdy klesly o 2 197 tis. Kč neboli o 6,68 %. Za důvod lze považovat meziroční snížení počtu zaměstnanců v roce 2021 z 60 na 56 viz tabulka č. 13. V roce 2022 pak osobní náklady oproti roku 2021 znovu vzrostly, a to o 1 432 tis. Kč neboli o 4,67 %. Stejně tak všechny podpoložky osobních nákladů zaznamenaly nárůst, kdy mzdové náklady vzrostly o 886 tis. Kč neboli o 3,94 %. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a ostatní náklady se na vzrůstu podílely 546 tis. Kč, kdy meziročně v roce 2022 stouply o 6,67 %.

Tabulka 11 Horizontální analýza – absolutní změna osobních nákladů

Označení	Horizontální analýza v tis. Kč	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
D.	Osobní náklady	5 054	-1 001	-184	-2 197	1 432
D.1.	Mzdové náklady	3 717	-402	-763	-1 383	886
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	1 337	-599	579	-814	546
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	1 305	-894	-358	-958	229
D.2.2.	Ostatní náklady	32	295	937	144	317

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

Tabulka 12 Horizontální analýza – relativní změna osobních nákladů

Označení	Horizontální analýza v %	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
D.	Osobní náklady	17,42	-2,94	-0,56	-6,68	4,67
D.1.	Mzdové náklady	17,42	-1,60	-3,10	-5,79	3,94
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	17,39	-6,64	6,87	-9,04	6,67
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	18,53	-10,71	-4,80	-13,50	3,73
D.2.2.	Ostatní náklady	4,95	43,45	96,20	7,54	15,43

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

V tabulce č. 13 lze sledovat vývoj počtu zaměstnanců podniku CZ PLAST s.r.o. v letech 2017-2022, jakožto faktor ovlivňující vývoj osobních nákladů podniku. Počet zaměstnanců podniku byl v letech 2017-2020 konstantní, a to 60. V roce 2021 počet meziročně klesl na 56 zaměstnanců a v roce 2022 zaměstnával podnik 55 lidí. Důvodem poklesu zaměstnanců v roce 2021 bylo vypořádání obchodních podílů pasivních společníků ze společnosti prostřednictvím kupující společnosti CZP vkladová s.r.o. Majorita vlastnictví tak byla sdružena do rukou členů rodiny Šprachtovy aktivně zapojené do chodu společnosti.

Tabulka 13 Vývoj počtu zaměstnanců podniku CZ PLAST s.r.o.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet zaměstnanců	60	60	60	60	56	55

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022

Tabulka č. 14 ukazuje vypočítanou průměrnou hrubou měsíční mzdou na jednoho zaměstnance v podniku CZ PLAST s.r.o. Tato hodnota je porovnána s průměrnou měsíční hrubou mzdou na zaměstnance v tis. Kč v rámci odvětví, do kterého je sledovaný podnik zařazen (odvětví výroba pryžových a plastových výrobků). Dle tohoto porovnání lze vidět, že hodnota průměrné mzdy společnosti CZ PLAST s.r.o. se dlouhodobě pohybuje na úrovni průměru odvětví. Průměrná hrubá měsíční mzda na jednoho zaměstnance byla v podniku CZ PLAST s.r.o. na nejvyšší úrovni v roce 2018 a v roce 2022. V roce 2018 to bylo způsobeno meziročním snížením obecné míry nezaměstnanosti, kdy důsledkem byl tlak na zvyšování mezd. V roce 2022 lze považovat za důvod vysoká míra inflace.

Tabulka 14 Průměrná měsíční mzda na zaměstnance v tis. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Průměrná hrubá měsíční mzda na zaměstnance v tis. Kč	29,628	34,790	34,232	33,172	33,484	35,435
Průměrná hrubá měsíční mzda na zaměstnance v tis. Kč za odvětví	29,980	31,225	33,150	34,200	33,500	37,500

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F a interních dat společnosti

4.3.6 Horizontální analýza nákladů dle oblasti vzniku

V tabulkách č. 15 a 16 lze vidět horizontální analýzu nákladů v členění dle oblasti vzniku, tedy na provozní a finanční náklady. V tabulce č. 15 je zobrazena horizontální analýza v absolutním vyjádření a v tabulce č. 16 je vyjádřena procentuální změna.

V roce 2018 narostly celkové náklady meziročně o 1 861 tis. Kč, kdy tuto změnu ovlivnil nárůst provozních nákladů o 2 424 tis. Kč, tedy o 2,18 %. Finanční náklady v tomto

roce meziročně klesly o 563 tis. Kč neboli 20,37 %. Jelikož je podnik exportně zaměřený (cca 60 % ročních tržeb inkasuje ze zahraničí v měně eur) a současně hradí i malou část svých nákladů v měně eur, odehrávají se každoročně v rámci finančních nákladů uzávěrkové operace týkající se průčtování kurzových rozdílů.

Mezi lety 2018 a 2019 celkové náklady klesly o 4 877 tis. Kč. Většinou část této meziroční změny činil pokles provozních nákladů, a to o 4 850 tis. Kč. Finanční náklady v roce 2019 meziročně klesly o 27 tis. Kč.

V roce 2020 celkové náklady meziročně klesly o 6 155 tis. Kč. Bylo to dáno poklesem provozních nákladů, a to o 7 569 tis. Kč neboli o téměř 7 %. Finanční náklady mezi lety 2019 a 2020 narostly o 1 414 tis. Kč neboli o 65 %. Pokles provozních nákladů v roce 2020 byl způsoben obdobím pandemie Covid-19, která negativně ovlivnila mnoho podniků. Po určitou dobu byla i pozastavena výroba v podnicích. Na druhé straně stát reagoval na vzniklou situaci poskytnutím velkého objemu přímých finančních podpor zasaženým subjektům, a proto v daném roce podnik zaznamenal nárůst finančních nákladů.

V roce 2021 se trend provozních a finančních nákladů oproti předchozímu období obrátil, kdy provozní náklady vzrostly a finanční náklady klesly. Provozní náklady vzrostly o 6 445 tis. Kč a procentuální změna tedy činila 6,38 %. Finanční náklady v tomto období meziročně klesly o 706 tis. Kč, tedy téměř o 20 %.

V roce 2022 narostly celkové náklady o 17 685 tis. Kč, kdy vysokou část hodnoty této změny tvořil nárůst provozních nákladů meziročně o 17 539 tis. Kč neboli 16,31 %. Finanční náklady se na této změně podílely se 146 tis. Kč, kdy mezi lety 2021 a 2022 narostla hodnota finančních nákladů o 15,07 %. Hodnoty nákladů v roce 2022 byly výrazně ovlivněny inflací.

Tabulka 15 Horizontální analýza – absolutní změna nákladů dle oblasti vzniku

Horizontální analýza v tis. Kč	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Náklady celkem	1 861	-4 877	-6 155	5 739	17 685
Provozní náklady	2 424	-4 850	-7 569	6 445	17 539
Finanční náklady	-563	-27	1 414	-706	146

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

Tabulka 16 Horizontální analýza – relativní změna nákladů dle oblasti vzniku

Horizontální analýza v %	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Náklady celkem	1,63	-4,22	-5,55	5,48	16,02
Provozní náklady	2,18	-4,27	-6,97	6,38	16,31
Finanční náklady	-20,37	-1,23	65,04	-19,68	5,07

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.4 Vertikální analýza

V této kapitole je provedena vertikální analýza v druhovém členění nákladů. Podrobněji je analyzována výkonová spotřeba a osobní náklady a na závěr je provedena vertikální analýza nákladů v členění dle oblasti vzniku.

4.4.1 Vertikální analýza nákladů v druhovém členění

V tabulce č. 17 a na grafu č. 3 lze sledovat vertikální analýzu nákladů podniku CZ PLAST s.r.o. za období let 2017-2022.

Lze pozorovat, že za celé sledované období tvořila největší část nákladů celkem výkonová spotřeba. Výkonová spotřeba se podílela na celkových nákladech v letech 2017-2019 přibližně z 65 %. V roce 2020 její podíl klesl pod 60 %, na což měla vliv snížená produkce podniku v období pandemie Covid-19 a do roku 2022 pak podíl vystoupal až na 68,72 %, kdy byly ceny vstupů, především elektrické energie a zemního plynu, ovlivněny vysokou mírou inflace.

Druhou významnou položkou v rámci celkových nákladů jsou osobní náklady, které v roce 2017 tvořily 25,5 % nákladů celkem a do roku 2020 pak podíl vystoupal až na 31,43 %. Vysoký podíl osobních nákladů na celkových nákladech v roce 2020 byl dán sníženou produkcí v roce 2020 a tím, že i přes tuto krizovou situaci si podnik udržoval své zaměstnance v podniku. V roce 2021 a 2022 podíl opět klesal, kdy v roce 2022 tento podíl činil asi 25 %.

Další položky činí jednotlivě oproti předchozím dvěma zmíněným položkám nízký podíl na celkových nákladech. Například podíl položky úpravy hodnot v provozní oblasti na celkových nákladech se za sledované období pohybuje kolem 2 až 3 %. Položka nákladové úroky a podobné náklady činí do roku 2021 vždy maximálně 0,65 % z celkových nákladů, v roce 2022 se tento podíl zvýšil na téměř 1,5 %.

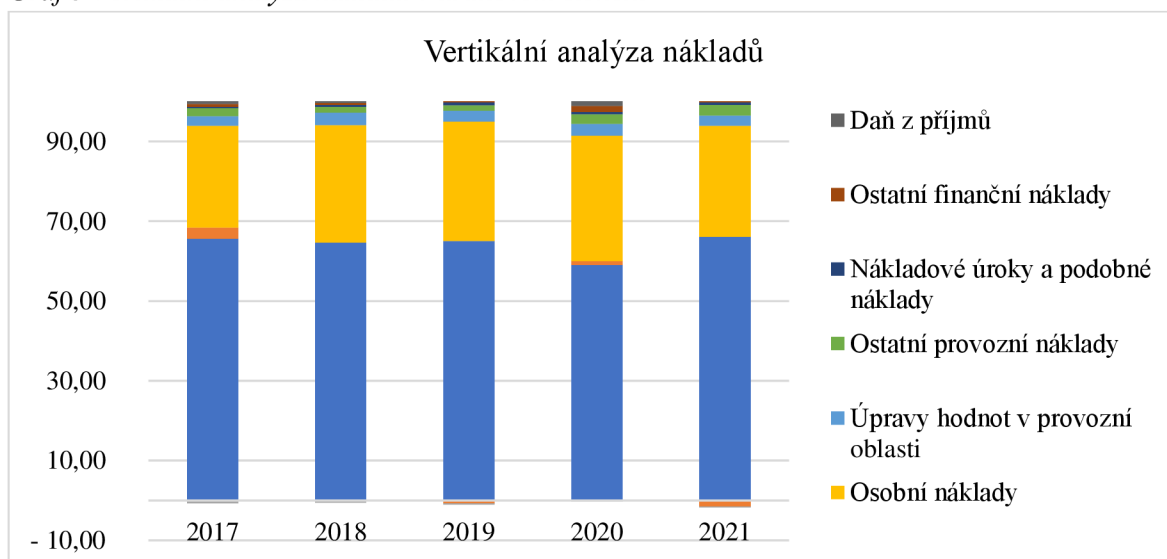
Z důvodu vysokého podílu výkonové spotřeby a osobních nákladů v rámci celkových nákladů se další analýzy zabývají podrobněji právě těmito položkami.

Tabulka 17 Vertikální analýza nákladů v %

Označení	Vertikální analýza nákladů v %	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Náklady celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
A.	Výkonová spotřeba	65,60	64,65	65,07	59,01	66,08	68,72
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	2,84	-0,08	-0,75	0,97	-1,48	-0,15
C.	Aktivace	-0,74	-0,46	-0,29	-0,21	-0,26	-0,60
D.	Osobní náklady	25,50	29,45	29,85	31,43	27,80	25,08
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	2,40	3,12	2,76	2,98	2,59	3,06
F.	Ostatní provozní náklady	1,98	1,40	1,40	2,39	2,66	1,53
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	0,36	0,49	0,65	0,60	0,65	1,49
K.	Ostatní finanční náklady	0,69	0,46	0,51	1,51	0,80	0,88
L.	Daň z příjmů	1,37	0,96	0,80	1,32	1,16	0,00

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

Graf 3 Vertikální analýza nákladů v druhovém členění

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.4.2 Vertikální analýza výkonové spotřeby

V tabulce č. 18 je vypočtena vertikální analýza výkonové spotřeby. Výkonová spotřeba je položena jako 100 % a tvoří ji vždy z části náklady vynaložené na prodané zboží, z části spotřeba materiálu a energie a z části služby.

Ve všech letech činí největší část výkonové spotřeby položka spotřeba materiálu a energie. Spotřeba materiálu a energie činila v letech 2017-2018 vždy více než 80 % výkonové spotřeby. V roce 2020 podíl klesl na 74,59 %, na což měla vliv snížená produkce podniku v období pandemie Covid-19. Od roku 2020 pak tento podíl opět rostl nad 80 %, kdy v roce 2022 činil více než 85 %, kdy byly ceny vstupů, především elektrické energie a zemního plynu, ovlivněny vysokou mírou inflace.

Podíl položky náklady vynaložené na prodané zboží byl v roce 2017 7,28 %. V letech 2018 a 2019 pak tvořily méně než 4 % výkonové spotřeby. V roce 2020 byl tento podíl nejvyšší za sledované období, a to 11,43 %, což bylo způsobeno zvýšeným objemem prodeje doplňkového sortimentu k výrobkům podniku v tomto roce. Do roku 2022 podíl opět klesl až na 3,29 %.

Položka služby se podílela na výkonové spotřebě v roce 2017 z 9,41 %. Do roku 2020 pak podíl rostl až na téměř 14 %, což bylo dáno sníženou produkcí v období pandemie Covid-19, což také zapříčinilo nižší hodnotu spotřeby materiálu a energie v tomto roce. V letech 2021 a 2022 se pak podíl hodnoty položky služby na výkonové spotřebě celkem pohyboval okolo 11,50 %.

Tabulka 18 Vertikální analýza výkonové spotřeby v %

Označení	Vertikální analýza výkonové spotřeby	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A.	Výkonová spotřeba	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	7,28	3,40	3,87	11,43	5,61	3,29
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	83,32	85,61	82,48	74,59	82,98	85,14
A.3.	Služby	9,41	10,98	13,65	13,98	11,41	11,57

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.4.3 Vertikální analýza osobních nákladů

V tabulce č. 19 je zobrazena vertikální analýza osobních nákladů. Osobní náklady jsou tvořeny dvěma položkami, kterými jsou mzdové náklady a náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady.

Lze konstatovat, že podíl těchto dvou položek osobních nákladů je velmi stabilní. Mzdové náklady činí ve všech sledovaných letech okolo 73 % z osobních nákladů. Pouze v roce 2019 je tento podíl o trochu vyšší, a to 74,52 %, což mohlo být ovlivněno tlakem na zvyšování mezd kvůli nejvyšší obecné míře nezaměstnanosti za celé hodnocené období v tomto roce.

Podíl položky náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady se tak pohybuje ve všech sledovaných letech okolo 27 %. Pouze v roce 2019 byl tento podíl snížen na 25,48 %.

Tabulka 19 Vertikální analýza osobních nákladů v %

Označení	Vertikální analýza osobních nákladů	2017	2018	2019	2020	2021	2022
D.	Osobní náklady	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
D.1.	Mzdové náklady	73,51	73,51	74,52	72,62	73,31	72,80
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	26,49	26,49	25,48	27,38	26,69	27,20

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.4.4 Vertikální analýza nákladů dle oblasti vzniku

Poslední úrovní vertikální analýzy je analýza nákladů dle oblasti vzniku. Náklady se dle oblasti vzniku dělí na provozní a finanční náklady.

V podniku CZ PLAST s.r.o. činí většina celkových nákladů náklady provozní, kdy v roce 2017 byl tento podíl 97,57 %. V letech 2018 a 2019 tvořily provozní náklady více než 98 %. V roce 2020 pak podíl provozních nákladů klesl na 96,57 %. Pokles provozních nákladů v roce 2020 byl způsoben obdobím pandemie Covid-19, která negativně ovlivnila mnoho podniků, kdy určitou dobu byla i pozastavena výroba v podnicích. Do roku 2022 pak podíl mírně rostl a v roce 2022 činil 97,64 %, což bylo důsledkem vysoké míry inflace a zdražování cen elektrické energie a zemního plynu a zároveň doháněním produkce po období krize zapříčiněné pandemií Covid-19.

Finanční náklady se podílely na celkových nákladech v roce 2017 z 1,35 %. V roce 2018 se podíl zvýšil na 2,43 %. V roce 2019 podíl zpět klesl, a to na 1,90 %. Do roku 2021 podíl finančních nákladů na nákladech celkem vystoupal na 3,43 % a v roce 2022 opět klesl, a to na 2,61 %.

Tabulka 20 Vertikální analýza nákladů dle oblasti vzniku

Vertikální analýza dle oblasti vzniku	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Náklady celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Provozní náklady	97,57	98,10	98,04	96,57	97,39	97,64
Finanční náklady	1,35	2,43	1,90	1,96	3,43	2,61

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.5 Možné vlivy na vývoj nákladů a výnosů podniku

V tabulce č. 21 jsou zobrazeny možné externí vlivy působící na vývoj nákladů a zároveň výnosů podniku CZ PLAST s.r.o. v analyzovaných letech 2017-2022. Tyto vlivy byly odvozeny na základě rozhovorů s výkonným ředitelem podniku a vlastních úvah, tyto vlivy lze považovat za klíčové pro vývoj finanční situace podniku. Jedná se o soubor vzájemně se prolínajících vlivů, které mohly mít v hodnoceném období zásadní vliv na vývoj výnosů a nákladů společnosti.

Mezi vlivy působící na vývoj finanční situace podniku CZ PLAST s.r.o. bylo zařazeno období pandemie Covid-19 a na ni navazující období krize logistických řetězců, dále pak lze mezi tyto externí vlivy zařadit vývoj průměrné roční míry inflace v daném sledovaném období, kurz eura, vývoj základní úrokové sazby ČNB, ceny energií a ceny zemního plynu, jakožto stěžejní výrobní vstupy podniku.

Pandemie Covid-19 zasahovala do životů lidí a do chodu ekonomiky nejvíce v roce 2020 a části roku 2021, kdy negativně ovlivnila také mnoho podniků, které učinila zranitelnějšími. Největší vliv měla na malé a střední podniky. Spolu s nástupy jednotlivých vln pandemie stát uplatňoval celou řadu opatření, zejména v podobě karanténních opatření, kdy docházelo k zásadnímu omezení pohybu lidí a zboží a byl zásadně omezen mezinárodní obchod. Po určitou dobu byla i pozastavena výroba v podnicích. Na druhé straně stát reagoval na vzniklou krizovou situaci poskytnutím velkého objemu přímých finančních podpor zasaženým subjektům nebo např. poskytnutím záruk za úvěry bankám pro podporu financování firemního sektoru apod.

Období krize logistických řetězců bylo přímým důsledkem pandemie ve světě. Kvůli odstávkám výroby v podnicích po celém světě a zejména v Asii, a ještě konkrétněji v Číně, která v době pandemie zavedla velmi radikální opatření, se trhy následně potýkaly s nedostatkem vstupů do výroby, což pro některé podniky znamenalo, že byly nuceny přechodně omezit výrobu. Nedostatek určitých vstupů současně zapříčinil stav vysokého převisu poptávky, což vedlo ke zvyšování cen.

Na období pandemie Covid-19 a krize logistických řetězců dle předchozích popisů navázala i inflace. Průměrná roční míra inflace jako důsledek výše popsané krize vystoupala z 3,8 % v roce 2021 až na 15,1 % v roce 2022.

Jelikož podnik CZ PLAST s.r.o. je exportně orientovaný, jehož tržby zahrnují přibližně 60 % plateb v euru, do jisté míry je ovlivněn také vývojem kurzu EUR/CZK na devizovém trhu. Z pohledu průměrného ročního kurzu byla česká koruna nejslabší právě v pandemickém roce 2020, kdy průměrný roční kurz činil 26,45 Kč. Toto lze hodnotit jako dopad zvýšené nedůvěry investorů vůči české měně, protože Česká republika v té době patřila z globálního pohledu mezi nejvíce zasažené státy světa. Lze ale říci, že jelikož je podnik CZ PLAST s.r.o. exportně orientovaný, tak mu období slabého kurzu koruny vůči euru vlastně pomáhá, protože za tytéž výrobky, v téže eurové hodnotě inkasuje více českých korun na úhradu svých nákladů v České republice. Nejnižší pak kurz EUR/CZK klesl v roce 2022, kdy průměrně činil 24,56 Kč.

V rámci financování provozních a investičních potřeb podniku bankovními úvěry, je podnik ovlivněn také vývojem základní úrokové sazby ČNB, která byla např. na konci roku 2017 na hodnotě 0,50 % p.a., do roku 2019 pak mírně vystoupala na 2 % p.a. V roce 2020 klesla na nejnižší hodnotu za sledované období, a to 0,25 % p.a. Do roku 2022 měla pak rostoucí trend a v roce 2022 dosáhla úroková sazba nejvyšší hodnoty za sledované období, a to 7 %. Zvyšováním základní úrokové sazby Česká národní banka reagovala na rostoucí inflaci.

Jelikož CZ PLAST s.r.o. je výrobní podnik, který má ve výrobě velkou spotřebu elektrické energie a zemního plynu, je třeba také zmínit vliv vývoje cen elektrické energie a plynu v hodnoceném období. Průměrná roční cena energie byla nejnižší za sledované období v roce 2017, kdy činila 0,86 Kč/kWh. V roce 2020 činila průměrná roční cena elektrické energie 1,16 Kč/kWh a do roku 2022 pak ceny vzrostly, kdy v roce 2022 se průměrná roční cena rovnala 7,32 Kč/kWh. Ceny zemního plynu měly mezi lety 2017-2020 klesající trend, kdy klesly z 241 Kč/MWh v roce 2017 až na 171,20 Kč/MWh v roce 2020. Od tohoto roku pak rychle stoupaly, kdy v roce 2021 průměrná roční cena činila 276,30 Kč/MWh a v roce 2022 526,05 Kč/MWh. V oblasti cen energií mělo zcela zásadní vliv zahájení konfliktu na Ukrajině, kdy země západního světa v reakci na vpád ruských vojsk na Ukrajinu aplikovaly postupně různá sankční opatření. Mezi nejvýraznější sankční opatření patřilo omezení a postupné ukončení odběru zemního plynu z Ruska a země začaly navazovat spolupráci na odběrech zejména zkapalněného zemního plynu (LNG) z jiných částí světa. Období této nejisté nabídky mělo za následek vzrůst tržních cen zemního plynu.

Dalším vnějším faktorem s určitým vlivem na vývoj výnosů a nákladů podniku je obecná míra nezaměstnanosti. Nezaměstnanost je faktor, který má vliv především na objem osobních nákladů podniku na straně jedné, ale také na výrobní kapacitu podniku na straně druhé. Obecná míra nezaměstnanosti se v roce 2017 rovnala 2,9 %. Do roku 2018 meziročně klesla na 2,1 % a v roce 2019 činila 2 %. Tyto hodnoty lze dlouhodobě hodnotit jako velmi nízké. V roce 2020 a 2022 hodnota meziročně stoupla a obecná míra nezaměstnanosti se tak rovnala 3,5 %, což znamenalo mírné zlepšení dostupnosti pracovních sil na trhu práce.

Tabulka 21 Možné vlivy na vývoj nákladů podniku CZ PLAST s.r.o.

Možné vnější vlivy na vývoj nákladů	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Období pandemie Covid-19						
Období krize logistických řetězců						
Průměrná míra inflace v %	2,50	2,10	2,80	3,20	3,80	15,10
Kurz EUR/CZK	26,33	25,64	25,67	26,45	25,65	24,56
Úroková sazba v %	0,50	1,75	2,00	0,25	3,75	7,00
Ceny energií Kč/kWh	0,86	1,16	1,30	1,16	2,35	7,32
Ceny zemního plynu Kč/MWh	241,00	228,70	197,78	171,20	276,30	526,05
Obecná míra nezaměstnanosti v %	2,90	2,10	2,00	3,50	2,50	3,50

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ, ČNB a kurzy.cz

4.6 Přidaná hodnota a obchodní marže

V tabulce č. 22 lze sledovat vypočtenou obchodní marži a přidanou hodnotu podniku CZ PLAST s.r.o. v letech 2017-2022.

Obchodní marže dosahuje ve všech sledovaných letech kladné hodnoty. Hodnocený podnik se zabývá zejména výrobou. Co se týká tržeb za zboží, jde zde pouze o doplňkové součásti k výrobkům podniku, které podnik sám nevyrábí a podíl tržeb za prodej zboží na celkových tržbách se ve sledovaných letech pohybuje okolo pouze přibližně 4-5 %. Nejnižší hodnotu podnik zaznamenal v roce 2021, a to 571 tis. Kč. Nejvyšší hodnoty tohoto ukazatele podnik dosáhl v roce 2020, kdy tato hodnota činila 1 445 tis. Kč.

Přidaná hodnota dosahuje ve všech sledovaných letech také kladné hodnoty, a to v rozmezí přibližně od 41,5 do 45,56 mil. Kč. Nejnižší hodnotu za sledované období podnik zaznamenal v roce 2017, kdy se tento ukazatel rovnal 41 522 tis. Kč. Nejvyšší byla zaznamenána v roce 2022, kdy se přidaná hodnota rovnala 45 560 tis. Kč, což svědčí o úspěšné rozvojové strategii podniku.

Tabulka 22 Vypočtená obchodní marže a přidaná hodnota podniku CZ PLAST s.r.o.

Položka v tis. Kč	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Obchodní marže	1 124	959	1 081	1 445	571	717
Přidaná hodnota	41 522	44 925	43 281	42 812	41 984	45 560

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.7 Ekonomické ukazatele vycházející z nákladů

V tabulce č. 23 lze vidět vypočtené ekonomické ukazatele, které se pojí s náklady. Mezi tyto ukazatele patří rentabilita nákladů, mzdová produktivita a nákladovost výnosů.

Prvním ukazatelem je rentabilita nákladů, která vyjadřuje, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč nákladů. Ukazatel rentability nákladů dosahoval v podniku CZ PLAST s.r.o. po celé sledované období kladných hodnot, jelikož podnik generoval v každém sledovaném roce zisk. Nejvyšší hodnoty rentability nákladů podnik dosáhl v roce 2017, kdy na 1 Kč vynaložených nákladů připadlo 0,0597 Kč zisku. Naopak nejnižší hodnotu rentability nákladů podnik zaznamenal v roce 2021, kdy hodnota rentability nákladů činila 0,0442 Kč. Lze konstatovat, že hodnoty rentability nákladů jsou po celé hodnocené období velmi stabilní.

Dalším vypočteným ekonomickým ukazatelem je ukazatel mzdové produktivity. Mzdová produktivita vyjadřuje, kolik Kč výnosů připadá na 1 Kč vyplácených osobních nákladů. Tento ukazatel vykazuje po celé sledované období kladné hodnoty. Mezi lety 2017 a 2018 hodnota ukazatele mzdové produktivity klesla s ohledem na tlak na mzdy vlivem situace na trhu práce. Nejvyšší hodnoty ukazatele mzdové produktivity podnik dosáhl v roce 2022, kdy připadalo 4,21 Kč výnosů na 1 Kč osobních nákladů, což bylo způsobeno nárůstem celkových výnosů v podniku. Z hodnoty mzdové produktivity v roce 2022 lze hodnotit, že podnik klade důraz na rozvoj a efektivitu ve výrobě. V případě podniku CZ PLAST s.r.o. jde především o automatizaci výroby. Nejnižší hodnotu tohoto ukazatele podnik zaznamenal v roce 2020, jelikož v tomto roce podnik zaznamenal i nejnižší hodnotu celkových výnosů za sledované období. Hodnota v roce 2020 byla ovlivněna sníženou produkcí podniku v období pandemie Covid-19. Zároveň byl tento ukazatel v roce 2020 ovlivněn osobními náklady, jelikož si podnik držel zaměstnance i přes sníženou produkci, která vycházela z opatření v rámci pandemie.

Posledním ukazatelem je nákladovost výnosů, která vyjadřuje kolik Kč nákladů musí podnik vynaložit na 1 Kč výnosů. Za celé sledované období, tedy v letech 2017-2022 se hodnota tohoto ukazatele pohybuje od 0,94 do 0,96 Kč. Nejvyšší hodnotou za sledované

období je hodnota z roku 2020, která činí 0,9581 Kč. Naopak nejnižší hodnotu podnik zaznamenal v roce 2017, kdy na 1 Kč výnosů vynaložil 0,9436 Kč. Lze konstatovat, že hodnoty nákladovosti výnosů jsou po celé hodnocené období velmi stabilní.

Tabulka 23 Ekonomické ukazatele vycházející z nákladů

Ekonomické ukazatele vycházející z nákladů	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rentabilita nákladů	0,0597	0,0439	0,0459	0,0438	0,0442	0,0559
Mzdová produktivita	4,1566	3,5443	3,5043	3,3214	3,7559	4,2100
Nákladovost výnosů	0,9436	0,9579	0,9561	0,9581	0,9576	0,9470

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F

4.8 Členění nákladů na variabilní a fixní

Pro následující kapitoly, které se týkají bodu zvratu (4.8.1) a nákladové funkce (4.8.2) je třeba znát rozdělení nákladů podniku na variabilní a fixní náklady. Toto rozčlenění lze vidět v tabulkách č. 24 a č. 25. Náklady byly členěny na základě konzultací s podnikem za využití analytické evidence podniku z let 2017-2022.

Variabilní náklady tvoří ve všech sledovaných letech větší část nákladů než fixní náklady. V roce 2017 činil podíl variabilních nákladů na celkových nákladech téměř 70 %. V letech 2018 a 2019 se pak tento podíl snížil k 67 %, a do roku 2020 se snížil ještě o přibližně 2 %. Pokles variabilních nákladů v roce 2020 byl způsoben obdobím pandemie Covid-19, kdy byla v podniku CZ PLAST s.r.o. po určitou dobu pozastavena výroba. V letech 2021 a 2022 vzrostl podíl variabilních nákladů na celkových nákladech nad úroveň 70 %, což bylo ovlivněno růstem cen energií a vysokou mírou inflace v roce 2022.

Nejnižší hodnotu variabilních nákladů za sledované období zaznamenal podnik právě v období pandemie Covid-19, tedy v roce 2020, kdy tato hodnota činila 67 847 tis. Kč. Naopak nejvyšší hodnoty variabilních nákladů za sledované období podnik dosáhl z důvodu vysoké míry inflace v posledním sledovaném roce, tedy roce 2022, kdy se hodnota rovnala 92 768 tis. Kč.

Největší část variabilních nákladů činí položka spotřeba materiálu. Podíl této položky na nákladech celkem pak činí téměř v celém období kolem 50 %. Pouze v roce 2020 tento podíl klesl ke 40 %, což bylo způsobeno již zmíněnými opatřeními, která byla zavedena v rámci pandemie Covid-19. Další významnou položkou řazenou do variabilních nákladů je variabilní část služeb, která v roce 2017 činila 4,74% podíl celkových nákladů. Do roku 2022 tento podíl vzrostl na téměř 6,5 % a hodnota variabilní části této položky tak činila více než

8 mil. Kč. Hodnota variabilní části osobních nákladů vzrostla z 2,16 mil. Kč v roce 2017 na 3,32 mil. Kč v roce 2022.

Největší podíl fixních nákladů na celkových nákladech podnik zaznamenal v roce 2020, kdy tento podíl činil více než 35 % a hodnota fixních nákladů se tedy rovnala 36,8 mil. Kč, což bylo dáno obdobím pandemie Covid-19, která ovlivnila produkci firmy. Naopak nejnižší podíl fixních nákladů na celkových nákladech byl zaznamenán v roce 2022, kdy tento podíl klesl o více než 7 %, a to na 27,57 %. Hodnota fixních nákladů činila v roce 2022 více než 35 mil. Kč.

Nejvyšší podíl fixních nákladů tvoří fixní část položky osobní náklady. Fixní část osobních nákladů měla nejvyšší podíl na celkových nákladech v roce 2020, kdy tento podíl činil 28,60 % a hodnota této fixní části položky byla 29 931 tis. Kč, což znamená, že podnik držel všechny své zaměstnance i v době, kdy mohl vyrábět jen omezeně v rámci pandemie Covid-19. Podnik však zároveň čerpal i různé formy podpor od státu tak, aby si byl schopen zaměstnance udržet. Nejnižší podíl této položky na celkových nákladech za sledované období byl naopak zaznamenán v roce 2022, kdy činil 22,48 % a hodnota této fixní části položky tedy klesla na 28 798 tis. Kč.

Tabulka 24 Členění nákladů podniku na fixní a variabilní 2017-2019

	2017		2018		2019	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Variabilní náklady	79 328	69,69%	77 764	67,22%	74 651	67,37%
Spotřeba materiálu	59 446	52%	60 038	51,90%	55 172	49,79%
Spotřeba energie	1 784	1,57%	2 617	2,26%	2 999	2,71%
Služby	5 401	4,74%	6 076	5,25%	7 080	6,39%
Osobní náklady	2 161	1,90%	2 546	2,20%	2 611	2,36%
Prodané zboží	5 433	4,77%	2 545	2,20%	2 791	2,52%
Finanční náklady	1 201	1,06%	1 060	0,92%	1 258	1,14%
Daň z příjmu	1 562	1,37%	1 106	0,96%	886	0,80%
Jiné provozní náklady	2 090	1,84%	1 504	1,30%	1 821	1,64%
Ostatní náklady	250	0,22%	271	0,23%	31	0,03%
Fixní náklady	34 499	30,31%	37 922	32,78%	36 154	32,63%
Spotřeba energie	736	0,65%	1 109	0,96%	1 275	1,15%
Služby	1 623	1,43%	2 139	1,85%	2 760	2,49%
Osobní náklady	26 860	23,60%	31 527	27,25%	30 462	27,49%
Daně a poplatky	98	0,09%	113	0,10%	133	0,12%
Odpisy	2 795	2,46%	3 615	3,13%	2 656	2,40%
Finanční náklady	0	0,00%	35	0,03%	29	0,03%
Aktivace	2 388	2,10%	-617	-0,53%	-1 161	-1,05%
Celkové náklady	113 827	100,00%	115 686	100,00%	110 805	100,00%

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2019

Tabulka 25 Členění nákladů podniku na fixní a variabilní, 2020-2022

	2020		2021		2022	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Variabilní náklady	67 847	64,83%	79 050	71,61%	92 768	72,43%
Spotřeba materiálu	43 007	41,09%	57 455	52,05%	69 821	54,51%
Spotřeba energie	2 131	2,04%	2 143	1,94%	3 564	2,78%
Služby	6 718	6,42%	6 702	6,07%	8 319	6,49%
Osobní náklady	2 958	2,83%	3 020	2,74%	3 326	2,60%
Prodané zboží	7 058	6,74%	4 096	3,71%	2 894	2,26%
Finanční náklady	2 188	2,09%	1 585	1,44%	3 033	2,37%
Daň z příjmu	1 377	1,32%	1 280	1,16%	-5	0,00%
Jiné provozní náklady	2 397	2,29%	2 750	2,49%	1 795	1,40%
Ostatní náklady	14	0,01%	18	0,02%	22	0,02%
Fixní náklady	36 807	35,17%	31 344	28,39%	35 311	27,57%
Spotřeba energie	913	0,87%	918	0,83%	1 527	1,19%
Služby	1 914	1,83%	1 619	1,47%	1 868	1,46%
Osobní náklady	29 931	28,60%	27 672	25,07%	28 798	22,48%
Daně a poplatky	109	0,10%	110	0,10%	91	0,07%
Odpisy	3 122	2,98%	2 925	2,65%	3 989	3,11%
Finanční náklady	23	0,02%	17	0,02%	0	0,00%
Aktivace	795	0,76%	-1 918	-1,74%	-963	-0,75%
Celkové náklady	104 654	100,00%	110 394	100,00%	128 079	100,00%

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2020-2022

4.8.1 Analýza bodu zvratu

V tabulce č. 26 lze vidět hodnoty vypočteného bodu zvratu podniku CZ PLAST s.r.o. Výpočet je proveden na základě dřívějšího rozdělení nákladů na variabilní a fixní viz tabulky č. 24 a 25. Nejprve byl vypočten haléřový ukazatel, který vyjadřuje podíl variabilních nákladů na celkových tržbách neboli kolik Kč nákladů připadá na 1 Kč tržeb. Bod zvratu byl pak vyjádřen pomocí fixních nákladů a haléřového ukazatele. Bod zvratu byl počítán pro období let 2017-2022.

Pro rok 2017 se hodnota bodu zvratu podniku CZ PLAST s.r.o. rovnala 104 219 tis. Kč. V tomto bodě se hodnota nákladů celkem rovná hodnotě celkových výnosů. Pro společnost to znamená, že v roce 2017 potřebovala dosáhnout minimální výše tržeb 104 219 tis. Kč tak, aby tato hodnota pokryla jak fixní, tak i variabilní náklady.

V roce 2018 hodnota bodu zvratu stoupla na 109 256 tis. Kč. V letech 2019-2021 se hodnota bodu zvratu pohybovala okolo 103–104 mil. Kč. V roce 2022 byl bod zvratu roven 117 526 tis. Kč a vystoupal tak na nejvyšší hodnotu za celé sledované období, což bylo v tomto období dáno zvyšováním míry inflace. Vstupy do výroby, jako jsou elektrická energie a zemní plyn, se zdražovali a zároveň podnik pocíťoval vlivem inflace i tlak na

zvyšování mezd. Pro podnik tento vývoj hodnot bodu zvratu znamenal, že byl nucen zdražovat výstup, aby si udržel kladný zisk.

Tabulka 26 Bod zvratu

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Haléřový ukazatel	0,67	0,65	0,65	0,64	0,70	0,70
Bod zvratu (tis. Kč)	104 219	109 256	104 337	103 375	104 284	117 526

Zdroj: vlastní zpracování na základě tabulek č. 24 a 25

V grafu č. 4 jsou zobrazeny celkové tržby v porovnání s hodnotou bodu zvratu podniku CZ PLAST CZ s.r.o. v letech 2017-2022. Jsou zde zobrazeny číselné rozdíly v tis. Kč mezi hodnotou bodu zvratu a celkovými tržbami v jednotlivých letech. Z tohoto porovnání je vidět, že celkové tržby ve všech sledovaných letech převyšují bod zvratu. Vyplývá z toho, že podnik dokázal po celé období pokrýt jak fixní, tak i variabilní náklady a zároveň vygeneroval zisk. Pro hodnocený podnik je žádoucí, aby se celkové tržby pohybovaly co nejvýše nad bodem zvratu.

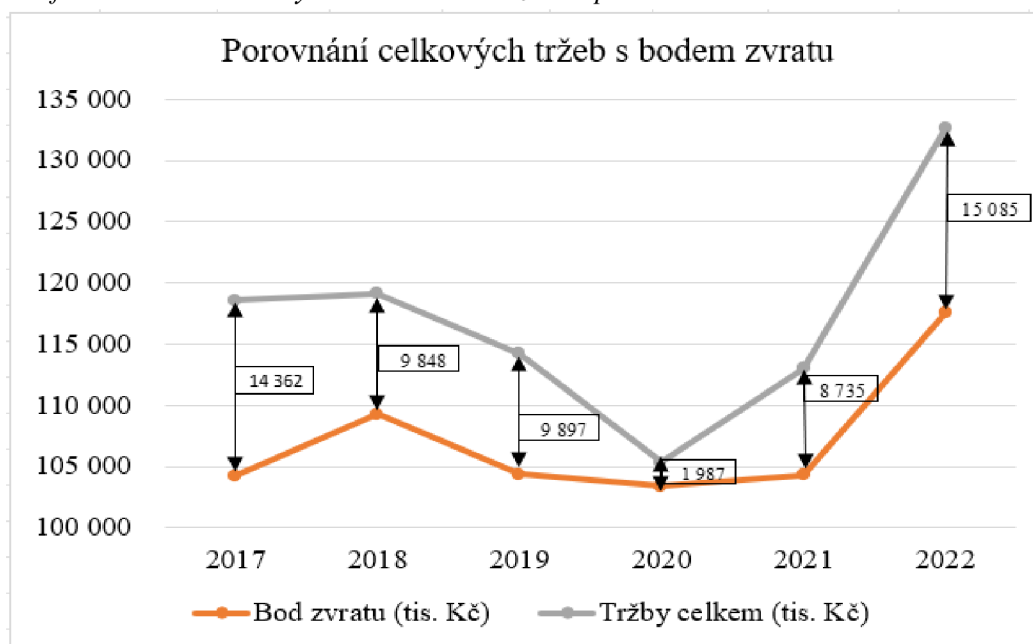
V roce 2017 činil rozdíl mezi celkovými tržbami a hodnotou bodu zvratu více než 14 mil. Kč. V roce 2018 meziročně vzrostl bod zvratu především vlivem tlaku na růst mezd s ohledem na situaci na trhu práce a hodnota bodu zvratu se tak přiblížila k výši tržeb, kdy rozdíl mezi celkovými tržbami a hodnotou bodu zvratu činil 9 848 tis. Kč. Podniku se v roce 2018 nepodařilo zvýšit hodnotu celkových tržeb tak, aby udržel stejný odstup tržeb od bodu zvratu a situace podniku se tak v tomto ohledu oproti roku 2017 zhoršila.

V roce 2019 klesaly podniku celkové tržby při stejné vzdálenosti od bodu zvratu, což znamená, že při poklesu tržeb byl podnik schopen přijmout taková manažerská opatření (například pokles mezd), že vzdálenost mezi bodem zvratu a tržbami se prakticky nezměnila.

Rok 2020 byl ovlivněn pandemií Covid-19 a byl pro podnik nejkrizovějším rokem ze všech hodnocených období. Celkové tržby se velmi těsně přiblížily k bodu zvratu daného roku, avšak vzhledem k vážnosti situace je pozitivní, že neklesly pod bod zvratu. Rozdíl mezi celkovými tržbami a bodem zvratu činil v tomto roce 1 987 tis. Kč.

V letech 2021 a 2022 rostla dle grafu č. 4 jak křivka bodu zvratu, tak i křivka celkových tržeb, což bylo dáno zvyšováním míry inflace. Podniku se však podařilo přenést inflaci i do cen výstupů, a proto v roce 2022 dosáhl podnik nejvyššího rozdílu celkových tržeb a bodu zvratu za sledované období, a to více než 15 mil. Kč.

Graf 4 Porovnání celkových tržeb s bodem zvratu podniku CZ PLAST CZ s.r.o. v letech 2017-2022

Zdroj: vlastní zpracování dle VZZ společnosti CZ PLAST s.r.o. z let 2017-2022, viz přílohy A-F a na základě tabulky č. 26

4.8.2 Nákladová funkce

Při konzultacích s podnikem CZ PLAST s.r.o. bylo zjištěno, že podnik netvoří nákladovou funkci. Jelikož nákladová funkce může podniku pomoci jako nástroj pro budoucí plánování nákladů, v rámci této kapitoly je proveden zjednodušený výpočet nákladové funkce. Výpočet je proveden na základě dřívějšího rozdělení nákladů na variabilní a fixní viz tabulky č. 24 a 25. Nákladová funkce je vytvořena pro poslední sledovaný rok, tedy rok 2022.

V tabulce č. 27 lze vidět údaje potřebné k tvorbě nákladové funkce a vytvořenou nákladovou funkci pro rok 2022. Nákladová funkce se skládá z fixních nákladů podniku a haléřového ukazatele. Do vytvořené nákladové funkce lze dosadit množství výrobků, které společnost plánuje v dalších letech vyrobit. Výsledkem jsou celkové náklady, které by musel podnik vynaložit na daný počet vyprodukovaných výrobků.

Tabulka 27 Tvorba nákladové funkce podniku CZ PLAST s.r.o. za rok 2022

Rok	2022
Tržby celkem (tis. Kč)	132 611
Variabilní náklady (tis. Kč)	92 768
Fixní náklady (tis. Kč)	35 311
Haléřový ukazatel	0,6995
Nákladová funkce	$35\,311 + 0,6995Q$

Zdroj: vlastní zpracování na základě tabulek č. 24 a 25

4.9 Kalkulace nákladů

Podnik stanovuje cenu výrobků podle vzorce: $Cena = \text{Materiál} + \text{Polotovar} + \text{Mzdy}$, přičemž každý výrobek má stanovený počet jednotek práce potřebné k jeho výrobě. Měsíčně se zjišťují spotřebované jednotky práce na měsíční produkci. Celkové měsíční náklady na mzdy ve výrobě se rozpočítají na jednotku práce a podle počtu jednotek se připočítají k ceně výrobku.

Interní ocenění polotovarů se stanovuje podle vzorce: $Cena = \text{Materiál} + \text{Energie} + \text{Mzdy}$, přičemž každý polotovar má stanovený počet jednotek energie a práce potřebné k jeho výrobě. Měsíčně se zjišťují spotřebované jednotky energie a práce na měsíční produkci. Celkové měsíční náklady na energie a na mzdy ve výrobě se rozpočítají na jednotku energie a na jednotku práce a podle počtu jednotek se připočítají k ceně polotovaru.

Z daných kalkulačních vzorců podniku vyplývá, že podnik v kalkulacích nepracuje s nepřímými náklady. Nepřímé náklady obvykle zahrnují náklady na správu, obchodní a administrativní aktivity, které nelze přímo přiřadit konkrétním výrobkům či službám. Kalkulace by tedy měly v případě podniku CZ PLAST s.r.o. zahrnovat například také náklady na marketing, poradenské služby, náklady na software pro administrativní účely, náklady na školení a vzdělávání zaměstnanců, pojištění majetku a další nepřímé náklady. Splnění tohoto doporučení a zahrnutí nepřímých nákladů do celkových nákladů na výrobu a ocenění výrobků či polotovarů v rámci kalkulací nákladů tak, aby kalkulace představovala komplexnější odraz o skutečných nákladech podniku, by podnik mohlo vést k růstu ziskovosti, potažmo k růstu ukazatele rentability nákladů podniku CZ PLAST s.r.o.

Podnik CZ PLAST s.r.o. tvoří kalkulace na třech úrovních. První úroveň je základní neboli tužková, kdy pověřená osoba v podniku ověří pomocí údajů z výkresu předpokládanou hmotnost výrobku, počet a typy zalívaných vstupů a následně i dílů k vybavení. Z toho lze následně vytvořit jednoduchou kalkulaci s přihlédnutím k tomu, jak velký prostor na stroji forma s výrobkem zabere a na jakém stroji – jak dlouho bude trvat nejdelší výrobní operace na stroji a jaká je náročnost na čas při výrobě i následné kompletaci. Z toho stanoví odhad nákladů a vynásobí koeficientem pro krytí přírážky na režie a následně koeficientem pro tvorbu zisku. Tato kalkulace je však většinou vysoká a nelze takto nabízet, slouží pouze pro vychytání všech variant.

Další úroveň je technická úroveň, kde technici zjistí podklady z dat od zákazníka, provedou ujasnění sporných částí a připraví klasické podklady pro kalkulaci, případně zjistí

ceny potřebných dílů na základě aktuální poptávky. Následně kalkulaci zanesou obchodní ředitel do kalkulační tabulky v Excelu.

Další je účetní úroveň. Vzhledem k širokému sortimentu výrobků, které podnik produkuje, může nalézt podobný výrobek a skutečné náklady na tento podobný výrobek je pak třeba modifikovat na sestavu nového výrobku, kdy výsledkem jsou předpokládané náklady dle současné průměrné ceny všech nákupních cen u dané skladové zásoby v účetnictví.

Po vytvoření všech tří kalkulací podnik tyto tři kalkulace porovná. Pokud jsou mezi nimi neočekávané rozdíly, tak je třeba projít všechny kroky výroby a zdroje materiálu a nalézt důvod nečekané odchylky, čímž se eliminuje možná chyba při sestavování podkladů.

Podnik přihlédnou k cenové úrovni jiných výrobků pro daného zákazníka (tedy zákazníka, který poptává), nebo na cenu obdobných výrobků (pokud se jedná o nového zákazníka) a vybere z tří kalkulačních cen tu, která odpovídá.

Následuje kontrola kalkulace. Při přípravě výroby podnik nastaví výrobní listy pro polotovary i pro výrobek a následně pomocí speciální tiskové šablony z účetního systému ověří, zda nový výrobek přináší kalkulovaný profit. U největších odběratelů podnik kontroluje, zda výrobek přináší dostatečnou úroveň příspěvku krytí režii, u ostatních také, zda přináší očekávaný zisk.

5 Výsledky a doporučení

Z analýzy nákladů podniku CZ PLAST s.r.o. vyplynulo, že podnik udržuje stabilní finanční situaci, mnohdy i přes některé nepříznivé vnější vlivy, se kterými se podnik v hodnoceném období potýkal. Mezi vlivy působící na vývoj nákladů a výnosů podniku CZ PLAST s.r.o. bylo zařazeno období pandemie Covid-19 a na ni navazující období krize logistických řetězců, dále pak lze mezi tyto externí vlivy zařadit vývoj průměrné roční míry inflace v daném sledovaném období, kurz eura, vývoj základní úrokové sazby ČNB, ceny energie a ceny zemního plynu, jakožto stěžejní výrobní vstupy podniku.

Na základě detailní analýzy nákladů podniku CZ PLAST s.r.o. lze konstatovat, že hodnoty nákladů podniku byly nejvíce ovlivněny obdobím pandemie Covid-19, která negativně ovlivnila mnoho podniků, jelikož byla po určitou dobu pozastavena výroba v podnicích. Za další výrazný vliv na změny hodnot položek nákladů pro podnik CZ PLAST s.r.o. lze považovat vývoj průměrné roční míry inflace, a především vývoj cen energie a zemního plynu ve sledovaném období.

V nákladech podniku se nejvíce projevil vzrůst hodnoty průměrné roční míry inflace v roce 2022. Na druhou stranu se podniku postupně dařilo zvyšovat ceny výrobků i na výstupu s tím, že odběratelům zdůvodňovala nárůst cen na vstupu, a proto podnik udržel kladný zisk po celé sledované období.

Jelikož je podnik exportně zaměřený (cca 60 % ročních tržeb inkasuje ze zahraničí v měně eur) a současně hradí i malou část svých nákladů v měně eur, odehrávají se na účtech ostatní finanční výnosy i ostatní finanční náklady každoročně uzávěrkové operace týkající se proúčtování kurzových rozdílů. Tyto položky jsou proto ovlivněny i vývojem kurzu eura.

Vývojem základní úrokové sazby ČNB byla ovlivněna položka nákladové úroky a ostatní náklady. Největší meziroční změna hodnoty položky nákladové úroky a podobné náklady za sledované období byla zaznamenána v roce 2022, kdy hodnota meziročně stoupla o 167 %, což bylo dáno nárůstem základní úrokové sazby ČNB, kterou v tomto období ČNB zvedla k tlumení vysoké inflace.

Z praktické části vyplynulo několik doporučení pro hospodaření podniku CZ PLAST s.r.o. do budoucna, mezi která patří investice do automatizace výrobního procesu tak, aby se zmírnil tlak na osobní náklady a zvýšila se kapacita výroby podniku a jeho produktivita. Jako další případné doporučení lze zmínit také zahrnutí nepřímých nákladů do kalkulačního vzorce v rámci kalkulací nákladů.

6 Závěr

Podnik CZ PLAST s.r.o., pro který byla vlastní práce zpracovávána, je podnik, který se zabývá rotačním tvářením plastů. Podnik vyrábí palivové nádrže, kanalizační šachty a další výrobky. Jedná se o exportně orientovanou společnost.

Vývoj výsledku hospodaření, celkových nákladů a výnosů v podniku lze ve sledovaných letech obecně hodnotit jako velmi stabilní. Výjimkou je rok 2020, kde hodnoty ovlivnila pandemie Covid-19. V roce 2021 a 2022 doháněla firma produkci, a i přes zvýšení nákladů kvůli inflaci firma dosáhla meziročního zvýšení výsledku hospodaření.

Největší meziroční změny hodnot výkonové spotřeby byly zaznamenány v letech 2020 a 2022. V roce 2020 hodnota výkonové spotřeby meziročně výrazně klesla, což bylo ovlivněno sníženou produkcí v období pandemie. Na pokles výkonové spotřeby v tomto roce měla největší vliv hodnota spotřeby materiálu a energie, jelikož byla omezena výroba. V roce 2022 výkonová spotřeba meziročně vzrostla, což bylo dáno vysokou průměrnou roční mírou inflace, a především výrazným zvyšováním cen energií.

Největší změna hodnoty osobních nákladů byla zaznamenána v roce 2018, kdy meziročně stoupla o více než 5 mil. Kč. V tomto období byla velmi nízká obecná míra nezaměstnanosti, což vyvolalo tlak na zvyšování mezd. Mezi lety 2020 a 2021 osobní náklady klesaly, což bylo dáno meziročním snížením počtu zaměstnanců v roce 2021.

Stabilní vývoj hodnoty položky úpravy hodnot v provozní oblasti značí, že podnik pravidelně investuje do obnovy strojního vybavení. Největší změna hodnoty položky nákladové úroky a podobné náklady za sledované období byla zaznamenána mezi lety 2021 a 2022, což bylo dáno nárůstem základní úrokové sazby ČNB.

Bylo zjištěno, že ostatní finanční náklady je účet, na kterém se každoročně odehrávají uzávěrkové operace týkající se proučtování kurzových rozdílů, jelikož podnik CZ PLAST s.r.o. je exportně zaměřený a hradí i určitou část svých nákladů v měně eur.

Pokles provozních nákladů v roce 2020 byl způsoben obdobím pandemie Covid-19, která negativně ovlivnila mnoho podniků. Na druhé straně stát reagoval na vzniklou situaci poskytnutím velkého objemu přímých finančních podpor zasaženým subjektům, a proto v daném roce podnik zaznamenal nárůst finančních nákladů.

V rámci vertikální analýzy nákladů dle druhu bylo zjištěno, že po celé sledované období tvoří největší část nákladů celkem výkonová spotřeba. Druhou významnou položkou v rámci celkových nákladů jsou osobní náklady, které se na celkových nákladech podílely

nejvíce v roce 2020, což bylo dáno sníženou produkcí v roce 2020 a tím, že i přes tuto situaci si podnik udržoval své zaměstnance v podniku.

V rámci detailnější vertikální analýzy výkonové spotřeby bylo zjištěno, že ve všech hodnocených letech činí největší část výkonové spotřeby položka spotřeba materiálu a energie. Pouze v roce 2020 její podíl klesl, na což měla vliv snížená produkce podniku v tomto období. Od roku 2020 do roku 2022 tento podíl opět rostl kvůli vysoké míře inflace.

V rámci vertikální analýzy osobních nákladů bylo zjištěno, že podíl mzdových nákladů a nákladů na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady na osobních nákladech je v hodnocených letech velmi stabilní. Pouze v roce 2019 byl podíl mzdových nákladů na osobních nákladech o trochu vyšší, což mohlo být ovlivněno tlakem na zvyšování mezd kvůli nejnižší obecné míře nezaměstnanosti za celé hodnocené období.

Poslední provedenou úrovní vertikální analýzy byla analýza nákladů dle oblastí vzniku. Pokles podílu provozních nákladů na celkových nákladech v roce 2020 byl způsoben pozastavením výroby v období pandemie. Do roku 2022 pak tento podíl mírně rostl.

Dále byla vypočtena obchodní marže a přidaná hodnota podniku. Bylo zjištěno, že obchodní marže dosahuje ve všech sledovaných letech kladných hodnot. Hodnocený podnik se zabývá zejména výrobou. Co se týká tržeb za zboží, jde zde pouze o doplňkové součásti k výrobkům podniku, které podnik sám nevyrábí. Přidaná hodnota dosahuje ve všech sledovaných letech také kladné hodnoty. Nejvyšší byla zaznamenána v posledním hodnoceném roce 2022, což svědčí o úspěšné rozvojové strategii podniku.

Další kapitola se zabývala ekonomickými ukazateli pojícími se s náklady. Ukazatel rentability nákladů dosahoval v podniku CZ PLAST s.r.o. v celém sledovaném období kladných hodnot. Hodnota ukazatele mzdové produktivity v roce 2018 meziročně klesla s ohledem na tlak na mzdy vlivem situace na trhu práce. Z hodnoty mzdové produktivity v roce 2022 lze hodnotit, že podnik klade důraz na rozvoj a efektivitu ve výrobě. Nejnižší hodnotu tohoto ukazatele podnik zaznamenal v roce 2020, což bylo ovlivněno sníženou produkcí v období pandemie Covid-19. Zároveň byl tento ukazatel v roce 2020 ovlivněn osobními náklady, jelikož že si podnik držel zaměstnance i přes sníženou produkci, která vycházela z opatření v rámci pandemie.

Bylo zjištěno, že variabilní náklady tvoří ve všech sledovaných letech větší část nákladů než fixní náklady. Nejnižší podíl variabilních nákladů na celkových nákladech podnik zaznamenal v roce 2020, což bylo způsobeno pozastavením výroby v období pandemie. V letech 2021 a 2022 podíl variabilních nákladů vzrostl, což bylo ovlivněno

růstem cen energií a vysokou mírou inflace v roce 2022. Největší část variabilních nákladů činí položka spotřeba materiálu a energie. Nejvyšší podíl fixních nákladů tvoří fixní část položky osobní náklady. Fixní část osobních nákladů měla nejvyšší podíl na celkových nákladech v roce 2020, což znamená, že podnik držel všechny své zaměstnance i v době, kdy mohl vyrábět jen omezeně.

Dále byl vypočten bod zvratu podniku v jednotlivých hodnocených letech. Bod zvratu vykazoval v hodnoceném období celkem stabilní hodnoty, pouze v roce 2018 meziročně vzrostl především vlivem tlaku na růst mezd s ohledem na situaci na trhu práce a hodnota bodu zvratu se tak přiblížila k výši tržeb.

Bylo zjištěno, že podnik kalkuluje náklady dle vzorce Materiál + Polotovar + Mzdy a tvoří kalkulace na třech úrovních. Po vytvoření všech tří úrovní kalkulací podnik všechny tři kalkulace porovná. Pokud jsou mezi nimi neočekávané rozdíly, tak je třeba projít všechny kroky výroby a zdroje materiálu a nalézt důvod nečekané odchylky, čímž se eliminuje možná chyba při sestavování podkladů. Podnik přihlédne k cenové úrovni jiných výrobků pro daného zákazníka, anebo na cenu obdobných výrobků a vybere ze tří kalkulačních cen tu, která odpovídá.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Seznam tištěných zdrojů

ARMSTRONG, Michael a Stephen TAYLOR. *Řízení lidských zdrojů*. Třinácté vydání. Přeložil Martin ŠIKÝŘ. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 8024752581.

ČECHOVÁ, Alena. *Manažerské účetnictví*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2831-2.

ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing a.s., 2018. ISBN 978-80-271-2124-3.

FIBÍROVÁ, Jana, Libuše ŠOLJAKOVÁ a Jaroslav WAGNER. *Nákladové a manažerské účetnictví*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-299-0.

HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-392-8.

HOLEČKOVÁ, Lenka a Jaroslava HYRŠLOVÁ. *Ekonomika podniku*. [Praha]: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2018. ISBN 9788087839904.

HRADECKÝ, Mojmír, Jiří LANČA a Ladislav ŠIŠKA. *Manažerské účetnictví*. Praha: Grada, 2008. *Účetnictví a daně* (Grada). ISBN 978-80-247-2471-3

JUREČKA, Václav. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. *Expert* (Grada). ISBN 978-80-247-4386-8.

KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-591-3.

KEŘKOVSKÝ, Miloslav a Ondřej VALSA. *Moderní přístupy k řízení výroby*. 3., dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-319-9.

KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2010. *Prosperita firmy*. ISBN 9788024733494.

- KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.
- KRÁL, Bohumil. Manažerské účetnictví. 3., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010. ISBN 978-80-7261-217-8.
- KRÁL, Bohumil. *Manažerské účetnictví*. 4. rozšířené a aktualizované vydání. Praha: Management Press, 2018. ISBN 978-80-7261-568-1.
- KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.
- KUBÍČKOVÁ, Dana a Jana KOTĚŠOVCOVÁ. Finanční analýza. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2006. Eupress. ISBN 808675457x.
- LANG, Helmut. *Manažerské účetnictví: teorie a praxe*. Praha: C.H. Beck, 2005. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-419-8.
- LAZAR, Jaromír. Manažerské účetnictví a controlling. Praha: Grada, 2012. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-4133-8.
- MACÍK, Karel. Jak kalkulovat podnikové náklady. Ostrava: Montanex, 1994. Jak? (Montanex). ISBN 80-85780-16-x.
- MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada, 2013. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-4574-9.
- MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA. *Úvod do podnikové ekonomiky*. Praha: Grada, 2014. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5316-4.
- MRKVIČKA, Josef a KOLÁŘ, Pavel. *Finanční analýza*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-219-2.
- NEKVAPIL, Tomáš. *Neptejte se účetních, jak řídit náklady*. Vydání druhé. Praha: Wolters Kluwer, 2021. Účetnictví (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-767-6078-3.

POPESKO, Boris a Šárka PAPADAKI. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-5773-5.

POPESKO, Boris. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. Praha: Grada, 2009. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-2974-9.

RŮČKOVÁ, Petra a ROUBÍČKOVÁ, Michaela. *Finanční management*. Finance (Grada). Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4047-8.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. aktualizované vydání. Finanční řízení. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Účetnictví podnikatelů: po vstupu do Evropské unie*. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck, 2004. ISBN 80-717-9859-2.

STROUHAL, Jiří. *Účetnictví ...: velká kniha příkladů*. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0154-1.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-740-0336-3.

SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Expert (Grada). Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1992-4.

SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ. *Podniková ekonomika – klíčové oblasti*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0689-9.

7.2 Seznam internetových zdrojů

Ceny elektřiny. Kurzy.cz [online]. © 2000-2024. [cit. 20.01.2024]. Dostupné z:
<https://www.kurzy.cz/komodity/cena-elektřiny-graf-vyvoje-ceny/2017-czk-1kWh>

Ceny zemního plynu. Kurzy.cz [online]. © 2000-2024. [cit. 20.01.2024]. Dostupné z:
<https://www.kurzy.cz/komodity/zemni-plyn-graf-vyvoje-ceny/2017-czk-1MWh>

CZ PLAST. CZ plast s.r.o. [online]. © 2024. [cit. 15.01.2024]. Dostupné z:
<https://www.czplast.com/>

Dvoutýdenní repo sazba. ČNB [online]. © 2024. [cit. 20.01.2024]. Dostupné z:
<https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Jak-se-vyvijela-dvoutydeni-repo-sazba-CNB/>

Finanční výkazy – výkaz zisku a ztráty. Investiční gramotnost [online]. © 2024. [cit. 15.01.2024]. Dostupné z: <https://www.investicnigramotnost.cz/financni-vykazy-vykaz-zisku-ztraty/>

Horizontální analýza. Management mania [online]. © 2015. [cit. 15.01.2024]. Dostupné z:
<https://managementmania.com/cs/horizontalni-analyza>

Kurzy devizového trhu. ČNB [online]. © 2024. [cit. 20.01.2024]. Dostupné z:
https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu/prumerne_mena.html?mena=EUR

Průměrná roční míra inflace. ČSÚ [online]. © 2023. [cit. 20.01.2024]. Dostupné z:
<https://www.czso.cz/csu/czso/prumerna-rocni-mira-inflace-v-letech-1998-2022>

Účetnictví – Rozvaha a Výsledovka – Forum Helios [online]. Copyright © 2016 [cit. 26.08.2021]. Dostupné z:
https://forum.helios.eu/red/doc/cs/%C3%9A%C4%8Detnictv%C3%AD_-_Rozvaha_a_V%C3%BDsledovka_-_legislativn%C3%AD_zm%C4%9Bny_od_1._1._2016#Rozvaha

Výpis z obchodního rejstříku. Justice [online]. © 2024. [cit. 25.01.2024]. Dostupné z:
<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=119353&typ=PLATNY>

Seznam obrázků, tabulek, grafů, vzorců, zkratk a příloh

7.3 Seznam obrázků

- Obrázek 1 Vztah jednotlivých pojetí nákladů
- Obrázek 2 Fixní, semifixní, variabilní a semivariabilní náklady
- Obrázek 3 Dlouhodobá nákladová funkce tvaru U
- Obrázek 4 Grafická analýza bodu zvratu
- Obrázek 5 Kalkulační systém a jeho členění
- Obrázek 6 Struktura ceny produktu
- Obrázek 7 Struktura nákladů v kalkulaci
- Obrázek 8 Logo společnosti CZ PLAST s.r.o.

7.4 Seznam tabulek

- Tabulka 1 Přehled základních charakteristik podniku
- Tabulka 2 Vývoj výsledku hospodaření, celkových nákladů a celkových výnosů
- Tabulka 3 Horizontální analýza – absolutní změna VH, celkových nákladů a výnosů
- Tabulka 4 Horizontální analýza – relativní změna VH, celkových nákladů a výnosů
- Tabulka 5 Horizontální analýza – absolutní změna výnosů
- Tabulka 6 Horizontální analýza – relativní změna výnosů
- Tabulka 7 Horizontální analýza – absolutní změna nákladů v druhovém členění
- Tabulka 8 Horizontální analýza – relativní změna nákladů v druhovém členění
- Tabulka 9 Horizontální analýza – absolutní změna výkonové spotřeby
- Tabulka 10 Horizontální analýza – relativní změna výkonové spotřeby
- Tabulka 11 Horizontální analýza – absolutní změna osobních nákladů
- Tabulka 12 Horizontální analýza – relativní změna osobních nákladů
- Tabulka 13 Vývoj počtu zaměstnanců podniku CZ PLAST s.r.o.
- Tabulka 14 Průměrná měsíční mzda na zaměstnance v tis. Kč
- Tabulka 15 Horizontální analýza – absolutní změna nákladů dle oblasti vzniku
- Tabulka 16 Horizontální analýza – relativní změna nákladů dle oblasti vzniku
- Tabulka 17 Vertikální analýza nákladů v %
- Tabulka 18 Vertikální analýza výkonové spotřeby v %
- Tabulka 19 Vertikální analýza osobních nákladů v %
- Tabulka 20 Vertikální analýza nákladů dle oblasti vzniku
- Tabulka 21 Možné vlivy na vývoj nákladů podniku CZ PLAST s.r.o.
- Tabulka 22 Vypočtená obchodní marže a přidaná hodnota podniku CZ PLAST s.r.o.
- Tabulka 23 Ekonomické ukazatele vycházející z nákladů
- Tabulka 24 Členění nákladů podniku na fixní a variabilní 2017-2019
- Tabulka 25 Členění nákladů podniku na fixní a variabilní, 2020-2022
- Tabulka 26 Bod zvratu
- Tabulka 27 Tvorba nákladové funkce podniku CZ PLAST s.r.o. za rok 2022

7.5 Seznam grafů

Graf 1 Vývoj celkových nákladů a celkových výnosů v letech 2017-2022

Graf 2 Vývoj výsledku hospodaření před zdaněním v letech 2017-2022

Graf 3 Vertikální analýza nákladů v druhovém členění

Graf 4 Porovnání celkových tržeb s bodem zvratu podniku CZ PLAST CZ s.r.o. v letech 2017-2022

7.6 Seznam vzorců

Vzorec 1 Horizontální analýza – absolutní změna

Vzorec 2 Horizontální analýza – relativní změna

Vzorec 3 Vertikální analýza – podíl na celku (%)

Vzorec 4 Obchodní marže

Vzorec 5 Přidaná hodnota

Vzorec 6 Rentabilita nákladů

Vzorec 7 Mzdová produktivita

Vzorec 8 Nákladovost výnosů

Vzorec 9 Bod zvratu

Vzorec 10 Haléřový ukazatel

Vzorec 11 Nákladová funkce

7.7 Seznam použitých zkratk

ČNB Česká národní banka

PH přidaná hodnota

ROC rentabilita nákladů

VH výsledek hospodaření

VZZ výkaz zisku a ztráty

7.8 Seznam příloh

Příloha A Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2017

Příloha B Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2018

Příloha C Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2019

Příloha D Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2020

Příloha E Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2021

Příloha F Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2022

Přílohy

Příloha A: Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2017

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů		VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY		Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky	
		k 31. 12. 2017		CZ PLAST s.r.o.	
		(v celých tisících Kč)		Sídlo, bydliště nebo místo podnikání účetní jednotky	
		DRUHOVÉ ČLENĚNÍ		Kostěnice 173	
		IČ		Pardubice	
		25266233		530 02	
Označení	TEXT	Číslo řádku	Skutečnost v účetním období		
a	b	c	běžném	minulém	
			1	2	
I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	01	112 024	88 145	
II.	Tržby za prodej zboží	02	6 557	5 362	
A.	Výkonová spotřeba (ř. 04 + 05 + 06)	03	74 672	62 585	
1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	04	5 433	4 495	
2.	Spotřeba materiálu a energie	05	62 216	50 811	
3.	Služby	06	7 023	7 279	
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	07	3 228	1 989	
C.	Aktivace (-)	08	-841	-656	
D.	Osobní náklady (ř. 10 + 11)	09	29 020	23 271	
1.	Mzdové náklady	10	21 332	17 134	
2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady (ř. 12 + 13)	11	7 688	6 137	
2. 1	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	7 041	5 652	
2. 2	Ostatní náklady	13	647	485	
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti (ř. 15 + 18 + 19)	14	2 728	1 991	
1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (ř. 16 + 17)	15	2 728	1 991	
1. 1	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	16	2 728	1 991	
1. 2	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné	17	0	0	
2.	Úpravy hodnot zásob	18	0	0	
3.	Úpravy hodnot pohledávek	19	0	0	
III.	Ostatní provozní výnosy (ř. 21 + 22 + 23)	20	1 458	1 229	
III. 1	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	115	21	
2	Tržby z prodaného materiálu	22	1 215	991	
3	Jiné provozní výnosy	23	128	217	
F.	Ostatní provozní náklady (ř. 25 až 29)	24	2 255	1 696	
1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	116	0	
2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	26	920	637	
3.	Daně a poplatky v provozní oblasti	27	99	87	
4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	66	-172	
5.	Jiné provozní náklady	29	1 054	1 144	
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	8 977	3 860	
	(ř. 01 + 02 - 03 - 07 - 08 - 09 - 14 + 20 - 24)				

Formulář zpracovala ASPEKT HM, daňová, účetní a auditorská kancelář, www.danovaprizeni.cz, business.center.cz

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly (ř. 32 + 33)	31	0	0
IV. 1	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	32	0	0
2	Ostatní výnosy z podílů	33	0	0
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	34	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku (ř. 36 + 37)	35	0	0
V. 1	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba	36	0	0
2	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	37	0	0
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	38	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy (ř. 40 + 41)	39	0	0
VI. 1	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	40	0	0
2	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41	0	0
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady (ř. 44 + 45)	43	413	444
1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	44	413	444
2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45	0	0
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	585	52
K.	Ostatní finanční náklady	47	789	208
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-) (ř. 31 - 34 + 35 - 38 + 39 - 42 - 43 + 46 - 47)	48	-617	-600
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48)	49	8 360	3 260
L.	Daň z příjmů (ř. 51 + 52)	50	1 562	591
1.	Daň z příjmů splatná	51	1 529	567
2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	52	33	24
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-) (ř. 49 - 53)	53	6 798	2 669
M.	Převod podílů na výsledků hospodaření společníkům (+/-)	54	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 53 - 54)	55	6 798	2 669
*	Čistý obrát za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII	56	120 624	94 788

Sestaveno dne: 25.04.2018

Právní forma účetní jednotky: Společnost s ručením omezením

Předmět podnikání účetní jednotky: výroba ostatních plastových výrobků

Podpisový záznam: Michal Šprachta - jednatel

CZ PLAST s.r.o.
Kosténice 173
530 02 Pardubice
DIČ: CZ 25 26 62 33
⑦

Příloha B: Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2018

Výkaz zisku a ztráty ve druhovém členění podle Přílohy č. 2 vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Účetní jednotka doručí účetní závěrku současně s doručením daňového přiznání za daň z příjmů

1 x příslušnému finančnímu úřadu

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu

ke dni 31.12.2018
(v celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2018		25266233

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

CZ PLAST s.r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky a místo podnikání liší-li se od bydliště

Kostenice 173
Pardubice 1
530 02

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	115 600	112 024
II.	Tržby za prodej zboží	2	3 504	6 557
A.	Výkonová spotřeba	Součet A.1. až A.3. 3	74 795	74 672
A. 1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4	2 545	5 433
A. 2.	Spotřeba materiálu a energie	5	64 035	62 216
A. 3.	Služby	6	8 215	7 023
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7	-88	3 229
C.	Aktivace (-)	8	-528	-841
D.	Osobní náklady	Součet D.1. až D.2. 9	34 074	29 020
D. 1.	Mzdové náklady	10	25 049	21 332
D. 2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	9 025	7 688
D. 2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	8 346	7 041
D. 2.2.	Ostatní náklady	13	679	647
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	Součet E.1. až E.3. 14	3 615	2 728
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	3 615	2 728
E. 1.1.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	16	3 615	2 728
E. 1.2.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné	17		
E. 2.	Úpravy hodnot zásob	18		
E. 3.	Úpravy hodnot pohledávek	19		
III.	Ostatní provozní výnosy	Součet III.1. až III.3. 20	1 161	1 458
III. 1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	7	115
III. 2.	Tržby z prodaného materiálu	22	1 079	1 215
III. 3.	Jiné provozní výnosy	23	75	128
F.	Ostatní provozní náklady	Součet F.1. až F.5. 24	1 618	2 255
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25		116
F. 2.	Prodáný materiál	26	725	920
F. 3.	Daně a poplatky v provozní oblasti	27	113	99
F. 4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28		66
F. 5.	Jiné provozní náklady	29	780	1 054
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	I. + II. - A. - B. - C. - D. - E. + III. - F. 30	6 779	8 976

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	Součet IV.1. až IV.2. 31		
IV. 1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	32		
IV. 2.	Ostatní výnosy z podílů	33		
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	34		
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	Součet V.1. až V.2. 35		
V. 1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba	36		
V. 2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	37		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	38		
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	Součet VI.1. až VI.2. 39		
VI. 1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	40		
VI. 2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41		
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42		
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	Součet J.1. až J.2. 43	565	412
J. 1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	44	565	412
J. 2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45		
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	503	585
K.	Ostatní finanční náklady	47	530	789
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	IV. - G. + V. - H. + VI. - I. - J. + VII. - K. 48	-592	-616
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	* (ř. 30) + * (ř. 48) 49	6 187	8 360
L.	Daň z příjmů	Součet L.1. až L.2. 50	1 106	1 562
L. 1.	Daň z příjmů splatná	51	1 108	1 529
L. 2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	52	-2	33
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	** (ř. 49) - L. 53	5 081	6 798
M.	Převod podílů na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	54		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	** (ř. 53) - M. 55	5 081	6 798
*	Čistý obrát za účetní období	I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII. 56	120 768	120 624

CZ PLAST s.r.o.
Kostelnice 173
530 02 Pardubice
DIČ: CZ 25 26 62 33
⑦

Sestaveno dne: 31.05.2019		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou Michal Šprachta - jednatel
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání výroba zboží z plastů	Pozn.:

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2019

Výkaz zisku a ztráty ve druhovém členění podle Přílohy č. 2 vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Účetní jednotka doručí účetní závěrku současně s doručením daňového přiznání za daň z příjmů

1 x příslušnému finančnímu úřadu

**VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
v plném rozsahu**

ke dni 31.12.2019
(v celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2019		25266233

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

CZ PLAST s.r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky a místo podnikání liší-li se od bydliště

Kostěnice 173
Pardubice 1
530 02

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	110 362	115 600
II.	Tržby za prodej zboží	2	3 872	3 504
A.	Výkonová spotřeba	Součet A.1. až A.3. 3	72 109	74 795
A. 1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4	2 791	2 545
A. 2.	Spotřeba materiálu a energie	5	59 478	64 035
A. 3.	Služby	6	9 840	8 215
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7	-833	-88
C.	Aktivace (-)	8	-323	-528
D.	Osobní náklady	Součet D.1. až D.2. 9	33 073	34 074
D. 1.	Mzdové náklady	10	24 647	25 049
D. 2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	8 426	9 025
D. 2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	7 452	8 346
D. 2.2.	Ostatní náklady	13	974	679
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	Součet E.1. až E.3. 14	3 058	3 615
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	3 058	3 615
E. 1.1.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	16	3 058	3 615
E. 1.2.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné	17		
E. 2.	Úpravy hodnot zásob	18		
E. 3.	Úpravy hodnot pohledávek	19		
III.	Ostatní provozní výnosy	Součet III.1. až III.3. 20	1 155	1 161
III. 1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21		7
III. 2.	Tržby z prodaného materiálu	22	988	1 079
III. 3.	Jiné provozní výnosy	23	167	75
F.	Ostatní provozní náklady	Součet F.1. až F.5. 24	1 552	1 618
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25		
F. 2.	Prodaný materiál	26	515	725
F. 3.	Daně a poplatky	27	133	113
F. 4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	-402	
F. 5.	Jiné provozní náklady	29	1 306	780
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	I. + II. - A. - B. - C. - D. - E. + III. - F. 30	6 753	6 779

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	Součet IV.1. až IV.2.	31	
IV. 1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba		32	
IV. 2.	Ostatní výnosy z podílů		33	
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly		34	
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	Součet V.1. až V.2.	35	
V. 1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba		36	
V. 2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		37	
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem		38	
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	Součet VI.1. až VI.2.	39	
VI. 1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba		40	
VI. 2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy		41	
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti		42	
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	Součet J.1. až J.2.	43	721
J. 1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba		44	721
J. 2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady		45	
VII.	Ostatní finanční výnosy		46	509
K.	Ostatní finanční náklady		47	567
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	IV. - G. + V. - H. + VI. - I. - J. + VII. - K.	48	-779
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	* (ř. 30) + * (ř. 48)	49	5 974
L.	Daň z příjmů	Součet L.1. až L.2.	50	886
L. 1.	Daň z příjmů splatná		51	952
L. 2.	Daň z příjmů odložená (+/-)		52	-66
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	** (ř. 49) - L.	53	5 088
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)		54	
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	** (ř. 53) - M.	55	5 088
*	Čistý obrát za účetní období	I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	56	115 898

Sestaveno dne: 29.06.2020		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání výroba zboží z plastů	Pozn.:

Příloha D: Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2020

Výkaz zisku a ztráty ve druhovém členění podle Přílohy č. 2 vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Účetní jednotka doručí účetní závěrku současně s doručením daňového přiznání za daň z příjmů

1 x příslušnému finančnímu úřadu

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu

ke dni 31.12.2020
(v celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2020		25266233

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

CZ PLAST s.r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky a místo podnikání, liší-li se od bydliště

Kostěnice 173
Pardubice 1
530 02

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	96 859	110 362
II.	Tržby za prodej zboží	2	8 503	3 872
A.	Výkonová spotřeba	Součet A.1. až A.3. 3	61 755	72 109
A. 1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4	7 058	2 791
A. 2.	Spotřeba materiálu a energie	5	46 064	59 478
A. 3.	Služby	6	8 633	9 840
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7	1 016	-833
C.	Aktivace (-)	8	-221	-323
D.	Osobní náklady	Součet D.1. až D.2. 9	32 889	33 073
D. 1.	Mzdové náklady	10	23 884	24 647
D. 2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	9 005	8 426
D. 2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	7 094	7 452
D. 2.2.	Ostatní náklady	13	1 911	974
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	Součet E.1. až E.3. 14	3 122	3 058
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	3 122	3 058
E. 1.1.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	16	3 122	3 058
E. 1.2.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – dočasné	17		
E. 2.	Úpravy hodnot zásob	18		
E. 3.	Úpravy hodnot pohledávek	19		
III.	Ostatní provozní výnosy	Součet III.1. až III.3. 20	2 547	1 155
III. 1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	83	
III. 2.	Tržby z prodaného materiálu	22	763	988
III. 3.	Jiné provozní výnosy	23	1 701	167
F.	Ostatní provozní náklady	Součet F.1. až F.5. 24	2 506	1 552
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	175	
F. 2.	Prodaný materiál	26	459	515
F. 3.	Daně a poplatky	27	109	133
F. 4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28		-402
F. 5.	Jiné provozní náklady	29	1 763	1 306
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	I. + II. - A. - B. - C. - D. - E. + III. - F. 30	6 842	6 753

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly Součet IV.1. až IV.2.	31		
IV. 1.	Výnosy z podílů – ovládaná nebo ovládající osoba	32		
IV. 2.	Ostatní výnosy z podílů	33		
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	34		
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku Součet V.1. až V.2.	35		
V. 1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku – ovládaná nebo ovládající osoba	36		
V. 2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	37		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	38		
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy Součet VI.1. až VI.2.	39		
VI. 1.	Výnosové úroky a podobné výnosy – ovládaná nebo ovládající osoba	40		
VI. 2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41		
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42		
J.	Nákladové úroky a podobné náklady Součet J.1. až J.2.	43	628	721
J. 1.	Nákladové úroky a podobné náklady – ovládaná nebo ovládající osoba	44	628	721
J. 2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45		
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	1 327	509
K.	Ostatní finanční náklady	47	1 583	567
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-) IV. - G. + V. - H. + VI. - I. - J. + VII. - K.	48	-884	-779
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) * (ř. 30) + * (ř. 48)	49	5 958	5 974
L.	Daň z příjmů Součet L.1. až L.2.	50	1 377	886
L. 1.	Daň z příjmů splatná	51	1 056	952
L. 2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	52	321	-66
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-) ** (ř. 49) - L.	53	4 581	5 088
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	54		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) ** (ř. 53) - M.	55	4 581	5 088
*	Čistý obrát za účetní období I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	56	109 236	115 898

CZ PLAST s.r.o.
Kostěnice 173
530 02 Pardubice
DIČ: CZ 25 26 62 33
⑦

Sestaveno dne: 02.06.2021	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou	
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání výroba zboží z plastů	Pozn.:

Příloha E: Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2021

Výkaz zisku a ztráty ve druhovém členění podle Přílohy č. 2 vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Účetní jednotka doručí účetní závěrku současně s doručením daňového přiznání za daň z příjmů

1 x příslušnému finančnímu úřadu

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu

ke dni **31.12.2021**
(v celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2021		25266233

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

CZ PLAST s.r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky a místo podnikání, liší-li se od bydliště

Kostěnice 173
Pardubice 1
530 02

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	108 352	96 859
II.	Tržby za prodej zboží	2	4 667	8 503
A.	Výkonová spotřeba	Součet A.1. až A.3. 3	72 953	61 755
A. 1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4	4 096	7 058
A. 2.	Spotřeba materiálu a energie	5	60 535	46 064
A. 3.	Služby	6	8 322	8 633
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7	-1 631	1 016
C.	Aktivace (-)	8	-287	-221
D.	Osobní náklady	Součet D.1. až D.2. 9	30 692	32 889
D. 1.	Mzdové náklady	10	22 501	23 884
D. 2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	8 191	9 005
D. 2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	6 136	7 094
D. 2.2.	Ostatní náklady	13	2 055	1 911
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	Součet E.1. až E.3. 14	2 854	3 122
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	2 854	3 122
E. 1.1.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	16	2 854	3 122
E. 1.2.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – dočasné	17		
E. 2.	Úpravy hodnot zásob	18		
E. 3.	Úpravy hodnot pohledávek	19		
III.	Ostatní provozní výnosy	Součet III.1. až III.3. 20	1 443	2 547
III. 1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	71	83
III. 2.	Tržby z prodaného materiálu	22	745	763
III. 3.	Jiné provozní výnosy	23	627	1 701
F.	Ostatní provozní náklady	Součet F.1. až F.5. 24	2 931	2 506
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	8	175
F. 2.	Prodaný materiál	26	454	459
F. 3.	Daně a poplatky	27	110	109
F. 4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	71	
F. 5.	Jiné provozní náklady	29	2 288	1 763
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	I. + II. - A. - B. - C. - D. - E. + III. - F. 30	6 950	6 842

Označení	TEXT	číslo řádku	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
a	b	c		
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	Součet IV.1. až IV.2.	31	
IV. 1.	Výnosy z podílů – ovládaná nebo ovládající osoba		32	
IV. 2.	Ostatní výnosy z podílů		33	
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly		34	
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	Součet V.1. až V.2.	35	
V. 1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku – ovládaná nebo ovládající osoba		36	
V. 2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		37	
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem		38	
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	Součet VI.1. až VI.2.	39	
VI. 1.	Výnosové úroky a podobné výnosy – ovládaná nebo ovládající osoba		40	1
VI. 2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy		41	
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti		42	
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	Součet J.1. až J.2.	43	716
J. 1.	Nákladové úroky a podobné náklady – ovládaná nebo ovládající osoba		44	716
J. 2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady		45	
VII.	Ostatní finanční výnosy		46	813
K.	Ostatní finanční náklady		47	1 583
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	IV. - G. + V. - H. + VI. - I. - J. + VII. - K.	48	-788
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	* (ř. 30) + * (ř. 48)	49	6 162
L.	Daň z příjmů	Součet L.1. až L.2.	50	1 280
L. 1.	Daň z příjmů splatná		51	1 019
L. 2.	Daň z příjmů odložená (+/-)		52	261
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	** (ř. 49) - L.	53	4 882
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)		54	
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	** (ř. 53) - M.	55	4 882
*	Čistý obrát za účetní období	I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	56	115 276

Sestaveno dne: 22.06.2022

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky
nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou

Právní forma účetní jednotky

s. r. o.

Předmět podnikání

výroba zboží z plastů

Pozn.:

Příloha F: Výkaz zisku a ztráty podniku CZ PLAST s.r.o. z roku 2022

Výkaz zisku a ztráty ve druhovém členění podle Přílohy č. 2 vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Účetní jednotka doručí účetní závěrku současně s doručením daňového priznání za daň z příjmů

1 x příslušnému finančnímu úřadu

**VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
v plném rozsahu**

ke dni 31.12.2022
(v celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2022		25266233

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

CZ PLAST s.r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky a místo podnikání, liší-li se od bydliště

Kostěnice 173
Pardubice 1
530 02

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	129 000	108 352
II.	Tržby za prodej zboží	2	3 611	4 667
A.	Výkonová spotřeba	3	88 015	72 953
A. 1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4	2 894	4 096
A. 2.	Spotřeba materiálu a energie	5	74 934	60 535
A. 3.	Služby	6	10 187	8 322
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7	-198	-1 631
C.	Aktivace (-)	8	-766	-287
D.	Osobní náklady	9	32 124	30 692
D. 1.	Mzdové náklady	10	23 387	22 501
D. 2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	8 737	8 191
D. 2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	6 365	6 136
D. 2.2.	Ostatní náklady	13	2 372	2 055
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	3 920	2 854
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	3 920	2 854
E. 1.1.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	16	3 920	2 854
E. 1.2.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – dočasné	17		
E. 2.	Úpravy hodnot zásob	18		
E. 3.	Úpravy hodnot pohledávek	19		
III.	Ostatní provozní výnosy	20	1 414	1 443
III. 1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21		71
III. 2.	Tržby z prodaného materiálu	22	874	745
III. 3.	Jiné provozní výnosy	23	540	627
F.	Ostatní provozní náklady	24	1 956	2 931
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25		8
F. 2.	Prodaný materiál	26	563	454
F. 3.	Daně a poplatky	27	91	110
F. 4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	70	71
F. 5.	Jiné provozní náklady	29	1 232	2 288
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	8 974	6 950

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	Součet IV.1. až IV.2.	31	
IV. 1.	Výnosy z podílů – ovládaná nebo ovládající osoba		32	
IV. 2.	Ostatní výnosy z podílů		33	
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly		34	
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	Součet V.1. až V.2.	35	
V. 1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku – ovládaná nebo ovládající osoba		36	
V. 2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		37	
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem		38	
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	Součet VI.1. až VI.2.	39	1
VI. 1.	Výnosové úroky a podobné výnosy – ovládaná nebo ovládající osoba		40	1
VI. 2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy		41	
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti		42	
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	Součet J.1. až J.2.	43	1 912
J. 1.	Nákladové úroky a podobné náklady – ovládaná nebo ovládající osoba		44	1 912
J. 2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady		45	
VII.	Ostatní finanční výnosy		46	1 216
K.	Ostatní finanční náklady		47	1 121
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	IV. - G. + V. - H. + VI. - I. - J. + VII. - K.	48	-1 817
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	* (ř. 30) + * (ř. 48)	49	7 157
L.	Daň z příjmů	Součet L.1. až L.2.	50	-5
L. 1.	Daň z příjmů splatná		51	1 404
L. 2.	Daň z příjmů odložená (+/-)		52	-1 409
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	** (ř. 49) - L.	53	7 162
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)		54	
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	** (ř. 53) - M.	55	7 162
*	Čistý obrát za účetní období	I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	56	135 241

Sestaveno dne: 19.06.2023		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání výroba zboží z plastů	Pozn.: